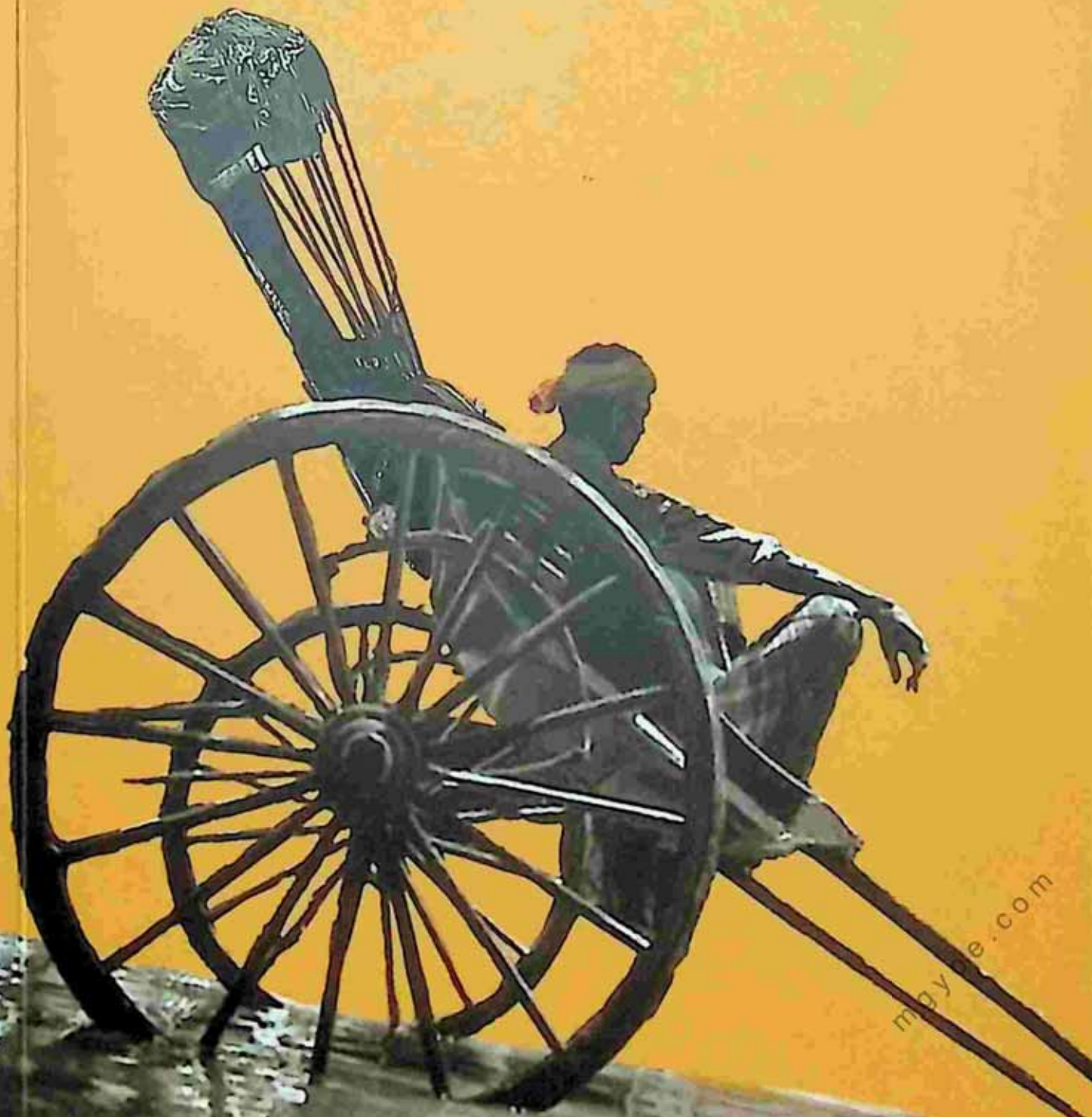

Dominique Lapierre
The City of Joy

mgyc.com

သုခမြို့တော်
မြသန်းတင့်
သတ္တမအကြိမ်

စာဖတ်သူကို ပထမဆုံးစာကြောင်းမှ စပြီး
 လက်က မချချင်လောက်အောင် ဖမ်းစားထားသည့် စာအုပ်။
 စာအုပ်ကို အဆုံးထိ ဖတ်ရှုပြီးနောက်
 စာအုပ်ပိတ်လိုက်ချိန်တွင် ပထမခံစားချက်မျိုးနှင့် မတူ။
 သင့်နှလုံးသားသည် အချစ်မီးလျှံဖြင့် လောင်ကျွမ်းလျက် ရှိပေအံ့။
 တယ်လီရာမာ ၊ ပြင်သစ်

စိတ်လှုပ်ရှားမှုများ၊ အရောင်များ၊ ရနံ့များ၊
 မတုပနိုင်သော ဒရာမာများစသည့် ဝဲကတော့များ ပြွမ်းတီးနေသော
 သုခမြို့တော် စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုသူ မှန်သမျှသည်
 ကေနံ ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ပေါ်မည် အမှန်ပင်။
 ဤစာအုပ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ဖွယ်
 အမှန်တရားကို ဆောင်ကြဉ်းလာသည်။
 စိတ်ပျက်စရာကောင်းသော ကမ္ဘာတွင် နေထိုင်ရသူများကို
 မျှော်လင့်ချက်တည်း ဟူသော
 အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော သင်ခန်းစာကို ပေးလိုက်သည်။
 ဤစာအုပ်သည် ကိုယ်ပိုင် အမှတ်လက္ခဏာ ရှိသော
 စာပေအမျိုးအစားတစ်ရပ်၊
 မေ့ပျောက်၍ မရနိုင်သော စာပေလက်ရာ။
 ဖရန်ဆွာ မဂ္ဂဇင်း

လာပီယဲ ရဲ့ မှုရင်းစာအုပ်ကို ဖတ်လိုက်ရတော့
 ကျွန်တော်စိတ်မှာ တော်တော်ထိခိုက်သွားတယ်။
 သမီးကလေးကို မင်္ဂလာဆောင်ပေးဖို့ အရိုးကို ရောင်းခဲ့ရတဲ့
 ဟာစရိပါးရဲ့ အဖြစ်ကို ကျွန်တော်စာနာမိတယ်။
 ဒါကြောင့်မို့ ဒီဝတ္ထုကို ကျွန်တော် ဘာသာပြန်ဖြစ်သွားတယ်။
 သူ့ဝတ္ထုဟာ ဒီလောက်ကြီးမားတဲ့ အကျပ်အတည်း၊
 အခက်အခဲတွေကြားမှာ လူတွေ
 ဘယ်လို အသက်ရှင်ကျန်အောင်၊ ကြိုးပမ်းကြသလဲ၊
 ဘယ်လို တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် စာနာတတ်လာကြသလဲ၊
 ဘယ်လို တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်
 ချစ်ခင်တွယ်တာတတ်လာကြသလဲ ဆိုတာကို
 ရေးပြထားတဲ့ ဝတ္ထုလို့ စာရေးဆရာက ဆိုတယ်။
 မြသန်းတင့်

15

သုခမြို့တော် မြသန်းတင့်

The City of Joy
Dominique Lapierre

နှစ်ကာလများ

အမှတ် ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
အောင်ဇေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း - ၀၁၈ ၂၅၅ ၉၄၈၊ ၀၉ ၂၅ ၄၈ ၄၈၀ ၄၈။
e-mail: theeras2001@gmail.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

မြသန်းတင့်
သုခမြို့တော်

ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၉၂၊ လောကသစ်စာပေ
ဒုတိယအကြိမ်၊ ၁၉၉၃၊ လောကသစ်စာပေ
တတိယအကြိမ်၊ ဧပြီ၊ ၁၉၉၉၊ လောကသစ်စာပေ
စတုတ္ထအကြိမ်၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၂၀၁၇
ပဉ္စမအကြိမ်၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၁၇
ဆဋ္ဌမအကြိမ်၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၂၂
သတ္တမအကြိမ်၊ မေ၊ ၂၀၂၃
နှစ်ကာလများစာပေ
အုပ်ရေ - ၁၀၀၀ အုပ်
တန်ဖိုး - ၂၀၀၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစိန်ဝင်း၊ နှစ်ကာလများစာပေ (၀၀၇၄၄)၊ ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ်(က)၊
အောင်ဇေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ အတွင်းနှင့် အဖုံးပုံနှိပ် - ဦးလပြည့်ဝေး၊
လပြည့်လင်း ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၅၅ လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ မျက်နှာဖုံးပန်းချီ -
သည်မော်နိုင်၊ ကွန်ပျူတာစာစီ - သရဖီ၊ စာအုပ်ချုပ် - ဦးမြင့်

မြန်မာပြန်သူ၏ အမှာ

ကျွန်တော်သည် ပြင်သစ်အမျိုးသား ဒိုမီးနိုလာပီယဲ၏ ‘သုခမြို့တော်’ကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်က စံပယ်ဖြူမဂ္ဂဇင်းတွင် အခန်းဆက်အဖြစ် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် စံပယ်ဖြူမဂ္ဂဇင်း ရုပ်ဆိုင်းသွားသောအခါတွင် ကျွန်တော် ဘာသာပြန်သည့် ဝတ္ထုသည် အပြီးမသတ်သေးဘဲ တစ်ပိုင်းတစ်စ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်သည် ‘သုခမြို့တော်’ကို ပြီးပြတ်အောင် ရေးပြီး ထုတ်ဝေသူ လက်သို့ အပ်လိုက်ပါသည်။

၁၉၉၁ ခု၊ နှစ်လယ်လောက်တွင်မူ လာပီယဲ၏ ‘သုခမြို့တော်’ နှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ‘တိုင်းမဂ္ဂဇင်း’တွင် တွေ့လိုက်ရသည်။ ယခုစာအုပ်တွင် စာရေးသူ၏ စကားလက်ဆောင်အဖြစ် ထိုသတင်းဆောင်းပါးကို မြန်မာပြန်၍ ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

‘တိုင်းမဂ္ဂဇင်း’တွင် ပါသည့် သတင်းဆောင်းပါးမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

‘ဆင်းရဲသားတို့၏ ချွေးဖြင့် ရတတ်သမျှတို့ကို စုစည်းထားသော အကျိုးအပဲ၊ အစုတ်အပြတ်ပုံများပေါ်မှနေ၍ ကာလကတ္တားမြို့၏ ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက်များသည် အလျှိုအလျှို ပေါ်ပေါက်လာနေကြသည်။ ချမ်းသာသော နိုင်ငံခြားသားများသည် ခရီးဝေးမှ ရောက်လာကြကာ ထိုဆင်းရဲသားရပ်ကွက်များ အနီးတွင် ငွေကုန်ကြေးကျခံ၍ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်

အတုများကို လာရောက် တည်ဆောက်နေကြသည်ဆိုလျှင် ယင်းမှာ ရုပ်ရှင်များထဲတွင်သာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

‘သို့ရာတွင် ကာလကတ္တား မြို့သူမြို့သားတို့ကို စိတ်ဆိုးစေသော အနောက်တိုင်း လူချမ်းသာတို့၏ ပြုံးပြက်တောက်ပသော ကျူးကျော် ဝင်ရောက်မှုသည် တကယ် အစစ်အမှန် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။ လွန်ခဲ့ သည့် သတင်းပတ် ၁၂ ပတ်အတွင်းက ဗြိတိသျှလူမျိုး ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ ရိုလာဂျော်ဖီ ခေါင်းဆောင်သည့် အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၁၂၀ ပါသည့် ရုပ်ရှင် တစ်ဖွဲ့သည် စာရေးဆရာ ဒိုမီးနိုလာပီယဲ၏ ရောင်းအကောင်းဆုံး ဝတ္ထု တစ်ပုဒ် ဖြစ်သည့် ‘သူခမြို့တော်’ကို ကာလကတ္တားတွင် လာ၍ ရုပ်ရှင် ရိုက်ကူးခဲ့ကြသည်။ ယင်းဝတ္ထုမှာ ကာလကတ္တားမြို့၏ ဆင်းရဲသားများ အား ချီးကျူးဂုဏ်ပြုထားသည့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်သော်လည်း ဝတ္ထုကို ကာလကတ္တား မြို့သူမြို့သားများက နှစ်သက်ခြင်း မရှိကြ။ ရုပ်ရှင်ကိုလည်း ထိုသို့ သဘောထားနေကြသည်။

‘ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးသူများသည် သရုပ်ပီပြင်စေရန် အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားကြသည်။ အချို့သော ပြကွက်များကို ဝတ္ထုထဲတွင်ပါသည့် နေရာ များသို့ သွားရောက်ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ရုပ်ရှင်ကားကို တစ်နေရာ တည်းတွင်သာ ရိုက်နေလျှင် အနှောင့်အယှက်များ ရှိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၄ သန်း အကုန်ခံကာ ကာလကတ္တားရှိ ၂ ဒသမ ၅ ဟက်တာ ကျယ်ပြန့်သော သင်္ဘောကျင်း မြေကွက်လပ်ထဲတွင် ဆင်းရဲသားရုပ်ကွက်များကို ပုံတူတည်ဆောက်၍ ရိုက်ကူးခဲ့ရသည်။ ညစ် ပတ်သော လမ်းကြားကလေးများ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ကြပ်ခိုးတွေ မည်းနက်ညစ်ပတ်နေသော အုတ်တိုက်ငယ်များကို ဆောက်ရသည်။ ဆင်းရဲသားရုပ်ကွက်ပေါင်း ၆၀ ကို ဖန်တီးရသည်။ ဟာလာဟင်းလင်း ဖြစ်နေသော ရေဆိုးမြောင်းကြီးများထဲတွင် အညစ်အကြေးတွေ လောင်း ထည့်ရသည်။ အလုပ်သမား ၃၀၀ ကျော်တို့က ဆင်းရဲသားရုပ်ကွက်ကလေး ထဲမှ ဝါးတဲကလေးများကို ဆောက်ကြရသည်။ အမိုးများကို ထုထားသည့် သံပြားများဖြင့် မိုးရသည်။ တံခါးအဟောင်းအချပ် ၃၂၀ ကို လုပ်ရသည်။ ရွဲ့စောင်းနေသည့် ပြတင်းကြေးပေါင် ၄၂၅ ခုတို့ကို လုပ်ရသည်။ ရုပ်ရှင်

ဒီခိုင်း ထုတ်လုပ်သူ ရွှိုင်းဝေါ့ကားသည် ထိုပစ္စည်းများကို ကာလကတ္တား မြို့ရှိ အဟောင်းဆိုင် အနံ့အပြား၊ ဂိုဒေါင်အနံ့အပြားတွင် လိုက်လံဝယ်ယူ စုဆောင်းခဲ့ရသည်။

‘ဇာတ်သိမ်းခန်းတွင် လေမုန်တိုင်းကျခန်းနှင့် မိုးရွာခန်းကို ရိုက်ရန် အတွက် လေမှုတ်၊ ရေမှုတ်သည့် စက်ကြီးတစ်လုံးကို တည်ဆောက်ရသည်။ ပန်ကာကြီးများဖြင့်လုပ်သည့် လေမှုတ်ပန်ကာကြီးများက တစ်နာရီလျှင် မိုင် ၁၂၀ အရှိန်ရှိသော လေကို မှုတ်ထုတ်ပေးကြသည်။ ကရိန်းကြီး တစ် ခုပေါ်မှ ဆွဲထားသော ကြီးမားသည့် ရေပန်းကြီးများက အလိပ်လိပ် တက် လာသော ရေထုသဏ္ဍာန် ပေါ်စေရန်အတွက် တစ်မိနစ်လျှင် ရေလီတာ ပေါင်း ၁၂၅,၀၀၀ ကို ပန်းထုတ်ပေးနေကြသည်။ လေမုန်တိုင်းကြောင့် ဇာတ်ကားထဲတွင်ပါသည့် ဇာတ်ဆောင်တစ်ယောက် ခေါင်းပေါ်သို့ အမိုး ကြီး ပြုတ်ကျသွားသည်။ (ခေါင်းပေါ်သို့ ပြုတ်ကျရာတွင် ထိခိုက်ခြင်း မရှိရအောင် အထူးပြုလုပ်ထားသည့် ဟိုက်ဒရောလစ် စက်ဖြင့် အမိုးကို ဖြုတ်ချရသည်။) ရေကြီးသဖြင့် သရုပ်ဆောင်မှာ ရေဆိုးမြောင်းကြီးထဲသို့ မျောပါသွားရသည်။

‘သို့ရာတွင် ဒါရိုက်တာဂျော်ဖီအဖို့ကား ဟိုက်ဒရောလစ် စက်ကြီး များဖြင့် ကူသော်လည်း ခံရချက် မသက်သာလှပါ။ အခြားကြောင့် မဟုတ်။ သူ့ရုပ်ရှင်ကားသည် ကာလကတ္တားမြို့ကြီး၏ ဆင်းရဲပုံကို ရိုက်ကူးထား သည့် ရုပ်ရှင်ဖြစ်သည်ဆိုကာ အာဏာပိုင်များက ရိုက်ကူးခွင့်ပြုရန် နှောင့် နှေးနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မူလဇာတ်ညွှန်းကို ၁၄ ကြိမ် မြောက် ပြင်ဆင်တင်ပြပြီးနောက် ယမန်နှစ် ကုန်ခါနီးတွင် အာဏာပိုင် တို့က သူ့ဇာတ်ကားကို ရိုက်ကူးခွင့် ပြုလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ရုပ်ရှင်သည် ဝတ္ထုနှင့် မတူတော့ဘဲ တော်တော်များများ ပြောင်းပစ်ခဲ့ရသည်။ အာဏာ ပိုင်တို့ထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရရုံမျှဖြင့် ဒါရိုက်တာ၏ ပြဿနာသည် အဆုံး မသတ်သေးပါ။ ရုပ်ရှင်စရိုက်ပြီး တစ်ပတ်အကြာတွင် ပိုစတာများကို ကိုင်ဆောင်ထားသော လူအုပ်များက ဆန္ဒပြ ကန့်ကွက်ကြပြန်ပါသည်။ ‘သုခမြို့တော်ကို ဇိမ်မယ်မြို့တော်အဖြစ် မပြောင်းနဲ့’ဟု ပိုစတာများတွင် ရေးထားသည်။ ရှေ့နေများကလည်း ဇာတ်ညွှန်းသည် ၁၉ ရာစုနှစ်က

အိန္ဒိယ ဘာသာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးကို အသရေ ပျက်စေသည်ဟု (အခြေအမြစ်မရှိဘဲ) စွပ်စွဲကာ ရုံးတော်တွင် တရားစွဲဆို ထားကြသည်။ ရိုက်ကွင်းတစ်ခုတွင် လူရမ်းကားအချို့က လာရောက်၍ ရိုက်ကွင်းကို လာရောက် ပိတ်ပင်သွားကြသည်။ အမည်မသိသူများက လုပ် လက်ပစ်ဗုံးများဖြင့် ရိုက်ကွင်းတစ်ခုကို လာရောက် ပစ်ခတ်သွားကြ သည်။ ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် အထိအခိုက်တော့ မရှိပါ။ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်နှစ်ဦးက ရိုက်ကွင်းကို လိုက်ပြီး ဇာတ်ညွှန်းအရ ရိုက်ခြင်း ဟုတ်၊ မဟုတ်ကို စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးကြသည်။ 'ဒီလောက် ဆင်ဆာ လုပ်တဲ့ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံရယ်လို့ ဘယ်မှာမှ ရှိမယ်မထင်ပါဘူးဗျာ'ဟု ဒါရိုက်တာ ဂျော်ဖီက ညည်းသည်။

ယင်းတို့မှာ တိုင်းမဂ္ဂဇင်းတွင် ပါသည့် သတင်းဆောင်းပါးမှ အချက် အလက်အချို့ ဖြစ်သည်။

ယခုမူ 'သုခမြို့တော်'ကို ရိုက်ကူးပြီးစီးသွားလေသည်။ အနောက် နိုင်ငံ ဝေဖန်သူများကမူ သူ့ရုပ်ရှင်ကားကို ချီးကျူး ကြိုဆိုကြသည်။ ဝတ္ထု နှင့် ရုပ်ရှင် ဘယ်လောက် ကွဲလွဲမည်ကိုမူ မပြောနိုင်သေးပါ။

ယခု ကျွန်တော့် ဘာသာပြန်တွင်မူ လူမျိုးရေးအရ၊ ဘာသာရေးအရ ထိခိုက်စေနိုင်သည်ဟု ယူဆရသော အချက်အလက် အနည်းငယ်မှအပ အပြည့်အစုံ ပြန်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ဝတ္ထုကို ဖော်ပြခဲ့သော 'စံပယ်ဖြူ' မဂ္ဂဇင်းနှင့် ထုတ်ဝေသော လောကသစ် စာပေတိုက်တို့အား ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြပါသည်။

မြသန်းတင့်
၂၉၊ ၆၊ ၉၂။

(ပထမအကြိမ်ထုတ်မှ အမှာစာကို ပြန်လည်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်)

(၁)

သူ့ပုံပန်းသဏ္ဍာန်သည် မဂိုစစ်သည်တစ်ဦးနှင့် တူသည်။ ထူထဲ နက်မှောင်၍ လှိုင်းထနေသော ဆံပင်၊ အောက်သို့ ငိုက်ဆင်းနေသော နှုတ်ခမ်းမွေးနှင့် ဆက်နေသော နားပန်းဆံများ၊ တောင့်တင်း ကျစ်လျစ် သည့် တင်ပါး၊ ရှည်လျား၍ ကြွက်သားတို့ အပြိုင်းပြိုင်း ထနေသော လက်တံများနှင့် မသိမသာ ခွင်သည့် ခြေတံတို့သည် မဂို စစ်သည်တစ်ဦး ၏ ပုံပန်းသဏ္ဍာန် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အသက် သုံးဆယ့်နှစ်နှစ်သာ ရှိသေးသည့် ဟာစရီပါးသည် လယ်သမားတစ်ယောက်သာ ဖြစ်၏။ မိမိ တို့ အသက်မွေးမှုအတွက် ဘုမ္မစိုးနတ်ကို ကိုးကွယ် ပသနေကြသည့် အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသား သန်းငါးရာတို့အထဲမှ တစ်ယောက်သာ ဖြစ်၏။

ဟာစရီပါးသည် သုံးပင် နှစ်ခန်း တဲကလေးတစ်လုံးကို ဆောက်၍ အကာကို ရွံ့မံကာ အမိုးကို သက်ငယ်မိုး၏။ သူ့တဲကလေးသည် ဘင်္ဂလား ပြည်နယ် အနောက်ပိုင်း၊ ဘန်ကူလီရွာနှင့် မနီးမဝေးတွင် ရှိသည်။ သူ့ဇနီး အာလောကသည် အသားအရေ ကြည်လင်သည့် မိန်းမငယ်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး နတ်မိမယ်တစ်ဦးနှင့် တူသည်။ သူ့နှာခေါင်းတွင် ရွှေကွင်းတစ်ကွင်း ဖောက်တပ်ထားပြီး ခြေတွင် ခြေကျင်းတွေ ဝတ်ထားသည်။ လမ်းသွားသည့် အခါ သူ့ခြေကျင်းများသည် တချွင်ချွင် မြည်နေကြ၏။ အာလောကသည်

သားသမီးသုံးယောက် မွေးခဲ့ပြီးပြီ။ အကြီးဆုံး အမွရစ်တာမှာ ဆယ့်နှစ် နှစ်သမီး ရှိလေပြီ။ အမွရစ်တာသည် အဖေထံမှ ဝန်းဝိုင်းသော မျက်လုံး အစုံကို အမွေရခဲ့ပြီး အဖေထံမှ မက်မုံသီးလို ဝါဝင်းသော အသားအရေ ကို အမွေရခဲ့၏။ ရှုနွေရောက်မာနူးနှင့် ခြောက်နှစ်အရွယ် ရှမ်းဘူးတို့မှာ ဆံပင်နက်နက်၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် ထွားထွားနှင့် ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်သည် ကျွဲကျောင်းခြင်းမပြုဘဲ ကန်ဘေးတွင် ပုတ် သင်ညို လိုက်ရိုက်နေတတ်ကြသည်။ သူတို့အိမ်တွင် ဟာစရီပါး၏အဖေ ဖြစ်သူ ပရီးဒစ်လည်း ရှိသေးသည်။ ပရီးဒစ်မှာ ပိန်ပိန်ပါးပါး၊ မျက်နှာ တွင် အရေတို့ တွန့်စပြုလေပြီ။ မုတ်ဆိတ်တို့မှာလည်း ဖွေးဖွေးဖြူနေလေ ပြီ။ ဟာစရီပါး၏အမေ နာလီနီမှာလည်း ခါးကိုင်းကာ မျက်နှာသည် သစ်ချသီးကဲ့သို့ ရှုံ့တွနေလေပြီ။ ထို့ပြင် သူတို့အိမ်တွင် သူညီ နှစ်ယောက် နှင့် သူတို့ဇနီးများ၊ သားသမီးများလည်း ရှိသေးရာ သူတို့အိမ်တွင် စုစု ပေါင်း အိမ်သား ဆယ့်ခြောက်ယောက်နှင့် ရှိ၏။

သူတို့ တဲကလေးတွင် အပေါက်နိမ့်နိမ့်ကလေးတွေ ဖောက်ထား သည့်အတွက် ပူပြင်းသည့် နွေဆိုလျှင် အတန်အသင့် အေးပြီး စိမ့်နေ အောင် ချမ်းသည့် ဆောင်းတွင်းညများဆိုလျှင် အနည်းငယ် နွေးနေတတ် ၏။ တဲကလေး တစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ ဝရန်တာ နှစ်ဖက်ပေါ်တွင် အနီနှင့် အဖြူရောင် ဗိုလ်ကတော်မျက်ခုံး ပန်းတွေ နွယ်တက်နေသဖြင့် အရိပ် ရနေသည်။

အိမ်ရှေ့ တစ်ဖက်ယပ် အဖီကလေးထဲတွင် အာလောကသည် ခြေနင်း မောင်းဆုံကို တရောင်းရောင်း ထောင်းလျက်ရှိပြီး သမီးကြီး အမွရစ်တာက စပါးများကို မောင်းဆုံထဲသို့ ထည့်ပေးနေသည်။ အခွံ ကျွတ်သွားသည်နှင့် မောင်းကျောက်ထဲမှ ဆန်များကို ပြန်ထုတ်ယူပြီး စပါးခွံ ရွေးသည်။ တစ်တင်း ပြည့်လျှင် တလင်းထဲတွင်ရှိသည့် ပုတ်ထဲ သို့ သွား၍ ထည့်သည်။ စပါးပုတ်မှာ လေးတိုင်စင်ကလေးပေါ်တွင် တင် ထားပြီး စပါးစည်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ခိုအိမ်အဖြစ်လည်းကောင်း အသုံး ပြုသည်။

တဲပတ်ပတ်လည်ကို မျှော်ကြည့်လိုက်လျှင် ရွှေရောင်ဝင်းနေသော

လယ်ကွင်းကြီးများကို မြင်ရ၏။ လယ်ကွင်းများအလယ်တွင် စိမ်းညိုနေသည့် သရက်ခြံများသည် ဆေးစက်ချထားသည့်နှယ်။ အစိမ်းရောင်လွင်လွင် ထန်းပင်အုပ်များနှင့် စိမ်းနုသော ဝါးရုံတောများက ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ရပ်လျက်။ ရေသွင်းမြောင်းများသည် မြင်ကွင်းထဲတွင် ချုပ်ရိုးကြောင်းများသဖွယ်။ ကောင်းကင်ပြာကို ရောင်ပြန်ဟပ်ထားသည့် ဇာကွက်များနှင့်တူသည်။ ကြာပွင့်များ၊ ဗေဒါပွင့်များနှင့် တဲများ ပြည့်နေသည့် ရေအိုင်ပေါ်တွင် ချောင်းကူးတံတားကလေးများသည် ပေါင်းကူးလေးများလို ဖြစ်နေကြ၏။ ကလေးများက တုတ်ကလေးများကို ကိုင်ကာ ပြောင်ချောနေသည့် ကျွဲကြီးများကို တာရိုးတစ်လျှောက် မောင်းလာကြသည်တွင် သူတို့နောက်မှာ ဖုန်တွေ တထောင်းထောင်း ထကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ပူပြင်းသည့် တစ်နေ့တာ ကုန်ဆုံးသည့်နောက် သူရိယနေမင်းကြီးသည် အနောက်မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းသို့ နှစ်မြုပ်လုနီးနေလေပြီ။ လေပြည်သည် ပင်လယ်ဘက်မှ တသုန်သုန် တိုက်စပြုလာ၏။ ညဦးကို ကြိုဆိုသည့်နှယ် ကွင်းပြင်တစ်ဝိုက်ဆီတွင် ငှက်ကလေးများသည် စပါးပင်ထိပ်ဖျားနားအထိ ထိုးဆင်းကာ ကျီကျီကျာကျာ အော်မြည်နေကြသည်။ မှန်ပါသည်။ ဘင်္ဂလားပြည်နယ်သည် လင်္ကာစာဆို အကျော်အမော်တို့၏ အဖိုးထိုက်ရတနာဖြစ်ပါသည်။ လရောင်ဝင်းပသော ညများတွင် ကရိသျှဏ နတ်မင်းသည် စောင်းညှင်းပတ်သာတို့ကို ကစားဖော်များနှင့် တီးမှုတ်ရာ သူ့ကြင်ရာရာဒြကို ကခုန်အောင် ဂီတကို ကျူးရင့်ပေးရာ နေရာဖြစ်ပါသည်။

နေလုံးကြီး ကွယ်ပျောက်သွားသည့်အခါ နွားရိုင်းသွင်းချိန် ရောက်လာလေပြီ။ နွားတို့သည် စားကျက်မှ ပြန်လာကြပြီ။ လယ်သမားတို့သည်လည်း လယ်ထဲမှ ပြန်လာကြပြီ။ ကြက်တို့လည်း အိပ်တန်းတက်ကြပြီ။ ဟာစရိပါးသည် ဒိုတီကို ခါးတောင်းကျိုက်လျက် ထယ်ကို ပခုံးတွင် ထမ်းကာ လေကလေး တချွန်ချွန်ဖြင့် အိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ နေဝင်ဖျိုးဖျာတွင် ချိုးတို့သည် ကူနွဲ့နေကြ၏။ မန်ကျည်းပင်တစ်ပင်ပေါ်တွင် စာကလေးတစ်အုပ်သည် သူတို့၏ ပဒေသာကပွဲကြီးကို ကပြနေကြ၏။ ရှဉ့် နှစ်ကောင်သည် သဘောပင်ပေါ်သို့ တက်ပြေးကြ၏။ ဗျိုင်းဖြူများနှင့် ဗျိုင်းအောက်တို့သည်လည်း အိပ်တန်းတက်ရန် ပျံကြလေပြီ။ ခွေးလေ တစ်

ကောင်သည် ထိုနေ့ညတွင် အိပ်စရာနေရာကို ရွေးရန် မြေကြီး နမ်းနေ၏။ ပုစဉ်းရင်ကွဲတို့၏ စူးရှအသံသည် တဖြည်းဖြည်း မှိန်၍ မှိန်၍ သွားလေပြီ။ ဂျောက်ကလီဂျောင်း၊ ဂျောက်ကလီဂျောင်း ဆိုသည့် နောက်ဆုံး မောင်းသံ သည်လည်း တိတ်ဆိတ်သွားခဲ့လေပြီ။ ထို့နောက် တိတ်ဆိတ်မှုကို ရုတ်တရက် ဖြိုခွဲလိုက်သည့် ဖားအော်သံတို့၏ သံပြိုင်တေးကို ကြားရသည်။ ဖားခုံညင်းကြီးများ၏ အော်သံသည် ထိုအသံများကြားမှ နရီမှန်မှန် နှင့် ပေါ်ထွက်လာသည်။

ငါးမိနစ်လောက်အတွင်းတွင် အပူပိုင်းဇုန် ညသည် ပြိုကျလာ၏။ ညစဉ် ပြုနေကျအတိုင်း ဟာစရီပါး၏ဇနီး အာလောကသည် ညနတ်သမီးကို ပူဇော်ရန် ခရုသင်းကို မှုတ်၏။ သူ့ယောက်မငယ်က တစ္ဆေသရဲတို့ကို နှင်သည့်အနေဖြင့် ခေါင်းလောင်းကို လှုပ်သည်။ လမ်းထိပ်ရှိ နှစ်တစ်ရာ သက်တမ်းရှိသော ညောင်ပင်အိုကြီးတွင် မကောင်းဆိုးဝါးတို့ နေသည်ဟု သူတို့ ယူဆသည်။ နွားကို ချည်တိုင်တွင် ချည်ပြီးလေပြီ။ အရေးထဲတွင် ဆိတ်တစ်ကောင်က ခြံထဲသို့မဝင်ဘဲ ကိုးရိုးကားရား လုပ်နေသဖြင့် ထိုဆိတ်ကို ခြံထဲသို့ မောင်းသွင်းရသေးသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အားလုံး ကိစ္စပြီးလေပြီ။ ဟာစရီပါးသည် သူ့နွားခြံထဲသို့ ခွေးအများ၊ မြေခွေးများ မဝင်နိုင်ရန် ဝင်းကို သွပ်ဆူးကြိုးတံခါးဖြင့် ပိတ်သည်။ ထိုနောက်တွင် ဟာစရီပါး၏အမေသည် အိန္ဒိယပြည်ကြီးလို အိုမင်းလှပြီဖြစ်သော ပြုနေကျ ဝတ်ကို ပြုသည်။ နတ်ရုပ်များ ကားများရှေ့တွင် ထွန်းညှိထားသည့် ဆီမီးခွက်တွင် ဆီဖြည့်သည်။

အိမ်သူများက ရွံ့မီးဖိုပေါ်တွင် ညစာကို ချက်ပြုတ်နေကြစဉ် ဟာစရီပါးနှင့် သူ့ညီနှစ်ယောက်တို့သည် ဝရန်တာအောက်ရှိ ဖခင်အနီးတွင် လာ၍ ထိုင်ကြသည်။ ပိုးစုန်းကြူးရောင်များဖြင့် ထိုးဆွခြင်းခံရသော ညသည် သင်းထုံသော စံပယ်နံ့ဖြင့် မွှေးနေသည်။ ကြယ်တို့ အပြောက် ခတ်ထားသည့် ကောင်းကင်ကြီးတွင် တစ်ခြမ်းပဲ့ လကလေးသည် ဝင်းပစပြုလေပြီ။ ထို ဆန်းစလသည် ကမ္ဘာလောကကြီးကို အစီးအပွားဖြစ်စေသော မျက်လုံးတစ်ထောင်ရှိသည့် သျှိုဝကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု အယူရှိသည့်အတွက် ထို ဆန်းစလကို သျှိုဝ၏လဟု ခေါ်ကြသည်။ သူတို့ သား

အဖ လေးယောက်သည် တိတ်ဆိတ်စွာ ထိုင်နေကြ၏။ သူတို့ သားသုံးယောက်၏ မျက်နှာကို တစ်လှည့်စီ ကြည့်နေသည့် သူ့ဖခင်ကို ဟာစရီပါး သတိပြုမိသည်။ ထို့နောက် တစ်ယောက်တည်း ပြောနေသော အဖ၏ စကားသံကို ဟာစရီပါး ကြားလိုက်ရသည်။

‘မီးသွေးခဲကို ရေနဲ့ ဘယ်လောက်ပဲ ဆေးဆေး ဖြူမလာပါဘူးကွာ။ ကုလို့မရတဲ့ ရောဂါကို ကြိတ်မှိတ်ပြီး ခံရုံပဲ ရှိတယ်’

* * *

သူ မွေးလာကတည်းက သူတို့အိမ်နား ရွာက ရေကန်ကလေးထဲ တွင် ကြာပွင့်တွေ ဘယ်နှကြိမ် ပွင့်၍ ဘယ်နှကြိမ် ညှိုးခဲ့ပြီကို အဖေ မသိ။ မမှတ်မိနိုင်တော့။

‘အင်း ... ငါ့မှတ်ဉာဏ်တွေကလည်း ပရတ်လုံးများ အတိုင်းပါပဲ။ တဖြည်းဖြည်း အငွေ့ဖြစ်ပြီး ပျောက်ကုန်ကြပြီ။ အဖြစ်အပျက်တွေက များလွန်းတော့ တချို့ကိုလည်း ကောင်းကောင်း မမှတ်မိတော့ဘူး။ အေးလေ ... မမှတ်မိဆို အသက်လည်း ကြီးပြီကိုး။ မွေးလာတုန်းကတော့ နတ်သိကြားများက ငါ့ကို ဆန်အပြည့်၊ စပါးအပြည့်နဲ့ မွေးပေးလိုက်တာပဲ။ ခုတော့ စပါး ဘယ်လောက်ရှိမှန်းတောင် မသိတော့ဘူး’

သို့ရာတွင် အဖေ မှတ်မိသည့်အရာ တစ်ခုတော့ ရှိသည်။ သူသည် တစ်ခါက ချမ်းသာသည့် လယ်သမားတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ကြောင်းကိုမူ သူ သတိရသည်။ ထိုစဉ်က သူပိုင် လယ်ရှစ်ဧကရှိပြီး စပါးတွေ အပြည့်လှောင်ထားသည့် စပါးကျိုကြီးတွေ လေးလုံး ရှိခဲ့သည်။ သူ့သားများ၏ ရှေ့ရေးအတွက် ဖူလုံသည်။ သူ့သမီးတွေအတွက် ခန်းဝင်ပစ္စည်းအဖြစ် ပေးဖို့လည်း လုံလောက်သည်။ အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးအရွယ်သို့ ရောက်နေသည့် သူတို့ လင်မယားနှစ်ယောက်အတွက်ကား မြေလေးတစ်ကွက်နှင့် မိဘလက်ထက်က ကျန်ခဲ့သော အိမ်ကလေးတစ်ဆောင်ရှိလျှင် လုံလောက်လေပြီ။

ဒီလောက်ဆိုရင် ကျုပ်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက် အေးအေးဆေးဆေး နေနိုင်ပါတယ်ဗျာ’ဟု အဖေက အမေ့ကို ပြောလေ့ရှိသည်။

သို့ရာတွင် အဖေ့ မျှော်လင့်ချက်သည် လွဲခဲ့ရ၏။ ထိုမြေကွက်

ကလေးသည် သူ့အဖေအား မြေပိုင်ရှင်ကြီးက သနား၍ ပေးခဲ့သည့် လယ်ကလေး တစ်ကွက်သာ ဖြစ်၏။ တစ်နေ့သော် မြေပိုင်ရှင်ကြီး၏ သားသည် သူ့ထံသို့ ရောက်လာပြီး ထိုမြေကွက်ကလေးကို ပြန်တောင်းသည်။ ပရီးဒစ်က ပြန်မပေးနိုင်ဟု ပြောသည်။ ဤတွင် ရုံးပြင်ကနားသို့ ရောက်ကြရသည်။ မြေပိုင်ရှင်ကြီး၏ သားသည် တရားသူကြီးကို ငွေဖြင့် ပေါက်၍ နိုင်သည်။ ဤတွင် အဖေသည် သူ့လယ်ကလေးနှင့် အိမ်ကလေးကို စွန့်ခဲ့ရသည်။ တရားရုံးအဖြစ် တရားစရိတ်များကို ကျခံရမည်ဆိုသဖြင့် သမီးထွေးဖို့ ချန်ထားသည့် ခန်းဝင်ပစ္စည်းဖိုးကလေးနှင့် သားနှစ်ယောက်အတွက် ရည်စူးထားသည့် မြေကလေး နှစ်ကွက်ကိုလည်း ရောင်းချပေးလိုက်ရသည်။

‘အဲဒီ မြေရှင်သားဟာ ခွေးအရဲ့ နှလုံးသားထက်တောင် မာတယ်’ ဟု အဖေက ပြောတတ်၏။ သို့ရာတွင် တော်ပါသေး၏။ သားကြီးက သူတို့တစ်တွေကို သူ့အိမ်သို့ ခေါ်ထားနိုင်လောက်အောင် အခြေအနေကလေး ရှိနေသည်။ ဟာစရိပါးသည် သားလိမ္မာတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ အဖေသည် ယခုတိုင် မိသားစု၏အကြီးအကဲ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် အဖေ့ကို ပြောပြ၏။ အမှန်အားဖြင့်လည်း အဖေသည် ရှေ့မိနောက်မိတစ်ဦး ဖြစ်၏။ ဘယ်သူ့ လယ်ကန်သင်းက ဘယ်အထိ ရှိသည်။ ဘယ်သူ့စားကျက်က ဘယ်နေရာရောက်သည် စသည်တို့ကို သိ၏။ ဘယ်ထုံးစံကို ဘယ်လို လိုက်၍ ဘယ်အစဉ်အလာကို ဘယ်လို ထိန်းသိမ်းရမည်။ မြေပိုင်ရှင်ကြီးများနှင့် ပြေလည်အောင် ဘယ်လို ဆက်ဆံရမည်ကို သိ၏။ သို့ ဆက်ဆံနိုင်မှသာလျှင် လယ်သမားတို့ဘဝ ဖူလုံမည် မဟုတ်လော။

‘ချောင်းထဲမှာနေတဲ့ ငါးဟာ မိကျောင်းနဲ့ တည့်အောင်နေမှ ဖြစ်မှာ’ဟု အဖေ ပြောတတ်သည်။ ပြောမည့်သာ ပြောသော်လည်း အဖေ့တွင် ဘာမျှ မကျန်တော့ပြီ။ နေစရာအိမ်ပင် မရှိတော့သဖြင့် သားအိမ်တွင် လာ၍ ခိုကပ်နေရလေပြီ။

‘ဒါပေမဲ့ ငါ အားမငယ်ပါဘူးကွာ။ ငါ့မှာ ဘာမှ မကျန်တော့ပေမဲ့ သားသုံးယောက် ရှိပါသေးတယ်။ မောင်မင်းကြီးသားများ တော်ပေလို့ပေါ့’ဟု အဖေက သူ့ကိုယ်သူ နှစ်သိမ့်သည်။

သား သုံးယောက်ကြောင့်ပင် အိန္ဒိယ လယ်သမား တစ်ယောက်

အနေဖြင့် ကြည့်လျှင် သူ့တွင် ဖူလုံနေလေပြီ။ သူ့တွင် စပါးစည်တစ်လုံး၊
 ကောက်ရိုးစင် တစ်စင်၊ နွားမ နှစ်ကောင်နှင့် ကျွဲ တစ်ကောင်၊ မြေကလေး
 တစ်ကွက်၊ မိုးထဲလေထဲတွင် ထုတ်စားရန်အတွက် စဉ့်အိုးတွေနှင့် ထည့်
 ထားသည့် ဆန်ကလေး နည်းနည်းအပြင် စုဘူးထဲတွင် ကျပ်ပြားကလေး
 နည်းနည်းပါးပါး ရှိနေပြီ။ သူ့ချွေးမတွေကကော ...။ သူတို့တစ်တွေ
 ကြောင့် သူတို့ မိသားစုသည် စိုစိုပြည်ပြည်၊ သာသာယာယာ။ သူ့ချွေးမ
 များသည် ပါဝတီလို ချောကြ၊ လှကြသည်ချည်း။ သူတို့ မိသားစုသည်
 ဆင်းရဲကောင်း ဆင်းရဲကြမည်။ သို့ရာတွင် စိတ်ချမ်းသာကြသည်။ မနက်
 ဖြန်ဆိုလျှင် ကြာပွင့်တို့သည် နှင်းစက်များကြောင့် စိုစွတ်နေကြလိမ့်မည်။
 စပါးရိတ်ချိန်လည်း ရောက်ပြီ။ စပါးရိတ်ချိန်နှင့်အတူ မျှော်လင့်ချက်
 ဝေချိန်လည်း ရောက်ပြီ။ ဘုရားသခင်၏ ဂုဏ်တော်ကို ပူဇော်သောအား
 ဖြင့် သစ်ပင်အိုကြီးတွင် တွယ်နေကြသော သစ်ခွပန်းတို့ ဖူးပွင့်ကြတော့
 မည်။

(၂)

သို့တိုင်အောင် ပရီးဒစ်တို့ မိသားစု၏ရှေ့တွင် ကြောက်ဖွယ် အခက်
 အခဲ အတားအဆီးတွေ ရှိနေသည်။ နှစ်ဆယ်ရာစုနှစ် ဒုတိယပိုင်းကာလရှိ
 အခြားသော ဘင်္ဂလား လယ်သမား ဆယ့်နှစ်သန်းခန့်တို့နည်းတူ ကပ်
 ဆိုးကြီးတစ်ခု၏ သားကောင် ဖြစ်ကြရတော့မည်။ ထိုကပ်ဆိုးကြီးကို
 ဘောဂဗေဒ ပါရဂူတို့က ဆင်းရဲချွတ်ခြုံကျမှု သံသရာစက်ဝိုင်းဟု ခေါ်ကြ
 သည်။ ထိုစက်ဝိုင်းမှ မည်သည့် လယ်သမားမျှ ရှောင်၍မလွတ်။ ထိုစက်
 ဝိုင်းကြီး အတွင်း၌ လယ်သမားသည် မြီစား၊ ထို့နောက် သီးစား၊ ထို့
 နောက် မြေမဲ့ယာမဲ့။ နောက်ဆုံးတွင် လယ်မှ နှင်ထုတ်ခံရသည့်အဖြစ်သို့
 ရောက်ရတော့သည်။ ထိုအဆင့်မှ ပြန်တက်ဖို့ လမ်းမမြင်တော့။ ရှိသည့်
 အခြေအနေကလေး မပြုတ်အောင် မနည်းလုပ်ကြရသည်။ ကြီးပွားဖို့ ဆို
 သည်ကို လားလားမျှ စိတ်ကူးမထည့်နိုင်။ ဆင်းရဲတွင်းဆိုသည်မှာ ကြာ
 လေ နက်လေ မဟုတ်လော။ မီးသွေးကို ဘယ်လောက် ရေဆေးဆေး
 အရောင်မပြောင်းဆိုသည့် စကားသည် မှန်သည်ဟုဆိုလျှင် ဆင်းရဲခြင်းကို
 ဘယ်အရောင်တွေဆိုးဆိုး ဆင်းရဲခြင်းသာ ဖြစ်သည် ဆိုသည့် စကားသည်
 ပို၍ မှန်ပေလိမ့်မည်။

မြေရှင်နှင့် ရုံးတွင် တရားတပေါင် ဖြစ်လိုက်သည့်အတွက် ပရီးဒစ်

တို့ မိသားစုတွင် မြေဧကလေး တစ်ဝက်လောက်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ သည်လယ်ကလေးပေါ်တွင် စပါးစိုက်လျှင် အလွန်ဆုံးထွက်မှ တင်းအစိတ်၊ သုံးဆယ်။ ထိုစပါးသည် သူတို့မိသားစု ဝမ်းစာအတွက် လေးပုံတစ်ပုံမျှသာ ရှိလိမ့်မည်။ ဝမ်းစာကလေး ရရန်အတွက် ပရီးဒစ်နှင့် သူ့သား သုံးယောက်တို့သည် သူများ လယ်တွင် အငှားလုပ်ရသည်။ မြေရှင်အချို့က သီးစားခကို သုံးပုံနှစ်ပုံပေးရန် တောင်းကြ၏။ ပရီးဒစ်သည် ခေါက်ချိုးမျှသာ ယူရန် တောင်းတောင်းပန်ပန် ပြောခဲ့ရ၏။ သို့တိုင်အောင် သူတို့ မိသားစုအတွက် မလုံလောက်သေး။ သို့ရာတွင် ကိစ္စမရှိပါ။ ဆန်မရှိလျှင် သူတို့ခြံထဲတွင် အုန်းပင်သုံးပင် ရှိသည်။ ကုန်းကလေးပေါ်တွင် ပဲလင်းမြွေတွေ စိုက်နိုင်သည်။ ကန်စွန်း၂နှင့် ရေကန်စွန်းတွေ စိုက်နိုင်သေးသည်။ ပိန္နဲပင်တွေ ရှိသေးသည်။ ပိန္နဲသီးကြီးတွေက တစ်လုံးတစ်လုံးလျှင် တစ်ပိဿာလောက်တော့ ရှိမည်။ ပရီးဒစ်တို့ မိသားစု ဤသို့ဖြင့် ရရာကို စား၍ နှစ်နှစ်လောက် နေခဲ့ကြရသည်။ ထိုမျှမက ဆိတ်ကလေးနှစ်ကောင်ပင် ဝယ်နိုင်ခဲ့သေးသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့မိသားစုသည် နတ်သိကြားများကို ကျေးဇူးတင်သည်။ ညောင်ပင်အိုကြီး ခြေရင်းတွင်ရှိသည့် နတ်ကွန်းသို့ သွား၍ အမြဲ ပူဇော်ပသတတ်သည်။

သို့ရာတွင် တတိယနှစ်သို့ ရောက်သည့်အခါ၌ကား ကပ်ဆိုးနှင့် ကြုံရပြန်သည်။ စပါးတွေ မှည့်ချိန်လောက် အရောက်တွင် နံ့ဖြတ်ပိုးတွေ ကျသဖြင့် လယ်တစ်ကွက်လုံးလုံး ပြောင်သလင်းခါသွားခဲ့သည်။ ထိုအခါ ပရီးဒစ်သည် ရွာလယ်က အုတ်ကြွပ်မိုး အုတ်တိုက်ဆီသို့ လာခဲ့ရသည်။

ဘန်ကူလီရွာကလေးရှိ ရွာသား အားလုံးလောက်သည် ထိုအုတ်တိုက်ရှိ ငွေတိုးချေးစားသူထံသို့ လာခဲ့ကြရသည်ချည်း။ သူဌေးက ဗိုက်ပူ၊ ခေါင်းပြောင်ပြောင်၊ သူ့ခေါင်းသည် ဘိလိယက်ဘောလုံး တစ်လုံးကဲ့သို့ ချောမွေ့ ပြောင်လက်နေသည်။ မည်သူက မည်မျှမုန်းမုန်း၊ မြီရှင်သည် ထိုရွာကလေးတွင် အရေးတကြီးပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ မြီရှင်သည် ငွေတိုးလည်း ချေးစားသည်။ အပေါင်လည်း ခံသည်။ ပရီးဒစ်သည် သူတို့ကိုယ်ပိုင် လယ်ကလေးကို မြီရှင်ထံတွင် စပါးဆယ်တင်းဖြင့် ပေါင်၏။ စပါးပေါ်ချိန်သို့ရောက်လျှင် ဆယ့်ငါးတင်း ပြန်ပေးရမည်။ ထိုနှစ်မှာ သူ

တို့ တစ်တွေ ကျပ်တည်းလိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ သို့ရာတွင် လိပ်တို့ မည်
 သည် ပန်းတိုင်သို့ရောက်အောင် တဖြည်းဖြည်း သွားရသည် မဟုတ်လော။
 ထိုနှစ်တွင် ကြွေးဆပ်လိုက်ရသဖြင့် သူတို့တွင် မျိုးစပါး မကျန်တော့။
 ဤတွင် ဟာစရီပါး၏ ညီတစ်ယောက်သည် သီးစားပင် မလုပ်နိုင်တော့
 ဘဲ လယ်ကူလီ ဝင်လုပ်လိုက်ရသည်။ ထိုအချိန်ကား ဆင်းရဲခြင်း စက်
 ဝိုင်းကြီးသည် သူတို့မိသားစု လည်မျိုကို တင်းကျပ်သည်ထက် တင်းကျပ်
 စွာ ရစ်ပတ်လာခဲ့လေပြီ။ ထိုအထဲတွင် ရာသီဥတုက ဆိုးလိုက်သေးသည်။
 ဧပြီလ တစ်ညတွင် လေကြီးမိုးကြီးကျရာ သူတို့ခြံထဲရှိ အုန်းပင်ကလေး
 တွေနှင့် သရက်ပင်ကလေးတွေ အားလုံး ပြုလဲသွားခဲ့ကြသည်။ ဤတွင်
 ကျွဲတစ်ကောင်နှင့် ခိုင်းနွား နှစ်ကောင်အနက် ရာဇာဓိပတိသော နွားကြီးကို
 ရောင်းလိုက်ရသည်။ ရာဇာဓိပတိသည် သူ့သခင်ထံမှ သွားလိုဟန် မရှိ။
 တဘူးဘူး အော်ကာ ကြိုးမှ အတင်းရုန်းသည်။ သူ့မျက်လုံးထဲမှ နိမိတ်
 ဆိုးကို လူတိုင်း မြင်လိုက်ကြရသည်။

ရာဇာဓိပတိ မရှိတော့သဖြင့် ပရီးဒစ်တို့အိမ်တွင် နေ့စဉ် ရနေကျ
 နွားနို့ကလေး မရတော့။ နွားချေးလည်း မရှိတော့။ သူ ရှိတုန်းကဆိုလျှင်
 အနည်းဆုံး နွားချေးကလေးကို ကောက်ရိုးဖြင့်နယ်၍ နေလှန်းကာ ထင်း
 အဖြစ် သုံး၍ရသေးသည်။ ဤတွင် ဟာစရီပါး သမီးငယ်နှင့် ဝမ်းကွဲ
 ညီအစ်မ တစ်သိုက်သည် နေ့တိုင်း နွားချေးကောက် ထွက်ကြသည်။ သို့
 ရာတွင် သည်လောက် အဖိုးတန်သည့် နွားချေးကို ကောက်ချင်တိုင်း
 ကောက်၍ ဘယ်မှာ ရပါမတုံး။ နွားချေးကောက်သွားလျှင် ရွာသားတွေက
 မောင်းထုတ်လိုက်ကြသည်။ သို့ဖြင့် သူတို့ညီအစ်မ တစ်သိုက်သည် ခိုး
 တတ် ဝှက်တတ်လာခဲ့ကြသည်။ မိုးလင်းမှ မိုးချုပ်အထိ အမွှာရစ်တာ၏
 မောင်လေးတစ်သိုက်က စားစရာ သောက်စရာကလေးတွေ ထွက်ရှာကြ
 ရသည်။ မန်ကျည်းသီးတို့၊ ဆီးသီးတို့ ခူးကြရသည်။ ထင်းခြောက်
 ကောက်ကြရသည်။ တန်ပူလုပ်ဖို့ တမာကိုင်း ချိုးကြရသည်။ ကန်စပ်
 တွင် ငါးဖမ်းကြရသည်။ ခရေပန်းကောက်ကာ ပန်းကုံးသီကြရသည်။ ထို
 ပစ္စည်းတို့ကို ယူဆောင်ကာ သူတို့ရွာမှ ၇ မိုင်လောက်ဝေးသည့် ငါးရက်
 ခြား ဈေးသို့ သွား၍ ရောင်းကြရသည်။

ထိုအထဲတွင် ဘူးလေးရာ ဖရုံဆင့်သည့် ကိစ္စနှစ်ခု ပေါ်လာသဖြင့် သူတို့မိသားစု ပို၍ ဒုက္ခတွေ့ကြရ၏။ အစားအသောက် ချို့တဲ့သည့် အတွက် ဟာစရီပါး၏ ညီအငယ်ဆုံးမှာ အိပ်ရာထဲတွင် လဲသည်။ တစ်နေ့သော် သွေးအန်၏။ သူတို့လို ဆင်းရဲသားအဖို့တွင် ထိုသို့ နာတာရှည် ဖြစ်ခြင်းသည် သေသည်ထက်ပင် ဆိုးသေးသည်။ ဆရာဝန်နှင့် ဆေးဖိုးဝါးသည် လပေါင်းများစွာ ရသည့် ဝင်ငွေနှင့် ညီနေသည်။ သူ့ညီငယ် နေထိုင်ကောင်းဖို့အတွက် နည်းလမ်းမှာ တစ်ခုတည်းသာ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဟာစရီပါးသည် သူ့ရွံ့ပိုက်ဆံဘူးကို ဖောက်ကာ ရွာထဲက နတ်ဆရာထံသို့ သွားပြီး နတ်ပူဇော်ရန် တောင်းပန်သည်။

ဟာစရီပါး၏ ညီငယ်သည် အနည်းငယ် နေထိုင်ကောင်းလာခဲ့၏။ ထိုနှစ်ထဲတွင် သူတို့မိသားစုအတွက် ထူးခြားသည့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ဖြစ်သော ညီမအငယ်ဆုံး၏ မင်္ဂလာဆောင်အမိ နာလန်ထလာခဲ့၏။ ညီမငယ်ကို လက်ထပ်ပေးလိုက်ရသည့်အတွက် သူတို့မိသားစုတွင် ထပ်၍ ကြွေးတင်လာပြန်သည်။ ပရီးဒစ်သည် သူ့သမီးငယ်ကို အိမ်ထောင်ချပေးရတော့သည်။ အိမ်ထောင်ချပေးသည်ဆိုလျှင် ထုံးစံအတိုင်း ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို လုပ်ရတော့မည်။

သမီးတို့ကို အိမ်ထောင်ရက်သား ချပေးရသဖြင့် စီးပွားပျက်ခဲ့ရသော မျိုးဆက်ပေါင်းများစွာမှ အိန္ဒိယ အိမ်ထောင်စုတွေ သန်းပေါင်း မည်မျှ ရှိလေပြီ မသိ။ ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ ခန်းဝင်ပစ္စည်း ပေးရတော့မည်။ ထိုစနစ်ကို တရားဝင် ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည့်တိုင် မပျောက်သေး။ သူ့သမီးကို စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းကြည့်အခါတွင် သတို့သားဘက်က ဘိုင်စကယ် တစ်စီး၊ ဒိုတီ နှစ်စုံ၊ ထရန်စစ္စတာရေဒီယို တစ်လုံး၊ ရွှေတစ်ကျပ်ခွဲသား၊ သတို့သမီးအတွက် လက်ဝတ်လက်စား အနည်းငယ် တင်ရမည်ဟု တောင်းဆိုသည်။ ကာလတန်ဖိုးဖြင့်ဆိုလျှင် တစ်ထောင်ဖိုးလောက် ရှိပေလိမ့်မည်။

ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ မင်္ဂလာစရိတ်ကိုလည်း သတို့သမီးဘက်က ကျခံရမည်ဖြစ်ရာ ထိုစရိတ်အတွက်လည်း နောက်ထပ် တစ်ထောင်လောက် ကုန်ဦးမည်။ ထိုမျှမက လက်ထပ်မင်္ဂလာ ဆောင်နှင်းပေးသော ဘိသိက်ဆရာကိုလည်း ကန်တော့ရဦးမည်။ ဆင်းရဲသားတို့အဖို့ကား သမီး တစ်

ယောက်ကို မင်္ဂလာဆောင်ပေးရခြင်းသည် သွေးစုပ်ခံလိုက်ရခြင်းနှင့် အတူတူ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သမီးကို မင်္ဂလာဆောင်နှင်းပေးရဦးမည်။ ထိုဝတ္တရားသည် မိဘတို့၏ဝတ္တရား မဟုတ်လော။ သမီးက ယောက်ျား နောက် ပါသွားလျှင် မိဘဝတ္တရား ကုန်လေပြီ။ ထိုအခါ သေမည်ဆိုလျှင် လည်း သေပျော်လေပြီ။

ပရီးဒစ်သည် မြီရှင်ထံသို့သွားကာ နောက်ထပ် ငွေနှစ်ထောင် ချေးရ၏။ အပေါင်ပစ္စည်းအဖြစ် ဇနီးသည် နာလိဏီ၏ နားဆွဲတစ်ရန်နှင့် ငွေလက်ကောက်တစ်ရန်တို့ကို အပ်၏။ ထိုပစ္စည်းများကို ဇနီး နာလိဏီ သည် သူ လက်ထပ်စဉ်က ခန်းဝင်ပစ္စည်းအဖြစ် ရခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစနစ်သည် မကောင်းသည် မှန်သော်လည်း အိန္ဒိယတွင်မူ ဇနီးမောင်နှံတို့ အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတစ်ခုပင် ဖြစ်၏။ မြီရှင်ထံမှ တကယ် ချေး၍ ရခဲ့သည့် ငွေမှာ ပစ္စည်းတန်ဖိုး တစ်ဝက်မျှသာရှိပြီး အတိုးမှာ ငါးကျပ်တိုး ဖြစ်၏။ သူတို့လင်မယား အနှစ်လေးဆယ် ပေါင်းလာသည့် အတောအတွင်း အခါကြီး ရက်ကြီးများတွင် ထုတ်၍ ဝတ်ခဲ့သည့် ထိုလက်ဝတ် လက်စားကလေးများကို နောက်ထပ် ပြန်တွေ့စရာ မရှိတော့ပြီ။

ဤတွင် ပရီးဒစ်သည် သူ့သားများအား ကန်ထဲတွင် ကွန်ပစ်ရန် ခိုင်း၏။ လွန်ခဲ့သည့် တစ်နှစ်လောက်က စပါးအထွက်ကောင်းခဲ့သဖြင့် သားကြီး ဟာစရီပါးက ငါးပေါက်ကလေးတွေကို ဝယ်ကာ ကန်ထဲတွင် မွေးခဲ့သည်။ ငါးတွေ ပွားလာပြီး တချို့ငါးတွေကလည်း တစ်ကောင်လျှင် တစ်ပိဿာ၊ နှစ်ပိဿာ အချိန်စီးသည့် ငါးကြီးတွေ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အရေးရှိလျှင် စားရန်အတွက် မရောင်းဘဲ ထားခဲ့သော ထိုငါးများကို မင်္ဂလာဆောင်နေ့တွင် မြိုးမြိုးမြက်မြက် ကျွေးလိုက်နိုင်၏။

‘ငါလည်း နေဝင်ချိန် ရောက်ပါပြီကွာ။ ဒါပေမဲ့ တို့ ကံဇာတာက တော့ တက်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး’ဟု အဘိုးအို ပရီးဒစ် ညည်းသည်။

* * *

‘ကျွန်တော်တို့ရွာက မြေကြီးက ဝါဖျော့ဖျော့ နုန်းတင်မြေနေတွေ ရယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့ မြေကြီးဟာ ကျွန်တော်တို့ အသက်သခင် မဟုတ်လား။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဘုမ္မစိုးနတ်ကို ကိုးကွယ်

ကြရတာပဲ မဟုတ်လား။ မြေကြီးဆိုတာ ဘယ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီအရောင်ပါပဲ။ ဒီအရောင်မဟုတ်တဲ့ မြေကြီးကို ကျွန်တော် မတွေ့ဖူးသေးဘူး။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့လည်း မြေကြီးကို နဂိုအရောင်အတိုင်းပဲ သဘောကျတယ်။ ကိုယ့်အမေရဲ့ အသားအရေဟာ ဘယ်လိုအရောင်ပဲ ဖြစ်နေနေ ကိုယ့်အမေ ကိုတော့ ချစ်တတ်ကြတာချည်းပဲ မဟုတ်လား။ အမေ စိတ်ဆင်းရဲရင် ကျွန်တော်တို့လည်း စိတ်ဆင်းရဲရတယ်’

‘မေလလယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဘင်္ဂလားမှာ သိပ်ပူတာပဲ။ ကွင်း တွေကလည်း ပူ၊ လေကလည်း ပူလို့ နေ့တိုင်း ကောင်းကင်ကို လှမ်းကြည့် ပြီး မိုးကိုပဲ မျှော်နေရတာပဲ။ တောင်ဘက်တစ်ခုမှာတော့ မိုးရိပ်ကလေး တွေ မြင်နေရပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ရွာက ပုဏ္ဏားဆရာကြီး ပြောတော့ မကြာခင် မိုးရွာတော့မယ်တဲ့။ ပုဏ္ဏားဆရာကြီးက ပညာရှိတယ်လေ။ အသက်လည်း ကြီးတော့ ရွာသူရွာသား အားလုံးကိုလည်း သူ သိနေတယ်။ နှစ်သစ်ကူးတဲ့နေ့ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ရွာသားတွေ စုပြီး ပုဏ္ဏားဆရာကြီး ကို သွားကန်တော့ပြီး ရှေ့နှစ်မှာ ကောက်ထွက် ကောင်း မကောင်း၊ ရာသီ ဥတု မှန် မမှန်၊ ကျွဲ၊ နွား အသေအပျောက် ရှိ မရှိ မေးကြရတယ်။ ပုဏ္ဏား ဆရာကြီးဟာ ရာသီဥတု၊ နေသွားနေလာကို အားလုံး သိတယ်။ လယ် ထွန်ဖို့၊ မင်္ဂလာဆောင်ဖို့ အခါရွေးပေးတာလည်း သူပဲ မဟုတ်လား။ ဘယ် လို တွက်ချက်သလဲ ဆိုတာတော့ ကျွန်တော်တို့ မသိဘူးလေ။ ဒါပေမဲ့ ဆရာကြီးဟာ နက္ခတ်ဗေဒကို ကျွမ်းကျင်သူဆိုတော့ ဘယ်နေ့မှာ ပျိုးကြိ ဖို့ ကောင်းတယ်၊ ဘယ်နေ့မှာ ကောက်ရိတ်ဖို့ ကောင်းတယ်၊ ဘယ်နေ့မှာ မင်္ဂလာဆောင်ဖို့ ကောင်းတယ် ဆိုတာကို တွက်တတ်တယ်။ ခုအချိန်ဆို ရင် မြေကောင်းနေပြီတဲ့။ ရှေ့နှစ်မှာ ကောက်ထွက် ကောင်းမယ်တဲ့။ ဒီလို ကောက်ထွက်ကောင်းတဲ့ နှစ်မျိုးဟာ ဆယ်နှစ်မှာ တစ်ကြိမ်လောက်ပဲ တွေ့ရတာတဲ့။ မိုးခေါင်တာ၊ ရောဂါဖြစ်တာ၊ နံ့ဖြတ်ပိုးကျတာ၊ ကျိုင်း ကောင်အုပ် ကျတာတို့ မရှိဘူးတဲ့။ ကျွန်တော်တို့ ဆရာကြီးဟာ ဒါတွေ အားလုံးကို သိတယ်လေ’

ဟာစရိပါးက ထိုသို့ ပြောသည်။

သို့ဖြင့် ပျိုးကြိချိန်သို့ရောက်သဖြင့် မိသားစုတိုင်း ပုဏ္ဏားဆရာကြီး

အား ပူဇော်ပွဲသို့ သွားကြရသည်။ ဟာစရီပါးတို့ မိသားစု တစ်စုလုံးသည် ညောင်ပင်အိုကြီး ခြေရင်းရှိ နတ်ကွန်းသို့သွား၍ ကန်တော့ကြသည်။

‘ဂေါရီရှင်မ ခင်ဗျား ... ဂေါရီရှင်မအား ဆန်ရေစပါးတို့နဲ့ ပူဇော် ပါတယ်။ မိုးလေမှန်အောင် မှိုင်းမတော်မူပါ ဂေါရီရှင်မ ခင်ဗျား’

ဟာစရီပါး၏အဖေ ပရီးဒစ်သည် နတ်ကွန်းရှေ့တွင် ဆန်စေ့တို့ကို ပသကာ ပူဇော်ခြင်းပြု၏။

မှန်ပါ၏။ သုံးရက်မြောက်သည့်နေ့တွင် မိုးကြီး သည်းထန်စွာ ရွာ သည်။ မျိုးစေ့တို့ ရေကြပြီ။

ယခုနှစ်တွင် နတ်မင်း သိကြားများသည် ဘန်ကူလီရွာက လယ် သမားတို့ကို မှိုင်းမတော်မူကြသည်ထင့်။ အဖေသည် ခေါင်းပြောင်ပြောင် မြီရှင်ထံမှ နောက်ထပ် ငွေနှစ်ရာ ချေးသည်။ လယ်ထွန်ရန်အတွက် နွား တစ်ရှဉ်းကို ငွေအစိတ်ဖြင့် ငှားသည်။ ငွေလေးဆယ်ဖိုး မျိုးဝယ်သည်။ ကျန်ငွေဖြင့် မြေဩဇာနှင့် ပိုးသတ်ဆေး ဝယ်သည်။ မိုးလေ အခြေအနေ ကို ကြည့်လျှင် လာမည့်နှစ်တွင် စပါးအထွက်ကောင်းမည် ထင်သည်။ မိုးရေ လုံလုံလောက်လောက် ရသည့်အတွက်လည်း ရေစုပ်စက် ငှားခ သက်သာသွားသည်။ ရေစုပ်စက်ငှားခမှာ တစ်နာရီလျှင် ခြောက်ကျပ် ဖြစ်ရာ ထိုခြောက်ကျပ်သည် ဆန်နှစ်ပြည်နှင့် ညီမျှသည်။

မနက်တိုင်း ဟာစရီပါးသည် အဖေနှင့်အတူ လယ်တောသို့ လိုက် သွားကာ လယ်ကန်သင်းရိုးတွင် ထိုင်၍ စပါးပင်ကလေးများကို ကြည့် သည်။ မုတ်သုံရာသီသို့ ဝင်မည့်နေ့မှာ ဇွန်လ ၁၂ ရက် သောကြာနေ့ ဖြစ်သည်။ သောကြာနေ့သည် ဟိန္ဒူ ပြက္ခဒိန် အလိုအားဖြင့် ပြဿဒါး ရက် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကိစ္စမရှိ။ မုတ်သုံသည် မုတ်သုံ ဖြစ်သည်။ မုတ်သုံ ရောက်လာခြင်းသည် နတ်သိကြားတို့က ပေးသော လက်ဆောင် မဟုတ်လော။

(၃)

လူကြီး၊ ကလေး၊ မိန်းမနှင့် ကျွဲနွား တိရစ္ဆာန်များပါမကျန် ကောင်းကင်ကိုသာ မျှော်ကြည့်နေကြသည်။ မုတ်သုံဝင်တော့မည်ဆိုလျှင် သုံးလေးရက်လောက် ကြို၍ လေပြင်းတိုက်တတ်သည်။ တိမ်တိုက်ကြီးများသည် တောင်ဘက်ဆီမှ ညို၍တက်လာကာ လယ်ကွင်းများပေါ်တွင် တရိပ်ရိပ် ဖြတ်သန်းသွားတတ်သည်။ ထို့နောက် ရွှေနားကွပ်ထားသည့် တိမ်တိုက်ကြီးများ တက်လာပြန်ကာ လေပြင်းနှင့်အတူ သဲတွေ၊ ဖုန်တွေ ပါလာတတ်သည်။ တစ်ဖန် တိမ်ညိုထူကြီး တက်လာကာ ကောင်းကင်အလုံး ဖုံးအုပ်သွားသည်။ ကောင်းကင်အနှံ့တွင် မိုးချုန်းသံတွေ ဆူညံနေလေပြီ။ ဇာတ်ခုံကို ပြင်ဆင်ပြီးလေပြီ။ လူတို့နှင့် လူတို့၏ အိုးအိမ်ကို စောင့်ရှောက်သည်ဟု ဝေဒကျမ်းများတွင် အဆိုရှိသော အဂ္ဂနိ မီးနတ်မင်းသည် မိုးကြိုးလျှပ်နွယ်များကို ပစ်လွှတ်သည်။ ထို့နောက် မိုးပေါက်ကလေးတွေ ကျလာကာ ခဏကြာလျှင် ရေအိုးကို သွန်ချသကဲ့သို့ မိုးကြီး ရွာတော့သည်။ ကိုယ်လုံးတီး ကလေးများသည် မိုးရေထဲတွင် ပြေးလွှား အော်ဟစ်နေကြသည်။ ယောက်ျားများက ကခုန်ကြ၍ အမျိုးသမီးများက ဝရန်တာတွင် ထိုင်ကာ မိုးမင်းထံ ဆုတောင်းကြသည်။

ရေသည် ဘဝ ဖြစ်သည်။ ကောင်းကင်သည် မြေကြီးကို အသီးအနှံ

ဖြိုးဝေစေသည်။ ဤအခြင်းအရာသည် ပြန်လည်မွေးဖွားခြင်း ဖြစ်သည်။ မဟာဘူတ ဓာတ်ကြီးလေးပါး၏ အောင်ပွဲ ဖြစ်သည်။ နာရီများစွာ ကြာအောင် ရွာပြီးသည့်နောက်တွင် အပင်ကလေးများသည် အစို့အညောင့် ပေါက်လာကြပြီ။ ပိုမွှားများ မြူးထူးကြပြီ။ ဖားတွေ အော်ကြပြီ။ ကျေးငှက်တို့ သိုက်မြိုဆောက်ကြပြီ။ မျက်လှည့်ပြလိုက်သကဲ့သို့ လယ်ကွင်းများသည် စိမ်းစိုလာကြကာ မြရောင်သည် တဖြည်းဖြည်း ရစ်သမ်းလာခဲ့ပြီ။ သို့နှင့် အိပ်မက်နှင့် အဖြစ်မှန်သည် အတန်ကြာမျှ ပေါင်းစည်းနေကြသည်။ ထို့နောက် မိုးစဲသွားသော ကောင်းကင်တွင် နတ်သိကြားတို့၏ သခင်ဖြစ်သော ဣန္ဒ၏ လေးကိုင်းသည် ကောင်းကင်တွင် ပေါ်လာခဲ့ပြီ။ ရိုးသားသော လယ်သမားများအဖို့ကား မိုးစဲစ ကောင်းကင်တွင် ပေါ်လာသည့် သက်တံကြီးသည် နတ်တို့က လူ့ပြည်နှင့် စစ်မခင်းတော့ဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေတော့မည်ဆိုသည့် နိမိတ်ဟု ယူဆကြသည်။ သို့ဆိုလျှင် ရှေ့တွင် ကောက်နဲ့ အထွက်ကောင်းတော့မည်။

ကောက်နဲ့ အထွက်ကောင်းလျှင် ပရီးဒစ်တို့ မိသားစုအဖို့ သူတို့၏ ဧကငါးမူးရှိ လယ်ကွက်ကလေးမှ စပါးတင်း အစိတ်၊ သုံးဆယ်တော့ ထွက်မည်။ သို့ဆိုလျှင် သူတို့မိသားစု သုံးလစာလောက် ရှိသည်။ ကျန်ရက်များအတွက် စားစရိတ် ဖူလုံရန်မှာမူ လယ်ရှင်၏ လယ်တွင် စာရင်းငှား ဝင်လုပ်ဖို့သာ ရှိတော့သည်။ တစ်လလျှင် လုပ်ရက် လေးငါးရက်လောက် ရှိပြီး တစ်ရက်လျှင် နာရီအနည်းငယ် လုပ်ရသည်။ လုပ်ခမှာ တစ်နေ့ သုံးကျပ်၊ ဆန်ကွဲ အနည်းငယ်နှင့် ဘီဒီဆေးလိပ် ခြောက်လိပ် ဖြစ်သည်။

ဇွန်လ ၁၂ ရက် သောကြာနေ့သည် ကျော်လာခဲ့ပြီ။ သို့ရာတွင် မိုးရိပ်ကို တစ်ချက်မျှ မမြင်ရသေး။ နောက်ရက်များတွင်လည်း ကောင်းကင်တွင် နေကျဲကျဲတောက် ပူနေသည်။ လိုလိုမည်မည် ရေစုပ်စက်ကလေးကို ကြိုတင်ငှားထားသဖြင့် ဟာစရိပါးတို့အဖို့ အကြောင်းမဟုတ်။ သို့ရာတွင် သူတို့လယ်ကွက်နှင့် ကပ်လျက်ရှိသည့် အစေ့မှာမူ ဘုရားကိုသာ အားကိုးရတော့သည်။ ရက်အနည်းငယ် ကြာသည့်အခါတွင် သူ့လယ်ကွက်ထဲမှာ ပျိုးပင် စိမ်းစိမ်းစိုစိုကလေးများသည် ရင့်ရော် ဝါခြောက်၍ လိုက်လာလေပြီ။ သက်ကြီးရွယ်အိုတို့က မိုးဦးနောက်ကျသည့် နှစ်များကို ပြန်စဉ်းစား

ကြသည်။ တစ်ယောက်က ဝဏ်ကြီး သေသည့်နှစ်က ဇူလိုင်လ နှစ်ရက်နေ့ ကျမှ မိုးကျသည်ဟု ပြောပြ၏။ တရုတ်နှင့် စစ်ဖြစ်သည့်နေ့က မိုးကြီး ခေါင်သည်ဟု တစ်ယောက်က စားမြုံ့ပြန်သည်။ သူ့ကျွဲကြီး သေသည့် နှစ်က မိုးတွေ များသဖြင့် ရေတွေကြီးကာ လယ်တွေ ရေမြုပ်ကုန်သည်ဟု တစ်ယောက်က ပြောသည်။ သည်လောက် ရွာပြန်လျှင်လည်း မကောင်း သေး။

မိုးမရွာသည့်အခါတွင် အေးအေးနေတတ်သူများပင်လျှင် စိတ်ပူစ ပြုလာကြ၏။ ဘဝပုံ နတ်ဘုရားသည် သူတို့ကို စိတ်ဆိုးနေပြီလား။ ဟာစရိပါးတို့ သားအဖသည် ရွာသားများနှင့်အတူ ပုဏ္ဏားထံသို့ သွားကာ မိုးရွာဖို့ ပူဇော်ပွဲ ကျင်းပရပြန်သည်။ ပူဇော်ပွဲ ကျင်းပပေးရန် သူ့အတွက် ဒိုတီ နှစ်ထည်၊ သူ့ဇနီးအတွက် ဆာရီ ထစ်တည်နှင့် ငွေနှစ်ဆယ် တင် ရမည်ဟု ဆိုသည်။ ဤတွင် ရွာသားများသည် မြီရှင်ဆီသို့ ပြေးကာ ပိုက်ဆံချေးကြရပြန်သည်။ ယခင်ကမူ မိုးနတ်ပူဇော်ပွဲတွင် ဆိတ် စသည့် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကောင်ကို ပူဇော်ရသည်။ ယခုမူ တိရစ္ဆာန်တို့ကို ပူ ဇော်ခြင်း မပြုကြတော့။ ဈေးကြီးလွန်း၍ မတတ်နိုင်ကြတော့ပြီ။ ပုဏ္ဏား သည် ဆိတ်တွင် စိမ်ထားသည့် မီးစာကို မီးညှိပြီးနောက် အကျိုးစီးပွားကို စောင့်သည့် ဂါဏိသျှ နတ်မင်းရှေ့တွင် ပူဇော်သည်။ မန္တန်တို့ကို ရွတ် သည်။ ရွာသားတို့က ရိုသေစွာ နားထောင်ကြရသည်။

သို့ရာတွင် ဂါဏိသျှ နတ်မင်းသည်လည်းကောင်း၊ အခြားသော နတ်ဝေဒါများသည်လည်းကောင်း သူတို့ ဆုတောင်းသံကို မကြားကြကုန်။ သို့ဖြင့် ဟာစရိပါးသည် ရေစုပ်စက်ကို ငှားရတော့သည်။ ရေစုပ်စက်ဖြင့် စပါးပင်ကလေးများကို အသက်ဆက်ပေးရသည်။ ထိုသို့ ရေတင်ပေးပြီးသည့် နောက်တွင် ပျိုးပင်ကလေးများသည် စိမ်းစိုရှင်သန်လာခဲ့ကြလေပြီ။ ထို သို့ ပျိုးပင်တွေ ရှင်သန်လာသည့်အခါတွင်မှ စပါးကို ပြောင်းစိုက်ကြရ သည်။ သူ့လယ်ကွက်ဘေးမှ လယ်ကွင်းများတွင်ကား ပျိုးပင်တွေ ခြောက် သွေ့ကုန်ကြလေပြီ။ ကိုယ့်လယ်တွင် ရေစုပ်စက်ငှား၍ ရေမသွင်းနိုင်သည့် လယ်သမားများသည် သူတို့ အဆုံးအရှုံးကို ခန့်မှန်းကြည့်ကြ၏။ သူတို့ အဖို့တော့မူ ကောက်ရိတ်စရာ မလိုတော့။ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းတွင် ငတ်

မွတ်ခြင်း တစ္ဆေကြီးကို မြင်နေရလေပြီ။

မည်သူမျှ ကောင်းကင်ကို မော့မကြည့်ကြတော့။ မြီရှင်အိမ်တွင် ရှိသည့် ရေဒီယိုက ယခုနှစ် မိုးဦးနောက်ကျမည်ဟု ကြေညာသွားခဲ့လေပြီ။ မုတ်သုံသည် တောင်ဘက် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာထဲရှိ ကပ္ပလီကျွန်း တစ်ဝိုက်တွင်သာ ရှိနေသေးသည်။

ရေဒီယိုက မကြေညာလျှင်လည်း အကြောင်းမဟုတ်ပါ။

‘ပျံလွှားတွေကိုတောင်မှ မမြင်ရသေးတာ။ ဘယ့်နှယ်လုပ် မိုးရွာဦးမှာလဲ’ဟု ဟာစရီပါး ညည်းမိသည်။

ဇူလိုင်လထဲတွင် သင်္ကန်းအဝါရောင် ဝတ်ထားသည့် ဟိန္ဒူဘုန်းကြီးများသည် ကရိသျှဏ နတ်မင်းအား ပူဇော်သည့် ဂါထာကို ရွတ်ကာ ရွာအနီးမှ ဖြတ်သွားကြ၏။ ညောင်ပင်အောက်က နတ်ကွန်းသို့ဝင်ကာ မန္တန်တွေ ရွတ်ကြ၏။

ထိုအချိန်မှစ၍ ဟာစရီပါးသည် သူတို့ရွာအနီးက သောက်ရေကန်ကိုသာ အကဲခတ်နေသည်။ သည်အတိုင်းသာ မိုးခေါင်နေလျှင် ရေစုပ်စက်ဖြင့် ရေတင်စရာလည်း ရှိမည် မဟုတ်တော့ပြီ။ ရေကန်ထဲတွင် တစ်နေ့ တခြား ရေနည်း၍ လာခဲ့လေပြီ။ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကျွဲရွံ့ထဲတွင် တဖျပ်ဖျပ် လူးနေကြသော ငါးများကို ဖမ်းခဲ့ကြပြီး ခွဲဝေယူကြ၏။ အချို့အိမ်များတွင်မူ အမြော်အမြင်ရှိသည့် မိခင်က သားသမီးတို့အတွက် ငါးများကိုခွဲ၍ အခြောက်လှန်းထားကြ၏။

ဟာစရီပါး၏ လယ်ကွက်ထဲက စပါးပင်ကလေးများမှာလည်း တဖြည်းဖြည်း ရော်လာရာမှ ဝါလာခဲ့လေပြီ။ ထို့နောက်တွင်မူ သူတို့ယုယခဲ၊ ပြုစုခဲ၊ ချစ်ခဲသော စပါးပင်ကလေးများသည် သေသွားကြသည်။

‘ကျွန်တော့် စပါးပင်ကလေးတွေကို ကြည့်ပြီး ကျွန်တော် ငိုနေမိတယ်’ဟု ဟာစရီပါးက ပြောသည်။ လယ်ကွက်တိုင်းတွင်လည်း လယ်သမားများသည် ခေါင်းငိုက်စိုက်ကျကာ ငူငူကြီးတွေ ဖြစ်နေကြသည်။

သူ့စပါးပင်ကလေးတွေ အဖြစ်ကို ကြည့်ပြီး ထိုညက ဟာစရီပါးသည် တစ်ညလုံး မအိပ်နိုင်။ မနက် မိုးလင်းမှ အိမ်သို့ပြန်လာကာ ဝရန်တာအောက်က ကပြင်တွင် သားအဖတစ်တွေ ဝိုင်းထိုင်ကြသည်။

ဒီတစ်မိုးတော့ စပါးစိုက်လို့ မမီတော့ပါဘူး'ဟု အဖေက ပြောသည်။ ခဏကြာလျှင် နောက်ဖေးဘက်ဆီမှ ဆန်အိုးများကို လှန်နေသော အမေ့အသံကို ကြားရသည်။ ထိုဆန်သည် နောက်စပါးရိတ်ချိန်အထိ ချွေချွေတာတာ စားရန် ချန်ထားသည့် ဆန်ကလေး ဖြစ်၏။ အမေသည် ဆန်ထည့်သည့် စဉ့်အိုးများကို ကြည့်ကာ ဘယ်နှလလောက် ခံမည်ကို တွက်နေ၏။ ဒီအထဲမှာ နတ်တင်တာတို့၊ ဘာတို့ နတ်လိုက်ရင် တို့မှာ နှစ်လစာလောက်ပဲ ဆန်ရှိတော့တယ်ဟု တွေးမိသည်။ အမေသည် စပါးစည်ထဲမှ ထွက်လာကာ ...

'ကိုရင်ရေ ... လေးလစာလောက်တော့ ကျန်သေးတယ်တော်ရေ။ ဒီကြားထဲမှာလည်း အသီးကလေး၊ အရွက်ကလေး၊ သစ်ဥသစ်ဖုကလေးကို စားရမှာပေါ့တော်'ဟု အမေက အားရဝမ်းသာ ပြော၏။

ဤတွင် သူတို့အားလုံးသည် စိတ်အေးသွားကြဟန်ဖြင့် ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် ဆက်လုပ်နိုင်ကြတော့သည်။ သို့ရာတွင် ဟာစရီပါးသည် တစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ထိုအခါကျမှ မျက်ရည်လည်ရွဲဖြင့် ဖြစ်နေသော အမေ့ကို သူ တွေ့ရသည်။ ပရီးဒစ်က သူ့မိန်းမကို လှမ်းကြည့်လိုက်ရင်း ...

'အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးက ဖြစ်ပါတယ်ကွာ။ ဆန်မရှိတော့လည်း တခြား ကြံဖန် စားကြတာပေါ့။ ကလေးတွေကိုသာ ကျွေးလိုက်ပါ'ဟု အားပေးသည်။

သူတို့တင် မဟုတ်။ အခြားသော ရွာသားများတွင်လည်း ဘာမှ မကျန်ခဲ့ကြ။ ရွာမှ ပထမဦးဆုံး ပျောက်သွားသူများမှာ ဇာတ်နိမ့်သည့် မိသားစုများ ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့သည် အဆင်းရဲဆုံး ဖြစ်ကြ၏။ ယခုနှစ်ကောက်ရိတ်ချိန်တွင် လယ်ကွက်တွေထဲတွင် ကောက်သင်းကောက်စရာ ဘာမျှ ကျန်တော့မည် မဟုတ်ကြောင်းကို သူတို့ သိကြလေပြီ။ သူတို့ အကြောင်းကို မည်သူကမျှ စကားထဲ ထည့်မပြောကြ။ သူတို့သည် ပြည်နယ်၏ မြို့တော်ကြီးဖြစ်သော ကာလကတ္တားမြို့သို့ ထွက်ခွာသွားကြောင်းကို အားလုံး သိနေကြသည်။ ထို့နောက်တွင်မူ အိမ်က ဆန်အိုးထဲတွင် ဆန်မရှိတော့သော အိမ်များမှ အဖေများနှင့် သားများ၏အလှည့်သို့ ရောက်လာပေတော့မည်။ ထို့နောက်တွင် မိသားစုအားလုံးပင် မြို့တော်ဆီသို့

သွားကြရတော့မည်။

အိမ်နီးနားချင်းတွေ ကာလကတ္တားသို့ ပြောင်းသွားကြသည့်အခါ တွင် ဟာစရီပါးတို့ မိသားစု စိတ်မကောင်းကြ။ သူတို့တစ်တွေသည် တစ်လျှောက်လုံး နေလာခဲ့ရသည့် အိမ်နီးနားချင်းများ မဟုတ်ပေလား။ အဘိုးအို အစ်မသည် ထွက်ခါနီးတွင် မြေအိုးများနှင့် သူတို့ ဆွေစဉ်မျိုးဆက် တစ်ဆက်လုံး ထွန်းခဲ့သည့် မီးအိမ်ကလေးကို ရိုက်ခွဲပစ်ခဲ့သည်။ အိမ်ခေါင်းရင်းတွင် ချိတ်ထားသည့် နတ်ဘုရားကားများကို လိပ်ကာ အိပ်ရာလိပ်ထဲသို့ ထည့်၏။ သွားခါနီးတွင် ကြောင်နက်ကြီးတစ်ကောင် ဖြတ်သွားသဖြင့် စိတ်ထဲတွင် ထင့်ခနဲ ဖြစ်ရသေးသည်။ ထို့ကြောင့် အစ်မသည် မိသားစုနှင့်အတူ တောင်ဘက်သို့ ထွက်ရမည့်အစား မြောက်ဘက်သို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ မြောက်ဘက်သို့ ထွက်ပြီးမှ ကွေ့ပတ်ပြီး မိသားစုကို အမိလိုက်ရမည်။ ဤနည်းဖြင့် မကောင်းဆိုးဝါးများကို လမ်းလွဲအောင် လုပ်ပစ်ခဲ့ရသေးသည်။ သားအကြီးသည် သူ မသွားခင်တွင် လှောင်အိမ်ကို ဖွင့်၍ ကြက်တူရွေးကို လွှတ်ပစ်ခဲ့၏။ ကြက်တူရွေးသည် လွတ်လပ်စွာ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်သွားရမည့်အစား ဘာမှ မလုပ်တတ်သည့်နှယ် ကြောင်တက်တက်ဖြင့် အတောင်ကို တဖျပ်ဖျပ် ခတ်နေသည်။ ထို့နောက်တွင်မူ ဖုန်ထဲတွင် ပျောက်ကွယ်စပြုသွားသော သမင်များ နောက်သို့ တစ်ချို့မှ တစ်ချို့ ကူးရင်း လိုက်ပါသွားသည်။

သို့ဖြင့် တစ်မိုးတွင်းလုံး မိုးတစ်စက်မျှ မရွာဘဲ ဆောင်းတွင်းသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ဆောင်းသီးထပ်ကလေး စိုက်နိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ရေတစ်စက်မျှမရှိဘဲ မည်သည့်သီးနှံမျိုးကို စိုက်ပျိုးဦးမည်နည်း။ စပါးကို မဆိုထားနှင့်၊ ဘူးကလေးမှ မစိုက်နိုင်၊ ကန်စွန်းဥကလေးမှ မစိုက်နိုင်။ ထိုအချိန်၌ကား ဟာစရီပါးတို့အိမ်တွင် ကျန်ခဲ့သည့် တစ်ကောင်တည်းသော နွားကြီး ဘာဂမှာလည်း အရိုးပေါ်အရေတင်လျက် ရှိလေပြီ။ ဖွဲကလေး၊ နှမ်းဖတ်ကလေး မပြောနှင့်၊ ကောက်ရိုးကိုပင် မကျွေးနိုင်သည်မှာ ကြာလေပြီ။ သူတို့ တဲအိမ်ကလေးကို မိုးနေသည့် ငှက်ပျောပင် သုံးပင်ကို ခုတ်၍ ငှက်ပျောအူကို ကျွေးခဲ့၏။ နောက်တစ်နေ့ မိုးသောက်သို့ အရောက်တွင် လျှာကြီးတန်းလန်းထွက် လဲနေသော

သူ့နွားကြီးကို တွေ့ရသည်။ သည်ပုံကို ကြည့်ရလျှင် သူတို့နယ်တစ်ဝိုက်က ကျွဲ၊ နွား တိရစ္ဆာန်တွေ သေကျေကြဦးမည်မှာ ဗေဒင်မေးစရာ မလိုတော့ ပြီ။

အနီးတစ်ဝိုက်ရှိ မြို့များမှ နွားကုန်သည်များသည် ခွေးသေကောင် အနီးတွင် လင်းတတွေ အုံလာသကဲ့သို့ သူတို့ရွာများသို့ ရောက်လာကြ သည်။ အသက်မသေ ကျန်နေသော ကျွဲ၊ နွား တိရစ္ဆာန်များကို ဝယ်ယူကြ သည်။ နွားတစ်ကောင် ငါးဆယ်၊ ကျွဲတစ်ကောင် တစ်ရာနီးပါးပေး ဝယ် ကာ ဝယ်၍ ရသမျှကို လော်ရီကားကြီးများဖြင့် တင်သွားကြသည်။

‘ဒီလောက်လည်း စိတ်ထိခိုက်မနေကြပါနဲ့ဗျာ။ နောက်နှစ်ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ ပြန်ဝယ်နိုင်မှာပါ’ဟု ဟန်ဆောင်ပန်ဆောင် အားပေးကြသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်လောက်ဆိုလျှင် ကျွဲ၊ နွားများ၏ တန်ဖိုးမှာ ဆယ်ဆ လောက် တက်နေမည်ကိုမူ ဖွင့်ပြောခြင်း မပြုကြ။ နောက်ရက်အနည်းငယ် ကြာသည့်အခါတွင် အမဲသားသည်များသည် ကျွဲ၊ နွား အသေကောင်များ ကို လာဝယ်ဖို့ ရောက်လာကြပြန်သည်။ သူတို့ပေးသည့် ဈေးနှုန်းမှာ နွား အသေ တစ်ကောင်ကို ဆယ့်ငါးကျပ်မျှသာ ဖြစ်သည်။

နိဝင်ဘာလသို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ကျွဲ၊ နွားတွေ မရှိတော့သဖြင့် လယ်သမားတို့ မီးလှုံရန် နွားချေးလည်း မရှိတော့။ ထမင်းချက်ရန် ထင်း လည်း မရတော့။ နွားနို့လည်း မရတော့။ ကလေးတို့၏ ရယ်သံကိုလည်း မကြားရတော့ပြီ။ သူတို့ဝမ်းဗိုက်များသည် ဘောလုံးကြီးများလို ပူလာ ကြ၏။ ဝမ်းရောဂါ၊ သန်ကျရောဂါနှင့် အဖျားရောဂါကြောင့် ကလေးများစွာ သေကျေပျက်စီးကြသည်။ ထိုကလေးများသည် ငတ်မွတ်ခြင်း၏ သား ကောင်များသာ ဖြစ်ကြသည်။

ဇန်နဝါရီ လလယ်လောက်တွင် ခရိုင်မြို့ကြီးတွင် အစားအစာများ ကို ဝေငှနေသည် ဆိုသည့်သတင်း ရောက်လာသည်။ ထိုမြို့မှာ သူတို့ ဘန်ကူလီရွာကလေးနှင့် မိုင်နှစ်ဆယ် ဝေး၏။ အစတွင် မည်သူမျှ မသွား ချင်ကြ။

‘တို့က လယ်သမားပဲ။ သူတောင်းစားမှ မဟုတ်တာ’ဟု အချင်းချင်း ပြောကြသည်။

‘ကျုပ်တို့က အရေးမကြီးဘူးဗျ။ မိန်းမတွေနဲ့ ကလေးတွေ ရှိသေး တယ်။ သူက ဒါနပြုတာပဲ။ ဘာမယူနိုင်စရာ ရှိသလဲ’ဟု ဟာစရီပါးက ဆင်ခြေပေးသည်။

ထို့နောက်တွင် အစိုးရ အာဏာပိုင်များ ရွာများသို့ ရောက်လာကြ ကာ ခေါင်းပါးရေးစခန်းများ ဖွင့်ပေးကြသည်။ ရွာများတွင် အလုပ်စခန်း တွေ ဖွင့်ပေးကာ တူးမြောင်းများကို အတူးခိုင်းသည်။ လမ်းတွေ ပြင်သည်။ ကန်ကြီးများကို ဆယ်သည်။ တာရီးကို ဖို့သည်။ သစ်ပင် ချုံနွယ်တို့ကို ရှင်းကာ သစ်ပင်များစိုက်ရန် ကျင်းများ တူးသည်။

‘အစိုးရက တစ်နေ့လုပ်ခအဖြစ် ဆန်တစ်ပြည်စီ ဝေတယ်။ ဒီတစ် ပြည်နဲ့ တစ်အိမ်ထောင်လုံး ဘယ့်နှယ်လုပ် စားလို့ရမှာလဲဗျာ။ ရေဒီယိုက တော့ သည့်ပြင်နေရာတွေမှာ ဆန် အလုံအလောက် ရှိတယ်လို့ ကြေညာ တာပဲ’ဟု ပြောကြသည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၀ ရက်လောက်တွင် ကြောက်စရာ သတင်းဆိုးများကို ကြားရသည်။ ဂေါရိနတ်ကွန်းအနီးရှိ ရေတွင်းမှာ ရေခန်းသွားပြီဆိုသည့် သတင်း ဖြစ်၏။ အချို့က သေချာအောင်ဆိုကာ ဆင်းကြည့်ကြသည်။ တကယ်ပင် ခန်းသွားလေပြီ။ ဤတွင် မြူနီစပယ် အာဏာပိုင်တို့က ကျန် သေးသည့် အခြားရေတွင်း သုံးတွင်းမှ ရေကို မျှတသုံးစွဲရန် စီမံရသည်။ ရေကို ခွဲတမ်းဖြင့် သုံးရသည်။ ပထမတွင် တစ်အိမ်ထောင် တစ်နေ့လျှင် ရေတစ်ပုံး ရသည်။ ထို့နောက် ပုံးဝက်။ ထို့နောက် တစ်ယောက်ကို ရေ တစ်ခွက်။ ထိုရေတစ်ခွက်ကို ရေပေးသည့်နေရာတွင် ချက်ချင်း သောက်ရ သည်။ သို့ဖြင့် ရေပေးသည့် သူကြီးအိမ်ရှေ့တွင် လူတန်းကြီး ဖြစ်နေ သည်။ မခန်းသေးသည့် ရေတွင်းတစ်တွင်းနားတွင် လက်နက်ကိုင် အစောင့် အကြပ်တွေ ချထားရသည်။ မြောက်ဘက်ပိုင်းတွင် ဆင်ရိုင်းအုပ်များက ရေငတ်၍ ရေကန်တွေ နားသို့ ဆင်းလာကြသည်။ အနားသို့ ရေခပ်သွားသူ မှန်သမျှကို လိုက်နင်းကြသည်။

လယ်ကွင်းများ အားလုံးမှာ ပပ်ကြားတွေ အက်နေလေပြီ။ သစ်ပင် တို့တွင်လည်း အရွက်တွေ မရှိတော့။ ချုံပုတ်ကလေးများမှာမူ ခြောက် သယောင်းနေကြလေပြီ။

ဟာစရိပါးတို့၏ ခံနိုင်ရည်သည် တဖြည်းဖြည်း နည်းလာလေပြီ။ တစ်နေ့တွင်မူ အဖေ ပရီးဒစ်က မိသားစုများအားလုံးကို ခေါ်သည်။ အားလုံး ရောက်သည့်အခါတွင် ဒိုတီကြားထဲတွင် ညှပ်ထားသည့် ဆယ်တန် ငါးရွက်နှင့် ကျပ်ပြားနှစ်ပြားကို ထုတ်ကာ ဟာစရိပါးကို ပေးသည်။

‘မင်းက သားအကြီးဆုံးပဲ။ ဒီတော့ မင်း သားမယားတွေ ခေါ်ပြီး ကာလကတ္တားကို သွားကြပေတော့။ ဟိုရောက်လို့ ပိုက်ဆံကလေး ဘာလေး စုမိရင်လည်း အဖေတို့ဆီ ပို့ပေါ့။ တို့ ငတ်မသေအောင် မင်းကိုပဲ အားကိုး ရတော့မှာပဲ’

ဟာစရိပါးသည် မြေကြီးတွင် ထိုင်ချကာ အဖေ၏ခြေအစုံကို ဦးခိုက် ကန်တော့၏။ အဖေသည် သားကြီး၏ဦးခေါင်းကို ကိုင်သည်။ ထို့နောက် ပခုံးကို ဆုပ်သည်။ ဟာစရိပါးသည် ထိုင်ရာမှ ထလိုက်၏။ မိန်းမများသည် သူတို့သားအဖကို ကြည့်နေကြသည်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင် အရုဏ်တက်သည်နှင့် ဟာစရိပါးတို့ မိသားစုသည် သူတို့ကို နှုတ်ဆက်ကြသူများအား လှည့်၍ပင် မကြည့်တော့ဘဲ ရွာမှ ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ဟာစရိပါးက သမီးကြီး အမွှာရစ်တာနှင့် အတူ ရှေ့မှသွားသည်။ သူ့ဇနီး အာလောကက ဆာရီအစိမ်းလေး ဝတ်ပြီး သားနှစ်ယောက်နှင့် နောက်မှ လိုက်၏။ ဟာစရိပါး၏ ပခုံးပေါ်တွင် ဇနီးသည် ထုပ်ပေးထားသည့် အဝတ်ထုပ်ကလေးကို ထမ်းထားသည်။ အဝတ်ထုပ်ထဲတွင်မူ အဝတ်အနည်းငယ်နှင့် သူတို့ လက်ထပ်စဉ်က သတို့သမီးဘက်မှ လက်ဆောင်ရခဲ့သော ဖိနပ်ကလေးတစ်ရန် ပါသည်။ သူတို့အဖို့ ယခုအကြိမ်သည် သူတို့ရွာမှ အဝေးဆုံးခရီးကို သွားဖူးခြင်း ဖြစ်သည်။ သားငယ်နှစ်ယောက် ဖြစ်သည့် မာနူးနှင့် ရှမ်ဘူးတို့မှာ စွန့်စားခန်းကြောင့် မြူးထူး ခုန်ပေါက်နေကြသည်။

‘ကျွန်တော်တော့ ကြောက်လိုက်တာဗျာ။ ရှေ့မှာ ဘယ်လိုများ နေရမလဲနဲ့ တထိတ်ထိတ် ဖြစ်နေတာပဲ’ဟု ဟာစရိပါးက ပြောသည်။

(၄)

ခြေကျင် တစ်မနက်၊ လှုပ်ယမ်းနေသည့် ဘတ်စ်ကားထဲတွင် နာရီ ပေါင်းများစွာ၊ ပြည့်ကျပ်နေသည့် တတိယတန်း မီးရထားတွဲတစ်တွဲထဲတွင် တစ်ည လွန်မြောက်ခဲ့ပြီးနောက် ဟာစရိပါးတို့ မိသားစုသည် ကာလကတ္တား မြို့မှ ဘူတာရုံကြီးနှစ်ခုအနက် တစ်ခုဖြစ်သော ဟောင်ရာဘူတာရုံကြီးသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ သူတို့ မြင်ရသော ရှုခင်းကို ကြည့်ကာ အံ့အားသင့် နေကြသဖြင့် စက္ကန့်အတန်ကြာမျှ မလှုပ်ရှားနိုင် ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့ သည် အရပ်လေးမျက်နှာမှ လာနေသော လူအုပ်ကြီးထဲတွင် ရောပါသွား ကြ၏။ ပစ္စည်းတွေ၊ အထုပ်အပိုးတွေ သယ်လာသည့် ကူလီများ၊ ပစ္စည်း မျိုးစုံကို ရောင်းချနေကြသည့် ဈေးသည်များက ပြည့်လျက်။ သူတို့တစ်သက် တွင် ထိုမျှလောက် ပေါများနေသည့် အရာများကို တစ်ခါမျှ မမြင်ဖူး။ လိမ္မော်သီးပုံကြီးတွေ၊ ဖိနပ်ပုံတွေ၊ ဘီးတွေ၊ ကတ်ကြေးတွေ၊ သော့ခလောက် တွေ၊ မျက်မှန်တွေ၊ လက်ကိုင်အိတ်တွေ၊ ခြုံစောင်ကြီးတွေ၊ ဆာရီတွေ၊ ဒိုတီ တွေ၊ သတင်းစာတွေ၊ ထို့နောက် အမျိုးမျိုးသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ်တွေ။ ဆာဒူးတွေက ခရီးသည်တွေထဲတွင် အနှံ့လျှောက်သွားကာ ကင်္ဂါမြစ်ရေ ကလေး တစ်စက်ကို ပါးစပ်ထဲ လောင်းထည့်၍ပေးရုံဖြင့် ပြားနှစ်ဆယ် အလှူခံသွားကြသည်။ ဖိနပ်တိုက်သူ၊ ဆားဖုတ်သူ၊ ဖိနပ်ချုပ်သူ၊ လျှောက် လွှာစာရေး၊ ဗေဒင်ဆရာတို့က တကြော်ကြော် လှမ်းခေါ်နေကြသည်။

ဟာစရိပါးတို့ မိသားစုသည် ကြက်သေ သေနေကြသည်။ ယောင်တီး ယောင်ချာ ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့လိုပင် သူတို့အနီးရှိ ခရီးသည်များစွာ တို့သည်လည်း ကြောင်တက်တက် ဖြစ်နေကြသည်။

‘တို့ ဘာလုပ်ရမလဲ မသိဘူး။ ဒီနေ့ည ဘယ်မှာများ သွားအိပ်ရ မလဲ’ဟု ဟာစရိပါး သူ့ကိုယ်သူ မေးခွန်းထုတ်သည်။

သူတို့မိသားစုသည် လူအုပ်ကြားထဲတွင် ယောင်လည်လည် ဖြစ် နေကြ၏။ ဘူတာရုံ ချောင်ကလေး တစ်ချောင်ထဲတွင် အိုးအိမ်လုပ်ပြီး အတည်တကျ နေထိုင်သည့် မိသားစုကို လှမ်းကြည့်မိ၏။ သူတို့တစ်တွေ မှာ ဟာစရိပါးတို့လိုပင် မိုးခေါင်သဖြင့် ဘီဟာနယ်မှ ရောက်လာကြသည့် လယ်သမားများ ဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂါလီ စကားကိုလည်း ကောင်းကောင်း မတတ်။ ယခုဆို ကာလကတ္တားသို့ ရောက်လာသည်မှာ တစ်လ ကိုးသီတင်း မျှ ရှိလေပြီ။ ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ထုပ်ပိုးထားသည့် အထုပ်အပိုးများအပြင် သမံတလင်းပေါ်တွင် ချထားသည့် ပန်းကန်ခွက်ယောက်များနှင့် မီးဖို ကလေး တစ်လုံးကိုလည်း တွေ့ရ၏။ သူတို့က ဘူတာရုံသို့လာ၍ စခန်းချ နေကြသူများအား မောင်းထုတ်သည့် ပုလိပ်များကို သတိထားရန် ဟာစရိ ပါးတို့ကို သတိပေးကြသည်။ ဟာစရိပါးက သူတို့ အလုပ်အကိုင် ကိစ္စ ကို သူတို့ထံတွင် စုံစမ်း တီးခေါက်ကြည့်သည်။ သို့ရာတွင် သူတို့ ကိုယ် တိုင် ဘာအလုပ်အကိုင်မှ မရကြသေး။ အငတ်မခံနိုင်သဖြင့် ကလေးများ ကို ပလက်ဖောင်းသို့လွှတ်ကာ တောင်းရမ်းခိုင်းရကြောင်းဖြင့် ပြောကြ သည်။

သူတို့ မျက်နှာများပေါ်တွင် အရှက်ကို ဖုံးကွယ်၍မရ။ သူတို့ရွာမှ ကောင်လေးတစ်ယောက်မှာ ဘာရားဘဇားခေါ် ဈေးကြီးတွင် ကူလီလုပ် နေကြောင်း၊ သူ့ထံသွား၍ စုံစမ်းကြည့်ရဦးမည် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဟာစရိပါး က ပြောပြသည်။ သွား၍ စုံစမ်းနေစဉ် ဇနီးနှင့် သားသမီးများကို သူတို့ နှင့်အတူ ထားပစ်ခဲ့ဖို့ ပြောကြ၏။ ဟာစရိပါးသည် ကူညီဖော်ရသဖြင့် အားတက်သွားကာ ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် စမူဆာသွား၍ဝယ်ပြီး သူတို့နှင့် အတူတကွ အားလုံးကို ကျွေးသည်။ သူတို့တစ်တွေ အားလုံးမှာ ယမန် နေ့ကတည်းက ဘာမျှမစားခဲ့ကြသေး။ ဟာစရိပါးသည် ဘူတာရုံထဲမှ

လူအုပ်ကြီးထဲသို့ တိုးဝင် ပျောက်ကွယ်သွားသည်။

ဘူတာထဲသို့ တောမှ ခရီးသည်တစ်ဦး ရောက်လာသည်ကို မြင်သည်နှင့် ဈေးသည်များသည် အနားသို့ ဝိုင်းအုံလာကာ ဘောလ်ပင်၊ သကြားလုံး၊ ထီလက်မှတ်နှင့် အခြားပစ္စည်းများကို လာ၍ရောင်းကြသည်။ သူတောင်းစားများက သူ့အနားသို့ ဝိုင်းအုံလာကြသည်။ ကိုယ်ရေရောဂါသည်များက သူ့အင်္ကျီကို လှမ်းဆွဲကြသည်။ ဘူတာအပြင်ဘက်သို့ ရောက်သည့်အခါတွင် လေမုန်တိုင်းကြီး တိုက်သည့်နှယ် သူ့ရှေ့တွင် ဖြတ်သန်းသွားလာနေကြသော လော်ရီကားများ၊ တက္ကစီကားများ၊ ဘတ်စ်ကားများ၊ လက်တွန်းလှည်းများ၊ စက်တပ် စက်ဘီးများ၊ လန်ချားများ၊ မြင်းရထားများ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ၊ စက်ဘီးများကို မြင်ရသည်။ ကြောက်ဖွယ်ဆူညံ မြည်ဟည်းသံများ ကြားတွင် ထိုယာဉ်ရထားပေါင်းစုံတို့သည် သူ့ရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသွားကြသည်။ ဆိုက်ကားဟွန်းသံ၊ ဘက်ထရီဟွန်းများ နှိပ်သံ၊ စက်သံ၊ မော်တော်ကားများမှ လေဟွန်းသံ၊ လှည်းများမှ ခလောက်သံ၊ မြင်းရထားများမှ ချူသံ၊ လောက်စပီကားများမှ အသံတို့သည် အဆူပြိုင်နေကြသကဲ့သို့ အားကျမခံ ဆူညံမြည်ဟည်းနေကြသည်။ သောက်ကျိုးနည်း နားတွေကို အူပြီး ခေါင်းတွေ ကိုက်နေတာပဲ။ မိုးချုန်းသံထက် တောင် မြည်ပါသေးလားဟု ဟာစရီပါး အောက်မေ့မိသည်။

ထိုဆူညံသံများအကြားတွင် ယာဉ်ရထားများကို လမ်းပြနေသည့် မျက်နှာထားတင်းတင်းနှင့် ယာဉ်ထိန်းပုလိပ် တစ်ယောက်ကို သူ လှမ်းမြင်လိုက်သည်။ သူတို့ရွာက ကောင်လေး အလုပ်လုပ်သည့် ဘာရားဘဇားကို မည်သို့ သွားရမည်ဟု မေးရန် ဟာစရီပါးသည် ပုလိပ်ထံသို့ လာခဲ့၏။

ပုလိပ်က လက်ထဲတွင် ကိုင်ထားသည့် တုတ်ဖြင့် သံယက်မကြီးတွေ ထိုးထိုးထောင်ထောင်ဖြင့် မိုးသို့ လုနေသည့် အဆောက်အအုံကို လှမ်း၍ ပြသည်။ 'သွားသွား ... တံတားဟိုဘက်မှာ'ဟု သူ့ကို အော်ထုတ်လိုက်၏။

ထိုတံတားမှာ ကာလကတ္တားနှင့် ဟောင်ရာရပ်ကွက်ကို ဆက်သွယ်ထားသည့် တံတားဖြစ်၏။ ဟူဂလီမြစ်ကို ဖြတ်ထားသည့် တံတားဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် အသွားအလာ အများဆုံးသောတံတား ဖြစ်လိမ့်မည် ထင်

သည်။

လူတစ်သန်းကျော်နှင့် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ယာဉ်များသည် အဟုန်ပြင်းသော ရေစီးကြောင်းကြီးတစ်ခုလို ဖြတ်သွားကြသည်။ ဟာ စရိပါးသည် ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ပစ္စည်းများကို ပုံရောင်းနေကြသည့် လမ်းဘေးဈေးသည်များ ကြားက လူရေစီးကြောင်းထဲတွင် ညပ်ပါသွား၏။ ယာဉ်ကြောကြီး ခြောက်ခုပေါ်တွင် မော်တော်ကားတန်းကြီးသည် တန်းစီ၍ သွားနေသည်။ ကားတန်းကြီးက မျှော်၍ပင် မဆုံးနိုင်တော့။ လော်ရီကားများက ဓာတ်ရထားများကို ကျော်တက်ရန် အပြင်းမောင်းလာကြသည်။ အနီရောင် နှစ်ထပ်ဘတ်စ်ကားကြီးများတွင် လူတွေ ပြည့်ကျပ်လျက် ရှိရုံမျှမက ဘေးတွင် ခိုလိုက်သူများကို အပြတ်လိုက် မြင်နေရသည်။ တချို့ဘတ်စ်ကားများမှာ လူတွေ ပြတ်သိပ်ပြီး စောင်းစောင်းကြီးဖြစ်ကာ ဘေးစောင်း လဲကျသွားတော့မည် ထင်ရ၏။

သေတ္တာကြီးတွေ၊ ပိုက်လုံးကြီးတွေ၊ စက်ယန္တရားကြီးတွေ ဘေးတွင် ပစ္စည်းတွေကိုတင်၍ တွန်းလာသည့် လက်တွန်းလှည်းများကိုလည်း မြင်ရသည်။ လက်တွန်းလှည်း တွန်းသူများမှာ ကြွက်သားတွေ အပြိုင်အရိုင်း ထနေကြသည်။ ကူလီများမှာ ခေါင်းပေါ်တွင် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို ထမ်းကာ မနိုင့်တနိုင်ဖြင့် သယ်လာကြသည်။ တချို့က စည်ကြီးများကို ထမ်းပိုး ရှေ့နောက်တွင် ဆွဲ၍ ထမ်းလာကြသည်။ ထိုအထဲတွင် ဆိတ်အုပ်များ၊ နွားအုပ်များကလည်း ယာဉ်ရထားတွေ ကြားထဲတွင် ဖြတ်နေကြသေးသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဆိတ်များ၊ နွားများသည် ကားသံများကြောင့် ကြောက်လန့်ကာ ခြေဦးတည့်ရာသို့ ထွက်ပြေးကြသည်။ 'တိရစ္ဆာန်တွေ ဘယ်လောက်များ ကြောက်လိုက်ကြမလဲ'ဟု တွေးမိရင်း ဟာစရိပါးသည် တောက အလှ၊ တောက အေးချမ်းငြိမ်သက်မှုကို လွမ်းလာသည်။

တံတားတစ်ဖက်တွင်မူ ယာဉ်ရထားများသည် ပို၍ပင် ရှုပ်ထွေးများပြားလာသည်ဟု ထင်ရ၏။ ထိုစဉ် ဟာစရိပါးသည် လူနှစ်ယောက်တင်၍ ဆွဲလာသော လန်ချားကို မြင်လိုက်ရသည်။ 'အလိုလေး ... ကာလကတ္တာမှာ လူမြင်းတောင် ရှိပါကလား'ဟု အောက်မေ့လိုက်မိ၏။ ဟာစရိပါး တစ်သက်တွင် လန်ချားကို ပထမဦးဆုံး မြင်ဖူးခြင်းပေတည်း။

ဈေးကြီးနားသို့ နီးလာသည်နှင့်အမျှ လူတွေ၊ ပစ္စည်းတွေ၊ ကုန်
တွေကို တင်လာသည့် လန်ချားများကို တွေ့လာရသည်။ ဟာစရီပါးသည်
လန်ချားများကို ငေးကြည့်ရင်း သူတို့မိသားစု စားဝတ်နေရေးအတွက်
လန်ချားဆွဲလျှင် ကောင်းမည်လားဟု စဉ်းစားကြည့်သည်။ သူ့တွင် လန်
ချား ဆွဲနိုင်လောက်အောင် အားရှိပါမည်လော မဆိုနိုင်။

ဘာရားဘေးခေါ် ဈေးကြီးသည် လူတွေ ပြည့်ကျပ်နေသည့် နေရာ
တစ်ခု ဖြစ်သည်။ တိုက်တွေကလည်း အမြင့်ကြီးတွေ။ သည်လောက်
မြင့်သည့် အဆောက်အအုံကြီးတွေ ပြိုကျမသွားဘဲ မားမားကြီး ရပ်နေ
အောင် မည်သို့များ ဆောက်ထားကြလေသည် မသိ။ လမ်းကျဉ်းကလေး
တွေ၊ လမ်းကြားကလေးတွေ၊ လမ်းမြှောင်ကလေးတွေထဲတွင်လည်း ဈေး
ဆိုင်ကလေးတွေ၊ တိုက်ဆိုင်ကြီးတွေ၊ အလုပ်ရုံကြီးတွေနှင့် ပြည့်နှက်
လျက် ရှိရာ တဝီဝီ အလုပ်လုပ်နေသော ပျားအုံကြီးတစ်အုံနှင့် တူနေသည်။
လမ်းမပေါ်တွင်လည်း လက်ကောက်ကလေးများ၊ ဆွဲကြိုးကလေးများ၊
ပန်းများကို ရောင်းနေသူများနှင့် ပြည့်နေသည်။ ကလေးငယ်များက
တောင်လိုပုံနေသော ဘင်္ဂါလား နှင်းဆီပွင့်ကြီးများ၊ စံပယ်ပန်းများ၊ အိန္ဒိယ
ရွှေဒင်္ဂါးပန်းများ နောက်တွင်ထိုင်ကာ အဖူးကလေးတွေ၊ အငုံကလေးတွေ
ကို ရွေးပြီး စပါးအုံးမြွေ လုံးပတ်လောက်ရှိသည့် ပန်းကုံးကြီးများကို သီ
နေကြသည်။ သူတို့လည်တွင်လည်း ရွှေကြိုးကလေးများဖြင့် သီထား
သည့် ပန်းကုံးများကို ဆင်ထားကြ၏။

ပန်းရနံ့တွေက မွှေးလွန်းသဖြင့် ဟာစရီပါးသည် မအောင့်နိုင်တော့
ဘဲ သျှိုဝနတ်ဘုရားကို တင်ရန် ပန်း ဆယ်ပြားဖိုး ဝယ်သည်။ လမ်းထောင့်
တစ်နေရာတွင် သျှိုဝနတ်ကွန်းကလေးတစ်ခုကို သူ တွေ့ရသည် မဟုတ်
လော။ ဟာစရီပါးသည် နတ်ကွန်းရှေ့တွင် ရပ်လိုက်ကာ သူတို့ရွာက
ကောင်လေးကို မြန်မြန်ရှာတွေ့အောင် မှိုင်းမဖို့ ဆုတောင်း၏။

ထို့နောက်တွင် ဟာစရီပါးသည် ဆိုင်တန်းကြီး တစ်တန်းနားသို့
ရောက်လာသည်။ ထိုဆိုင်တန်းကြီးမှာ အခြား မည်သည့်ပစ္စည်းကိုမျှ
မရောင်းဘဲ ပုလင်းကလေးတွေ၊ ဖန်ပြွန်ကလေးတွေဖြင့် ထည့်ထားသည့်
ရေမွှေးများကိုသာ ရောင်းသည့်ဆိုင်များ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အမိုးမိုးထား

သည့် ရုံထဲသို့ ရောက်လာ၏။ သည်နေရာတစ်ဝိုက်မှာ ဖန်ထည်များ၊ ရွှေထည်များနှင့် ကျောက်မျက်ရတနာများကို ရောင်းသည့် ဆိုင်တန်းများ ဖြစ်သည်။ ဟာစရီပါးသည် သူ့မျက်လုံးကိုပင် မယုံနိုင်။ ရွှေထည်များသည် သံတိုင်နောက်ကွယ်တွင် ရောက်နေသည့် အကျဉ်းသားများလို သူတို့ ပစ္စည်းတွေထားရာ ကြက်တူရွေးလှောင်အိမ်လို ဆိုင်ကလေးများထဲတွင် အစီအရီ ထိုင်နေကြ၏။ လှပသည့် ဆာရီများကို ဝတ်ထားသည့် အမျိုးသမီးများက သံတိုင်များအနီးတွင် ကပ်ကာ ဈေးဝယ်နေကြသည်။ ကျောက်မျက်ရတနာသည်များသည် သူတို့ မီးခံသေတ္တာကြီးများကို ဖွင့်လိုက်၊ ပိတ်လိုက်ဖြင့် အလုပ်များနေကြသည်။ ချိန်ခွင်ကလေးများဖြင့် သွက်လက်ဖျတ်လတ်စွာ ချိန်တွယ်နေကြသည်။ ဆာရီ အစုတ်စုတ် အပြတ်ပြတ်ဖြင့် သံတိုင်နားသို့လာ၍ ကြည့်နေကြသည့် အမျိုးသမီးများကိုလည်း တွေ့ရ၏။ သူတို့ရွာမှာကဲ့သို့ ကာလကတ္တားတွင်လည်း ရွှေသည်များသည် ရွှေပေါင်ခံကြဟန် တူသည်။

ရွှေဆိုင်တန်းအလွန်တွင် ဆာရီဆိုင်တန်းကြီး ရှိလေသည်။ ထိုနေရာတစ်ဝိုက်တွင် အမျိုးသမီးများသည် လှပစွာ ဖြန့်ခင်းထားသည့် ဆာရီများကို ငေးကြည့်နေကြသည်။ အထူးသဖြင့် မင်္ဂလာဆောင် သတို့သမီး ဝတ်စုံများ ရောင်းသည့်ဆိုင်ရှေ့တွင် လူတွေ ကြိတ်ကြိတ်တိုးနေကြသည်။ ထိုဆိုင်များမှ ဆာရီများမှာ တစ်ထည်လုံး ရွှေစင်းတွေ အိနေသည်။

ထိုနေ့က နေပူလွန်းသဖြင့် ရေသည်များမှာ ဂလိုင်ကလေးတွေ လုပ်ကာ ရေရောင်း၍ မလောက်အောင် ဖြစ်နေသည်။ ဟာစရီပါးသည် ရေဆာလာသဖြင့် ရေငါးပြားဖိုး ဝယ်သောက်လိုက်၏။ အထုပ်အပိုးတွေကို ထမ်းလာသည့် ကူလီတစ်ယောက်ကို မြင်တွေ့တိုင်း သူ တွေ့လိုသည့် ကောင်လေးကို မေးမြန်းကြည့်၏။ ထိုမျှ များပြားလှသော လူအုပ်ကြားထဲတွင် သူ တွေ့လိုသည့် သူတို့ရွာက ကောင်လေးကို တွေ့ဖို့ ဆိုသည်မှာ နတ်သိကြား ဆင်းလာ၍ ရှာပေးမှသာ တွေ့နိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့တိုင်အောင် ဟာစရီပါး အားမလျှော့။ သူတို့ရွာက ကောင်လေးကို ညနေ မိုးချုပ်အထိ လည်ရှာသည်။ ဈေးကြီးထဲမှာ ခြေကျင်လျှောက် ရှာနေခြင်းသည် တစ်တုံးထွန် လယ်တစ်ကွက်ကို လုပ်ရသည်ထက် ပင်ပန်းသည်ဟု သူ

ထင်သည်။ ပင်ပန်းလွန်းမက ပင်ပန်းလာသည့်အခါ၌ ဟာစရီပါးသည်
ငှက်ပျောသီး ငါးလုံးကို ဝယ်ကာ ဟိုမေးသည်မေးဖြင့် တံတားကြီးဆီသို့
ပြန်လာခဲ့၏။

ကလေးတွေက ငတ်နေသည့် စာကလေးတစ်အုပ်လို ငှက်ပျောသီး
ကို မြင်သည်နှင့် သူ့ဆီသို့ ပြေးလာကြသည်။ ထိုနေ့ည၌ သူတို့မိသားစု
သည် ဘူတာရုံထဲက သမံတလင်းပေါ်မှာပင် အိပ်ကြရ၏။ ထိုညက
ပုလိပ်တို့ ဘူတာကို လာရောက်ရှင်းလင်းခြင်း မပြုသဖြင့် ကံကောင်းသည်
ဟုပင် ဆိုရလိမ့်မည်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင် ဟာစရီပါးသည် သားကြီး မာနူးကို
ခေါ်ကာ ဘာရေးဘေး ဈေးကြီးထဲတွင် မနေ့က မရောက်ခဲ့သေးသည့်
အပိုင်းဘက်သို့ လာခဲ့ပြန်သည်။ ထိုနေရာမှာ ဒန်အိုးတန်းနှင့် သံဖြူတန်း
ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ဘီဒီ ဆေးလိပ်တွေ လိပ်သည့် ဆေးလိပ်တန်းသို့
ရောက်လာခဲ့ပြန်သည်။ ထိုနေရာတွင် ကိုယ်အထက်ပိုင်း ဗလာကျင်းနေ
သည့် အလုပ်သမားများသည် ဘီဒီ ဆေးလိပ်ကလေးများကို လိပ်နေကြ
သည်။ သူတို့ ဆေးလိပ် လိပ်နေသည့် ဆိုင်ခန်းကလေးများမှာ မှောင်
လျက် ရှိသဖြင့် သူတို့မျက်နှာများကို သဲကွဲစွာ မမြင်ရ။ ဟာစရီပါးသည်
သူ့စကားကို အဖက်လုပ်၍ နားထောင်မည့်သူတစ်ဦးကို တွေ့သည်နှင့်
သူတို့ရွာက ကောင်လေး၏ အမည်နှင့် ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကို ပြောပြကာ
စုံစမ်းကြည့်သည်။ သို့ရာတွင် ကောက်ရိုးပုံထဲတွင် ဆန်တစ်စေ့ကို လိုက်
ရှာနေသည့်နှယ် မည်သို့ တွေ့နိုင်မည်နည်း။ သူ ပြောသည့် ရုပ်မျိုးရှိပြီး
သူ ပြောသည့် နာမည်ဖြစ်သည့် ပရမ်းကူးမားဆိုသည့် ကူလီတွေ ရာချီ
ပြီး ရှိပေလိမ့်မည်။ ထိုနေ့ညနေတွင်လည်း ဟာစရီပါးသည် ငှက်ပျောသီး
လေးငါးလုံး ဝယ်၍ ပြန်ခဲ့သည်။ ပါသမျှကလေးကို သူတို့နှင့် အတူနေ
သည့် ဘီဟာက မိသားစုကို ခွဲဝေ ပေးလိုက်ရသေးသည်။

တတိယနေ့ လွန်မြောက်သည့်နောက်တွင်မူ ဟာစရီပါးတွင် ပိုက်
ဆံကလည်း မရှိတော့ပြီ။ ငှက်ပျောသီးလည်း မဝယ်နိုင်တော့ပြီ။ ဤတွင်
ဟာစရီပါးသည် မာနူးကြီးသော လယ်သမားတစ်ယောက် မလုပ်သည့်
အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်လိုက်ရ၏။ ဘူတာကြီးရှိ သူ့စခန်းသို့ မပြန်မီတွင်

ဟာစရိပါးသည် လမ်းဘေးတွင် တွေ့သမျှ သစ်သီးခွံများနှင့် သစ်သီးအပွဲများကို ကောက်လာခဲ့သည်။

‘ညနေပိုင်းတုန်းက ငါ့မိန်းမက သမီး အမွှာရစ်တာကို ဘူတာရုံအဝင်ဝမှာ သွားပြီးတောင်းဖို့ ပြောနေသံ ကြားတယ်။ သမီးကလေးက ငိုနေလေရဲ့။ သူတို့အမျိုးက လယ်သမားတဲ့။ သူတောင်းစား မဟုတ်ဘူးတဲ့’

ဟာစရိပါးတို့ မိသားစုသည် ထိုမျှ အောက်တန်းကျသည့် အလုပ်ကို မလုပ်နိုင်။ သို့ဖြင့် သူတို့ မိသားစုသည် တစ်နေ့နှင့် တစ်ည ထိုင်၍ ငုတ်တုတ် အငတ်ခံကြသည်။ သို့ရာတွင် မနက်လင်းသည့်အခါတွင်မူ သူတို့ သမီးလေးနှင့် သားနှစ်ယောက်ကို ဘူတာရုံအပေါက်ဝသို့ လွှတ်လိုက်ကြ၏။ ထိုနေရာတွင် လူချမ်းသာ ခရီးသည်တို့သည် ကိုယ်ပိုင်ကားများ၊ တက္ကစီများပေါ်မှ ဆင်းလာတတ်ကြသည် မဟုတ်လော။

ဟာစရိပါးကား စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြင့် ဘာရားဘေးသို့ ထွက်၍ ရှာပုံတော်ဖွင့်မြဲ ဖွင့်သည်။ သံဆိုင်ကြီးတစ်ဆိုင်ရှေ့တွင် ရပ်ထားသည့် ချယ်ဂါရီပေါ်သို့ သံချောင်းလုံးကြီးများကို တင်နေကြသည်။ ထိုအထဲမှ ကူလီတစ်ယောက်သည် သွေးတွေ တပွက်ပွက် ထိုးအန်နေသည်ကို မြင်ရ၏။ သူ့အဖော် ကူလီက သူ့ကိုတွဲ၍ တစ်နေရာတွင် အထိုင်ခိုင်းသည်။ ကူလီ၏ မျက်နှာမှာ လူသေ မျက်နှာကဲ့သို့ သွေးမရှိတော့ပြီ။ ထိုစဉ် သံဆိုင်ပိုင်ရှင်က ယခုထက်ထိ ချယ်ဂါရီ မထွက်ရသေးသည့်အတွက် ကူလီများကို ဆဲဆို ကြိမ်းမောင်းနေသည်။ ဟာစရိပါးသည် သူ့အနီးသို့ ပြေးလာကာ နေမကောင်းသည့် ကူလီအစား သူ ဝင်၍လုပ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြော၏။ ဆိုင်ရှင်သည် အတန်ကြာ စဉ်းစားနေ၏။ သို့ရာတွင် သူ့ကုန်ကို အချိန်မီ ပို့ရမည်။ ထို့ကြောင့် ဟာစရိပါးကို ငွေသုံးကျပ်ဖြင့် ငှားလိုက်သည်။ လုပ်ခကို သွားပို့ပြီး ပြန်လာမှပေးမည်ဟု ဆို၏။

ဟာစရိပါးသည် ဝမ်းသာအားရ အခြားကူလီများနှင့်အတူ သံချောင်းလုံး အစည်းကြီးကို ဝင်၍ထမ်းသည်။ သူတို့ သွားပို့ရမည့်နေရာက အဝေးကြီး။ တံတားကြီးကို ဖြတ်၊ ဘူတာကြီးကို ကျော်ပြီးမှ ရောက်မည်။ ဆိုင်ပိုင်ရှင်သည် ခရီးအကွာအဝေးကိုမူ ဟာစရိပါးကို ပြောပြခြင်းမပြု။

အလုပ်သမားများသည် လေးလံလှသည့် သံချောင်းလုံး အစည်း

ကြီးများကို ချယ်ဂါရီပေါ်တင်၍ တွန်းလာခဲ့ကြသည်။ ကုန်းအတက် တစ် နေရာသို့ ရောက်သည့်အခါတွင် ထိုသံလုံးချယ်ဂါရီကြီးကို မတွန်းနိုင် တော့။ ရှေ့က ဆွဲသူလည်း မဆွဲနိုင်တော့။ ဟာစရီပါးသည် ချယ်ဂါရီကြီး တွန်းရင်း သူ့လည်ပင်းရှိ သွေးကြောများ ပေါက်ကွဲထွက်ကုန်သည်ဟုပင် ထင်ရသည်။ လမ်းပေါ်တွင် ကန့်လန့်ကြီး ဆီးပိတ်နေသဖြင့် ပုလိပ် တစ် ယောက်က နံပါတ်တုတ်တစ်ချောင်းဖြင့် အနားသို့ ရောက်လာကာ ရိုက် မည် တကဲကဲ လုပ်နေသည်။

‘ဟေ့ကောင်တွေ ... မြန်မြန်တွန်း’ဟု မော်တော်ကား ဟွန်းသံများ ဖုံးသွားအောင် အသံကုန်ဟစ်သည်။ ဤတွင် သူတို့အထဲမှ အသက် အကြီးဆုံး ကူလီတစ်ယောက်က ချယ်ဂါရီဘီးကို ပခုံးဖြင့် နောက်မှ ထမ်း တွန်းရင်း အခြားသူများကိုလည်း သူ့လိုတွန်းရန် အော်သည်။

ညနေစောင်းတော့ ဟာစရီပါး အားကုန်လှပြီ။ သို့ရာတွင် သည် လုပ်ခသည် သူ ပထမဆုံးရသည့် လုပ်ခဖြစ်သည်။ သူ့မယားနှင့် သား သမီးတွေကမူ တအံ့တဩ ဖြစ်နေကြလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် သူ ပျော်သည်။ ညနေ မိုးချုပ်တွင် ဟာစရီပါးသည် ဝမ်းသာအားရဖြင့် ဘူတာရုံစခန်းသို့ ပြန်လာခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အံ့ဩရသူမှာ သူ့မိသားစု မဟုတ်။ သူ့ကိုယ်တိုင် ဖြစ်နေသည်။ ဘူတာရုံသို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါတွင် သူ့မိသားစုကို အစ အနမျှပင် မတွေ့ရတော့။ သူတို့နှင့်အတူနေသည့် ဘီဟာက မိသားစုလည်း မရှိတော့။ ဟာစရီပါးသည် အနီးတစ်ဝိုက်သို့ လိုက်ရှာ၏။ နောက်ဆုံး တွင် ဘတ်စ်ကားဂိတ်ဆုံးအနီးက တာရိုးပေါ်တွင် သွားတွေ့ရသည်။

‘ပုလိပ်ကလိုက်လို့ ပြေးလိုက်ရတာ မပြောပါနဲ့တော့တော်။ နောက် တစ်ခါ ဒီနေရာကိုလာရင် ထောင်ထဲ ထည့်မယ်တဲ့’ဟု သူ့ဇနီး အာလောက က မျက်ရည်စမ်းစမ်းဖြင့် ပြောသည်။

သူတို့တွင် သွားစရာမရှိတော့။ သူတို့မိသားစုသည် တံတားကြီးကို ဖြတ်လာကာ ခြေကျင်လျှောက်နေကြသည်။ မှောင်၍ ညဉ့်ပိုင်း ရောက် လာသည့်တိုင် မြို့တော်ကြီးထဲတွင် လူတွေ ဥဒဟို သွားလာနေကြဆဲ။ ပိုးပုရွက်တွေလို တစ်ဦးကိုတစ်ဦး တိုးဝှေ့သွားနေကြသည့် လူအုပ်ကြီးထဲ တွင် တလှုပ်လှုပ် သွားနေရသည့်အတွက် စိတ်လည်း ညစ်လှပြီ။ မောလည်း

မောလှပြီ။ နောက်ဆုံးတွင် သူတို့ မိသားစုသည် မြို့လယ်ကောင် တစ် နေရာသို့ ရောက်လာကြ၏။ အာလောကမှာ ဆာရီကြီး တလွှားလွှားဖြင့် သားအငယ်ဆုံးကို ခါးထစ်ခွင် ချိထားသည်။ သမီးကို လက်တစ်ဖက်က ဆွဲထားသည်။

အကြီးကောင် မာနူးက ရှေ့မှ သူ့အဖေနှင့် လျှောက်သည်။ လူချင်း ကွဲသွားမည် စိုးသဖြင့် မကြာခဏ လှမ်း၍ခေါ်ရသည်မှာလည်း အမော ပင်။ လမ်းဘေး ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် ဘာဘူစောင်တွေ ခေါင်းမြီးခြုံ အိပ်နေသူများကိုလည်း အများအပြား တွေ့ရ၏။ သူတို့ကို ကြည့်ရသည်မှာ အလောင်းတွေကို စီချထားသည်နှင့် အတူတူ။ ပလက်ဖောင်း တစ်နေရာ တွင် နေရာလွတ်ကလေးတစ်ခုကို တွေ့လိုက်ရသည်နှင့် ဟာစရီပါးသည် အမောဖြေနားရန် ရပ်လိုက်သည်။

သူတို့အနီးတွင်လည်း သူတို့လို နားနေသည့် မိသားစုတစ်စုကို တွေ့ရသည်။ အမေလုပ်သူက ခရီးဆောင် မီးဖိုကလေးတစ်လုံးကို ပလက် ဖောင်းပေါ်တွင် ချပြီး ချာပါတီ လုပ်နေသည်။ သူတို့မိသားစုမှာ မဒရပ် နယ်မှ ရောက်လာကြခြင်း ဖြစ်၏။ ဟိန္ဒူစကား အနည်းငယ် ပြောတတ် သဖြင့် ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုရမည်။ ဟာစရီပါးကလည်း ဟိန္ဒူလို နည်း နည်းပါးပါး တတ်သည်။ စကားပြောကြည့်သည့်အခါ သူတို့လည်း ရွာမှ ကာလကတ္တား တံလျှပ်မြို့ကြီးသို့ ထွက်လာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရ ၏။ သူတို့က ချာပါတီကလေးကို မျှကျွေးပြီး သူတို့အနားတွင် စခန်းချ ရန် နေရာကလေး ဖယ်ပေးသည်။ ဟာစရီပါးသည် သူတို့တစ်တွေ၏ ဖော်ရွေ ရက်ရောမှုကို ကြည့်ပြီး ဝမ်းသာသွား၏။ အလုပ်ရှာနေစဉ်တွင် သူတို့နှင့်အတူ သားမယားများကို စိတ်ချလက်ချ ထားနိုင်လေပြီ။ ထိုနေ့ ညတွင် ဟာစရီပါးသည် ပြင်းထန်သည့် သင်ခန်းစာတစ်ခုကို ရလိုက်သည်။

‘လူမဆန်တဲ့ ဒီမြို့ကြီးထဲမှာ လူတွေ အလုပ်လုပ်ရင်း သေသွားတာ ကို မြင်နေပါလျက် သူတို့နေရာမှာ အလုပ်ကလေးတစ်ခုရအောင် မရှာ နိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ လဲပြီးသေဖို့ပဲ ကောင်းတော့တယ်’ဟု သူ အောက်မေ့ မိသည်။

(၅)

ဟာစရိပါးက 'လူမဆန်'ဟု ပြောသည့် မြို့ကြီးသည် တံလျှပ်မြို့ တော်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ မျိုးဆက်တစ်ဆက်အတွင်း၌ ငတ်မွတ်နေသော လူခြောက်သန်းခန့်သည် သူတို့မိသားစုများကို ရှာဖွေကျွေးမွေးရန်အတွက် ထိုမြို့ကြီးသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ရာစုနှစ်ဝက်ခန့်လောက် က စီးပွားရေးအခြေအနေ မကောင်းခဲ့သည့်တိုင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်များ တစ် ဝိုက်တွင်မူ ကာလကတ္တားသည် အာရှတိုက်တွင် အစည်ကားဆုံး၊ အချမ်းသာ ဆုံး မြို့ကြီးတစ်မြို့ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောဆိပ် ရှိသည်။ သတ္တုအရည်ကျိုရုံများ ရှိသည်။ ဓာတုဗေဒနှင့် ဆေးဝါးလုပ်ငန်း စက်ရုံများ ရှိသည်။ ဂျုံစက်များနှင့် အထည် စက်ရုံများ ရှိသည်။ ဂုန်လျှော်စက်ရုံများနှင့် ချည်မျှင်စက်ရုံများ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကာလကတ္တားသည် အိန္ဒိယပြည်တွင် ဒေလီနှင့် ဘုံဘောမြို့ ပြီး လျှင် လူတစ်ယောက် လုပ်ခ အမြင့်ဆုံးရသည့် မြို့ကြီးဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ ပြည်၏ သွင်းကုန် သုံးပုံတစ်ပုံနှင့် ပို့ကုန် တစ်ဝက်ကျော်ကျော်တို့သည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း သုံးရာလောက်က ထိုမြို့ကြီး တည်ခဲ့ရာ ဟူဂလီမြစ် တစ်ကြောကို ဖြတ်သန်းသွားခဲ့ကြရသည်ချည်း ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယပြည်၏ ဘဏ်လုပ်ငန်း ၃၈ ရာနှုန်းနှင့် အခွန်တော်ငွေ သုံးပုံတစ်ပုံတို့သည် ထိုမြို့မှ

ရခဲခြင်း ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယပြည်၏ ဂူဟာနယ်ဟုခေါ်ကြသော ကာလကတ္တား နောက်ကျောနယ်မြေများမှ ထုတ်လုပ်သော ကျောက်မီးသွေးသည် ပြင်သစ်ပြည်တစ်ပြည်လုံး ထုတ်သည့် ကျောက်မီးသွေးထက် နှစ်ဆ များပြီး သံမဏိသည် မြောက်ကိုးရီးယားတစ်ပြည်လုံးမှ ထုတ်လုပ်သည့် သံမဏိ အထက်နှင့် ညီသည်။ ကျယ်ပြန့်သော ကျောထောက်နောက်ခံ နယ်မြေများ မှ ထွက်သည့် သယံဇာတဟူသမျှတို့သည် ကာလကတ္တား စက်ရုံကြီးများနှင့် ဂိုဒေါင်များထဲသို့ ရောက်လာကြသည်။ ကြေးနီ၊ မဂ္ဂနီစီယမ်၊ ကရိုမီယမ်၊ အက်စဘက်စတော့၊ ဘောဇိုက်၊ ဂရဖိုက် စသည်တို့အပြင် ဟိမဝန္တာမှ အဖိုးတန် သစ်များ၊ အာသံပြည်နယ်နှင့် ဒါဂျီလင်မှ လက်ဖက်ခြောက်နှင့် ကမ္ဘာ့ဂုန်လျှော်အထွက်၏ ငါးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းတို့သည် ကာလကတ္တား နောက်ကျောနယ်မြေများမှ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။

ထိုမျှမက နောက်ကျောနယ်မြေများမှ စားကုန်သောက်ကုန်တို့သည် လည်း ကာလကတ္တား ဈေးကြီး၊ ဈေးငယ်များသို့ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ စီးဝင်လာ နေကြသည်။ ဘင်္ဂလားမှ ဂျုံစပါးနှင့် သကြား၊ ဘီဟာနယ်မှ ဟင်းသီး ဟင်း ရွက်များ၊ အိန္ဒိယပြည်နယ်မှ သစ်သီးများ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ ကြက်နှင့် ကြက်ဥ များ၊ အန္တရာနယ်မှ အသားများ၊ ဩရိယနယ်မှ ငါးများ၊ ဆန္ဒာပန်နယ်မှ ခရုများနှင့် ပျားရည်များ၊ ပတ္တနားနယ်မှ ဆေးရွက်ကြီးများနှင့် ကွမ်းများ၊ နီပေါမှ ဒိန်ခဲများ စသည်တို့သည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရောက်နေကြသည်။ လူမျိုးစုံသလောက် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးတွင် အချက်အချာ အဖြစ်ဆုံးသော အာရှတိုက်၏ မြို့ကြီးတစ်မြို့ဖြစ်သည့် ကာလကတ္တားသို့ အမျိုးမျိုးသော ပစ္စည်းတို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ ကာလကတ္တား ဈေးများ ထဲတွင် အထည်စ အမျိုးပေါင်း နှစ်ရာ့ငါးဆယ်ကျော်ခန့်ကို တွေ့နိုင်သည်။ ဆာရီအရောင်ပေါင်း ငါးထောင်ကျော်ခန့်ကို ရွေးနိုင်သည်။ ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေး မြို့တော်ကြီးသို့ လာခဲ့ရာတွင် ထိုကုန်ပစ္စည်းများသည် အလွန် ဆင်းရဲမွဲတေသော နယ်မြေများကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည်။ ထိုမြေများတွင် ဟာစရီပါးကဲ့သို့သော လယ်သမားများသည် မြေညှံကလေးတစ်ကွက်ကို ထွန်ယက်စိုက်ပျိုး၍ စားနေကြရသည်။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်၍ ကပ်ဆိုက် လျှင် ထိုသူတို့သည်လည်း ကုန်စည်များကဲ့သို့ပင် ကာလကတ္တားသို့ တဖွဲဖွဲ

ရောက်လာကြပေတော့မည်။

ကာလကတ္တားမြို့တော်ကြီးသည် ကမ္ဘာတွင် သယံဇာတ အပေါများဆုံး နေရာတစ်နေရာဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာတွင် ကံအဆိုးဆုံး နေရာတစ်နေရာ ဖြစ်သော ဒေသတွင် တည်ရှိသည့် မြို့တော်ကြီး ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာသည် တချို့နှစ်များတွင် ကြောက်ဖွယ် လေမုန်တိုင်းကြီးများ တိုက်ကာ ကြောက်ဖွယ် ရေကြီးမှုကြီးများ ပေါ်ပေါက်ရာ ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာသည် ဆိုင်ကလုံး မုန်တိုင်းကြီးများ ဝင်မွေရာ၊ ကမ္ဘာပျက် ငလျင်ကြီးများ လှုပ်ရာ၊ နိုင်ငံရေး ဒုက္ခသည်များ စုဝေးရာနှင့် ဘာသာရေး အဓိကရုဏ်းများ ဖြစ်ပွားရာ ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာက ရာသီဥတုမျိုး၊ ထိုနေရာက သမိုင်းမျိုး မည်သည့် တိုင်းပြည်တွင်မျှ ရှိမည်မထင်။ ၁၉၃၇ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့က လှုပ်ခဲ့သည့် ဘီဟာနယ်မြေ ငလျင်ကြီးကြောင့် လူထောင်ပေါင်းများစွာ သေကျေပျက်စီးခဲ့ပြီး ရွာကြီးတွေ ကာလကတ္တားမြို့နားသို့ ရွေ့သွားခဲ့ကြသည်။ နောက် ခြောက်နှစ်အကြာတွင် ဘင်္ဂလားပြည်နယ် တစ်ခုတည်းတွင် ငတ်မွတ်၍ လူသုံးသန်းခွဲ သေဆုံးခဲ့ရပြီး သန်းပေါင်း များစွာတို့ ဒုက္ခသည်အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြရသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်က အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန် နယ်ခွဲလိုက်သဖြင့် ဘီဟာနှင့် အရှေ့ပါကစ္စတန်တို့မှ ဒုက္ခသည်ပေါင်း လေးသန်းတို့သည် ကာလကတ္တားမြို့ထဲသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် တရုတ်နှင့် နယ်စပ်စစ်ပွဲဖြစ်ခြင်း၊ ပါကစ္စတန်နှင့် စစ်ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် နောက်ထပ် လူထောင်ပေါင်းများစွာ ရောက်လာခဲ့ကြပြန်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် မိဂါတန် သုံးတန်ရှိ ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဗုံး ဆယ်လုံးစာနှင့် အားချင်းညီမျှ၍ နယူးယောက်မြို့ကြီးကို ပြားချပ်သွားစေနိုင်သော ဆိုင်ကလုံး မုန်တိုင်းကြီးအပြင် ဘီဟာနယ်တွင် မိုးကြီးခေါင်ကာ ကာလကတ္တားသို့ လူတွေ အုပ်လိုက်ချီ၍ ပြောင်းလာခဲ့ကြပြန်သည်။

ယခုနှစ်တွင်လည်း မိုးကြီးခေါင်သဖြင့် ဟာစရီပါးတို့လို ဒုက္ခသည် အမြောက်အမြားသည် ကာလကတ္တားသို့ ရောက်လာကြပြန်လေပြီ။

ထိုသို့ ဒီလှိုင်းကြီးတွေ တက်လာသလို ဒုက္ခသည် လူအုပ်ကြီးတွေ တစ်အုပ်ပြီးတစ်အုပ် အဆက်မပြတ် ရောက်လာခဲ့သဖြင့် ကာလကတ္တားသည် ကြီးမားသော လူ့အနွယ် အစုအဝေးကြီးတစ်ခုအဖြစ်သို့ ရောက်လာ

ခဲ့သည်။ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းတွင် ကာလကတ္တားသည် သူ့လူဦးရေ ဆယ်သန်းကို လူတစ်ယောက်လျှင် ပျမ်းမျှ ဆယ့်နှစ်ပေစတုရန်းသာ နေရာ ပေးနိုင်တော့သည်။ ထိုအထဲတွင် ဆင်းရဲသား အောက်တန်းလွှာ လေးငါး သန်းကို ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက်ကလေးများထဲတွင် ပြတ်သိပ်ထိုးထည့်ကာ တစ်ယောက်ကို စတုရန်း သုံးပေလောက်ပင် မပေးနိုင်တော့။ ဤသို့ဖြင့် ကာလကတ္တားသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးမားဆုံးသော မြို့ပြဆေးအန္တရာယ် ဆိုးကြီးတစ်ရပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အပျက်အစီးမြို့ကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော အိမ်များနှင့် အထပ်ဆယ်ထပ်မက မြင့်သော အဆောက်အအုံသစ်ကြီးများသည် အချိန်မရွေး ပြိုလဲပျက်စီးတော့မည့် ဟန် ခြိမ်းခြောက်နေကြသည်။ တိုက်မျက်နှာစာများ ပြိုကျ ပျက်စီးနေကြ သည်။ အမိုးများက ယိုင်ရွံ့နေကြသည်။ နံရံများတွင် သစ်ပင်တွေ ပေါက် နေကြသည်။

အချို့ရပ်ကွက်များမှာ လောလောလတ်လတ် ဗုံးကြဲခံထားရသည့် နှယ် ပြားချပ်နေကြသည်။ နံရံများပေါ်တွင် ရုပ်ရှင်ကြော်ငြာတွေ၊ စီးပွားရေး ကြော်ငြာတွေ၊ နိုင်ငံရေး ပိုစတာတွေ ဖွေးဖွေးလှုပ်ကာ အဆောက်အအုံ တို့ကို ပြင်၍မရအောင် အဟန့်အတား ဖြစ်နေသည်။ လုံလောက်သည့် အမှိုက်သိမ်းစနစ် မရှိသည့်အတွက် တစ်နေ့တစ်နေ့လျှင် လမ်းမများပေါ် တွင် အမှိုက်သရိုက် တန်ပေါင်း တစ်ထောင့်ရှစ်ရာမျှ စုပုံနေကြသည်။ ထို အမှိုက်သရိုက်များသည် ယင်များ၊ ခြင်များ၊ ပိုးဟပ်များ၊ ကြွက်များနှင့် အခြားသော ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်များကို ဖိတ်ခေါ်နေသကဲ့သို့ ရှိသည်။

နွေရာသီဆိုလျှင် ထိုအမှိုက်သရိုက်များကြောင့် ကူးစက်ရောဂါတွေ ဖြစ်ကြသည်။ မကြာသေးမီအထိ ကာလဝမ်းရောဂါ၊ အသည်းရောင်ရောဂါ၊ အူရောင်ငန်းဖျားရောဂါ၊ ခွေးရူးကိုက်ရောဂါတို့ကြောင့် လူတွေ တသော သော သေနေကြဆဲ ဖြစ်သည်။

ကာလကတ္တားမြို့ကြီးသည် အခိုးအငွေ့၊ မကောင်းသည့် အနံ့ အသက်၊ အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် နံစော်ပုပ်ဟောင်နေသည့် အမှိုက်ပုံကြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ လမ်းအိုလမ်းပျက်၊ မိလ္လာပိုက် အပေါက်အပြဲ၊ ရေပိုက်အကျိုး အပဲ့၊ တယ်လီဖုန်းကြိုး အပြတ်အစုတ်တို့ဖြင့် ပြီးသည့် ပျက်စီးနေသော

နေရာကြီး ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် သတင်းစာများက ရေးကြသည်။ အတိုချုပ် ပြောရလျှင် ကာလကတ္တားသည် 'သေနေသော မြို့ကြီး'သာ ဖြစ်သည်။

သို့တိုင်အောင် ထောင်ပေါင်းများစွာသော၊ သန်းပေါင်းများစွာသော လူများသည် ပန်းခြံများ၊ လမ်းမကြီးများ၊ လမ်းများ၊ လမ်းသွယ်များထဲ တွင် နေ့ရောညပါ သွားလာလှုပ်ရှားနေကြသည်။ ပလက်ဖောင်းများပေါ်တွင် ဈေးသည်များ၊ အထမ်းသည်များ၊ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့များ၊ အမှိုက်ပုံများ၊ အိမ်ဆောက် ပစ္စည်းများ၊ ဈေးဆိုင်ကြီးများ၊ နတ်ကွန်းများ၊ ဘုရားကျောင်းငယ်များက နေရာယူထားကြသည်။ ထိုအရာများကြောင့် လမ်းမများပေါ်တွင် ရုတ်ရုတ်သဲသဲဖြစ်မှု အမြင့်ဆုံးစံချိန်သို့ ရောက်သည့် ယာဉ်တိုက်မှုများ၊ လမ်းပိတ်ဆို့မှုများ ဖြစ်နေသည်။ ထိုမျှမက အများသုံး ရေအိမ်တို့ မရှိသဖြင့် ရာပေါင်း၊ ထောင်ပေါင်းများစွာသော မြို့သူမြို့သားတို့သည် လမ်းမပေါ်မှာပင် အညစ်အကြေး စွန့်နေကြရသည်။

ထိုနှစ်များအတွင်းက ကာလကတ္တားမြို့၏ မိသားစုဆယ်စုအနက် ခုနစ်စုတို့သည် တစ်နေ့လျှင် ငွေတစ်ကျပ်၊ နှစ်ကျပ်မျှဖြင့် အသက်ရှင်နေကြရသည်။ ထိုငွေသည် ဆန်တစ်ပေါင်ဖိုးပင် မရှိ။ ကာလကတ္တားသည် ဟာစရီပါး ပြောသလို 'လူမဆန်သော မြို့ကြီး' ဖြစ်သည်။ မျက်စိရှေ့တွင် လမ်းမပေါ်၌ လူတစ်ယောက် ဗုန်းဗုန်းလဲကျ သေသွားသည်ကိုပင် ကိုယ်နှင့် မဆိုင်သလို အသွားအလာမပျက် ဖြစ်နေသော လူများကို ဟာစရီပါး မြင်ခဲ့ရပြီ မဟုတ်လော။ ကာလကတ္တားသည် ပရမ်းပတာဖြစ်မှုနှင့် အကြမ်းပတမ်း ဖြစ်မှုတို့ကို သိုလှောင်ထားသည့် ယမ်းအိုးကြီးတစ်အိုးလည်း ဖြစ်သည်။ ငတ်မွတ်ခြင်း၊ လူမျိုးရေး အဓိကရုဏ်းများ ဖြစ်ပွားရသည့်အထဲတွင် ကမ္ဘာ့အဆိုးရွားဆုံး ရာသီဥတုကြီးစိုးရာ မြို့ကြီးလည်း ဖြစ်သည်။ တစ်နှစ်တွင် ရှစ်လလုံးလုံး ပူလောင် အိုက်စပ်လျက်ရှိပြီး လမ်းမများပေါ်မှ ကတ္တရာစေးတွေ အရည်ပျော်ကျကာ ဟောင်ရာတံတားမှ သံပေါင်ကြီးများသည် နေ့အချိန်ဆိုလျှင် ညအချိန်ထက် လေးပေခန့် ကားထွက်လာတတ်သည်။ မျက်လုံးမှ ကြောက်မက်ဖွယ် အရောင်တို့ ပြူးပြက်ပြီး လည်ပင်းတွင် မြွေများဖြင့် ခေါင်းခွံကို လည်ဆွဲလုပ်၍ ဆွဲထားသည့် ကာလီနတ်သမီးသည် သေခြင်းနှင့် အကြောက်တရားတို့ကို ကိုယ်စားပြုထားသည့်

နတ်ရုပ် ဖြစ်၏။ ကာလကတ္တာ:မြို့တော်ကြီးသည် နေရာများစွာတွင် ထို နတ်သမီးနှင့် သဏ္ဍာန်တူနေသည်။ နံရံပေါ်မှ ကြွေးကြော်သံများသည် ပင်လျှင် ထိုမြို့ကြီး၏ ယိုယွင်းပျက်စီးနေသော အခြေအနေကို ဖော်ပြနေ သကဲ့သို့ ရှိကြသည်။ ကြွေးကြော်သံ ပိုစတာတစ်ခုပေါ်တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ရေးသားထားသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။

‘ဒီမှာ ဘာမျှော်လင့်ချက်မှ မရှိတော့ဘူး။ ငါတို့မှာ ဒေါသပဲ ကျန် တော့တယ်’

* * *

မြို့သူမြို့သားများက သူတို့နေထိုင်ရာ ကာလကတ္တာ:မြို့ကြီးသည် လူမဆန်သည့် မြို့ကြီးဟု ပြောကြ၏။ သို့ရာတွင် ကာလကတ္တာ:မြို့ကြီး တွင် ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော အတိတ်သမိုင်း ရှိသည်။ ၁၆၉၀ ပြည့်နှစ် တွင် ဗြိတိသျှ ကုန်သည်တစ်စုက တည်ထောင်ခဲ့ချိန်မှစ၍ ၁၉၄၇ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့၊ နောက်ဆုံး ဗြိတိသျှဘုရင်ခံ ထွက်ခွာသွားချိန်အထိ ကာလကတ္တာ:မြို့ကြီးသည် လူဖြူတို့၏ ကမ္ဘာကြီးစိုးရေးအိပ်မက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အချက်အချာအကျဆုံးသော မြို့ကြီးဖြစ်သည်။

ကာလကတ္တာ:မြို့ကြီးသည် နှစ်ပေါင်း နှစ်ရာငါးဆယ်နီးပါးမျှ ဗြိတိသျှ-အိန္ဒိယ အင်ပါယာ၏ မြို့တော်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၅ ခုနှစ်အထိ အဆက်ဆက်သော အိန္ဒိယ ဘုရင်ခံချုပ်များသည် ယနေ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုထက် လူဦးရေများသော တိုင်းပြည်ကြီးကို ထိုနေရာမှနေ၍ အုပ်စိုး လွှမ်းမိုးခဲ့ကြသည်။ စစ်ရေးပြနေသော တပ်ပေါင်းများစွာ၊ ဝေါစီး၍ သွားလာနေကြသော အထက်တန်းစား၊ ဂုဏ်သရေရှိ အမျိုးမျိုးစွာ တို့သည် ကာလကတ္တာ:မြို့ကြီးပေါ်မှ လမ်းမများပေါ်တွင် ဖြတ်သန်း သွားခဲ့ကြသည်။

မုတ်သုံရာသီ၏ ဒဏ်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ခံခဲ့ကြရသည့်တိုင် ကာလကတ္တာ:မြို့ရှိ အများပြည်သူဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံကြီးများ၊ အထိမ်းအမှတ် ကျောက်ရုပ်ကြီးများ၊ အရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်းဌာနကြီး များ၊ ကျောက်ဖြူသား ဝရန်တာများနှင့် ကျောက်ဖြူသား တိုင်လုံးကြီး များဖြင့် ရှိနေကြသော လှပသော စံအိမ်ကြီးများသည် အတိတ်က ကြီးကျယ်

ခမ်းနားသော အမွေအနှစ်ကို ဆက်လက်ခံယူနေကြဆဲ ရှိသေးသည်။

မြို့လယ် ရိပ်သာလမ်းမကြီးပေါ်တွင် ဗြိတိသျှ အင်ပိုင်ယာကြီးများ ၏ ဘုရင်ဧကရာဇ်ဖြစ်သော ဂျော့ဘုရင်နှင့် မေရီ မိဖုရားကြီးတို့သည် ၁၉၁၁ ခုနှစ်က ရွှေပိန်းချ ရထားကြီးဖြင့် ဒေသစာရီ လှည့်လည်လာခဲ့ဖူး သည်။

ထိုစဉ်က စကော့ တောင်ပေါ်သား အဝတ်အစားများကို ဝတ်ဆင် ထားသည့် တောင်ပေါ်သား တပ်ဖွဲ့များက ဘုရင်နှင့် မိဖုရားကို စစ် သဘင် ခင်းကျင်းပြသခဲ့ကြဖူးသည်။ ထိုရိပ်သာလမ်းမကြီး ထိပ်တွင် ဧက သုံးဆယ် ကျယ်သည့် ပန်းခြံကြီးရှိပြီး ထိုပန်းခြံကြီး အလယ်တွင် အခန်းပေါင်း ၁၃၇ ခန်းရှိသော ရတ်ဂျီဘာဝမ် စံအိမ်ကြီးကို မြင်ရသည်။

ထိုစံအိမ်ကြီးသည် အင်္ဂလန်တွင် အလှဆုံး ကျေးလက်စံအိမ်တစ်လုံး ဖြစ်သည့် ကက်လက်စတန်ဟော စံအိမ်ကြီးအတိုင်း ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပြီး ထိုစံအိမ်ကြီးထဲတွင် အဆက်ဆက်သော အိန္ဒိယ ဘုရင်ခံချုပ်များ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဘုရင်ခံချုပ်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည့် လော့ဒ်ဝယ်လက်စလေ သည် ထိုစံအိမ်ကြီးမှ ကျောက်ဖြူသား ဧည့်ခန်းဆောင်ကြီးထဲတွင် ဆီဇာ ဘုရင်ကြီး၏ ရုပ်တု တစ်ဆယ့်နှစ်ခုဖြင့် တန်ဆာဆင်ခဲ့သည်။

လွတ်လပ်ရေးမရခင်က ထိုရတ်ဂျီဘာဝမ် စံအိမ်ကြီးသည် စိတ်ကူး ဖြင့်ပင် လိုက်၍မမီလောက်အောင် ကြီးကျယ်ခမ်းနားသည့် ဧည့်ခံပွဲကြီးများ၊ ပွဲတော်ကြီးများ ကျင်းပရာနေရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထိုပွဲတော်နေ့များ၌ အမြင့်မြတ်ဆုံးသော ဧကရီဘုရင်မကြီး 'ဝိတို ရီယ ဘုရင်မ'၏ ကိုယ်စားလှယ်တော်ဖြစ်သော အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ်သည် ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် စစ်ဝတ်စုံ အပြည့်အစုံ ဝတ်ဆင်ထားသော ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်အပေါင်း ခြံရံလျက် ရွှေပိန်းချ ကတ္တီပါနီအုပ် ရာပေလွင် ထက်တွင် နေရာယူစဉ် ခေါင်းပေါင်းပေါင်းထားသည့် အိန္ဒိယအမျိုးသား အစေတော် နှစ်ယောက်တို့က ဘုရင်ခံချုပ် ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့စေရန်အလို့ ငှာ အနီရောင် ပိုးစဖြင့် ချုပ်လုပ်ထားသည့် လေယပ်ကြီးကို အသာအယာ ဆွဲကြရသည်။ ငွေအမွှေးစွပ် လှံများကို ကိုင်ထားသည့် တပ်သားများက ကိုယ်ရံတော်တပ်ဖွဲ့အဖြစ် စောင့်ကြပ်ကြရသည်။

တည်ဆောက်ဆဲ အဆောက်အအုံများနှင့် ခေတ်သစ် ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက်များ အလယ်ကောင်တွင် သရဖူထဲမှ စိန်ကြီးတစ်လုံးနှယ် ဖြစ်ခဲ့သော ဤကာလကတ္တားမြို့ကြီး၏ အတိတ် ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုကို သက်သေထူနေသည့် အလားတူ ကြီးကျယ်သော အဆောက်အအုံများလည်း ရှိသေးသည်။

အားကစားကွင်းကြီးကို ဥပမာအဖြစ် ကြည့်နိုင်သည်။ ထိုကွင်းကြီးထဲ၌ ဗြိတိသျှအင်ပိုင်ယာကြီး၏ နန်းရင်းဝန်ကြီးဖြစ်ခဲ့သော ရောဘတ် ဝါပိုး၏ မြေးဖြစ်သူ ခေါင်းဆောင်သည့် အသင်းသည် အီတန်ကျောင်းသားဟောင်းများအသင်းကို ကရစ်ကက်ကစားပွဲတွင် ၁၈၀၄ ခုနှစ်က အနိုင်ရခဲ့သည်။

ထိုကရစ်ကက် ဘောလုံးပွဲသည် အရှေ့တိုင်းတွင် ပထမဆုံး ကစားသော ကရစ်ကက်ဘောလုံးပွဲ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဟူဂလီမြစ်ဘေးတွင် ဧကရှစ်ရာခန့် ကျယ်ဝန်း၍ အခိုင်အလုံ တည်ဆောက်ထားသော နယ်မြေကြီးတစ်ခု ရှိသေးသည်။ ထိုနယ်မြေထဲတွင် ကမ္ဘာ၌ လူတို့ တည်ဆောက်နိုင်သော အကြီးဆုံးသော ခံတပ်ကြီးတစ်ခု ရှိသည်။

ကာလကတ္တားတွင် ပထမဆုံး လာရောက်ဖွင့်လှစ်သော ဗြိတိသျှကုန်သည်တို့၏ ကုန်ရုံသုံးရုံကို အကာအကွယ်ပေးရန် တည်ဆောက်ထားသော ရဲတိုက်ကြီးတစ်တိုက်သည် ဤတပ်ထဲတွင် ရှိ၏။ ထိုကုန်ရုံသုံးရုံအနက် တစ်ရုံမှာ ကာလီနတ်သမီးကို ကိုးကွယ်သောအားဖြင့် တည်ထားသည့် ကာလီကတ္တားဟူသော ရွာတစ်ရွာအနီးတွင် ဆောက်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သဖြင့် ထိုကုန်ရုံကြီးကို ကာလီကတ္တားဟု ခေါ်ကြသည်။ ကာလကတ္တားမြို့ဆိုသော အမည်သည် ထိုမှဆင်းသက် အမည်တွင်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို ဖို့ဝီလျံ ရဲတိုက်ကြီးသည် ကာလကတ္တားမြို့ကြီးနှင့်တကွ အာရှတိုက်တွင် ဗြိတိသျှအင်ပိုင်ယာကြီးကို ကြီးပြင်းလာအောင် မွေးမြူပေးလိုက်သော ပုခက်တစ်လုံးဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။

သို့ရာတွင် အတိတ်၏ ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုကို ဖော်ပြသည့်အရာများထဲတွင် အထင်ရှားဆုံးမှာ မိုင်ဒါကွင်းအစွန်တွင် ထီးတည်းကြီး ရပ်နေသည့် ကျောက်ဖြူပြတိုက်ကြီး ဖြစ်သည်။ မိမိသည် လူဖြူအားလုံး၏

ကိုယ်စား ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးရှိ လူသားများအား စောင့်ရှောက်ကယ်တင် ရန် မဟာတာဝန်ကြီးကို ထမ်းရွက်ရသည်ဟု ယုံကြည်တော်မူသော ဝိတိုရိယ ဘုရင်မကြီး၏ ခြောက်ဆယ့်သုံးနှစ်မြောက် နန်းစံသက်ကို ရည်စူးကာ အိန္ဒိယပြည်၏ စုဆောင်းငွေဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့သော ဝိတိုရိယ ဘုရင်မကြီး၏ ပြတိုက် ရှိသည်။

ထိုခေတ်သစ် မြို့ပြအဆောက်အအုံများကြားတွင် ကိုလိုနီအုပ်စိုးမှု နှင့် ပတ်သက်၍ အပြည့်စုံဆုံး အဖိုးထိုက်ဆုံးသော ပစ္စည်းများကို ပြသထားသည်။ ထိုပြတိုက်ကြီးထဲတွင် ဒွိဟဖြစ်နေကြသော နောင်လာ နောက်သားတို့အတွက် အထိမ်းအမှတ် ပစ္စည်းများကို ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်း၍ ထားသည်။

ဘုရင်မကြီး၏ ဘုန်းကျက်သရေ ထွန်းတောက်မှု အဆင့်တိုင်းတွင် ရိုက်ကူးထားသည့် ဘုရင်မကြီး၏ ရုပ်တုများ၊ အဆက်ဆက် အုပ်စိုးခဲ့ကြသော ဘုရင်မကြီး၏ ကိုယ်စားလှယ်တော် ဘုရင်ခံချုပ်မင်းများ၏ ရုပ်တုများ၊ ကဗျာဆရာကြီး ကစ်ပလင်း၏ ရုပ်ပုံ၊ အိန္ဒိယပြည်အား ဗြိတိသျှ အင်ပိုင်ယာထဲသို့ သွတ်သွင်းခဲ့စဉ် စစ်ပွဲများ၌ ဗြိတိသျှ ဗိုလ်ချုပ်များ ကိုင်ဆောင်ခဲ့သော ရွှေချကျောက်စီ လက်ကိုင်ရိုးတပ် ဓားရှည်ကြီးများ၊ ထိုတိုက်ပွဲများအကြောင်းကို ရေးမှတ်ထားသည့် စာရွက်စာတမ်းများ၊ ရေခြားမြေခြားတွင်ရှိသော မိမိ၏လက်အောက်ခံ ကျေးတော်မျိုး၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ချစ်ခင်မြတ်နိုးတော်မူကြောင်း ဖော်ပြသည့် ဧကရီဘုရင်မကြီး၏ မှာတမ်းသဝဏ်လွှာများလည်း ရှိသည်။ ကာလကတ္တားသည် အပူရှိန် ပြင်းသည်။ မြွေကင်း ပေါသည်။ ရောဂါ ထူပြောသည်။ ခွေးအ ဝင်တတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ချောင်ရင်ဂီ ကားလမ်းမကြီးပေါ်အထိ ကျားများ ဝင်ရောက်တတ်သေးသည်။ သို့တိုင်အောင် ကာလကတ္တားသည် သူ့ကို တည်ဆောက်ပေးလိုက်သည့် အရှင်သခင် အင်္ဂလိပ်တို့အား အလွန် ဇိမ်ရှို၍ အလွန်ချမ်းသာသော အနေအထိုင်မျိုးကို ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်း နှစ်ရာငါးဆယ်အတွင်း၌ အဆက်ဆက်သော အင်္ဂလိပ်မင်းများသည် မနက်လင်းသည်နှင့် မြင်းတပ်သည့် ဘာဂီများဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမိုးဖွင့် ကားများဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိုင်ဒါကွင်းထဲရှိ ညောင်ပင်ရိပ်များ၊ သော်က

ချုံရိပ်များ၊ အုန်းတောများ ကြားထဲတွင် မနက်ခင်း လေညင်းခံထွက်ကြသည်။ နှစ်တိုင်း နာတာလူးပွဲတော် မတိုင်မီတွင် ပြီးပြီးပြန်ပြန် တောက်ပသော ပိုလိုရိက်ပွဲများ၊ မြင်းပွဲများ၊ ဧည့်ခံပွဲများကို တခြံခံခြံ မျင်းပကြသည်။

အာရှတိုက်ရှိ အထက်တန်းလွှာပုဂ္ဂိုလ် မှန်သမျှတို့သည် ကာလကတ္တားသို့ လာရောက်စုဝေးကြသည်။ ကာလကတ္တားမြို့ကြီး ကောင်းစားစဉ်ကမူ ကာလကတ္တားရှိ အထက်တန်းလွှာ ဂုဏ်သရေရှိ အမျိုးသမီးအပေါင်းတို့၏ အဓိက မဟာလုပ်ငန်းသည် မဒရပ်နှင့် ဗာရာဏသီမှ ရက်လုပ်သည့် ပိုးဖဲ ကတ္တီပါ စသည်တို့ကို လန်ဒန်နှင့် ပါရီရှိ အကောင်းဆုံး အပ်ချုပ်ဆိုင်များသို့ ပေးပို့ကာ သတို့သမီးဝတ်စုံချုပ်ပြီး စမ်းသပ် ဝတ်ဆင်ကြည့်ကြသည့် လုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အခွင့်ထူးခံ အမျိုးသမီးတို့ နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်လုံးလုံး ဆုံတွေ့ ရာဌာနသည် ပါရီမှ လာရောက်ဖွင့်လှစ်သည့် မက်ဆားမာဗေးနှင့် မက်ဆားဆီရက်ဆိုသော ဆံပင်အလှပြင်ဆိုင် နှစ်ဆိုင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အပျော်အပါး၊ အမော်အကြွားတို့ များပြားလှသဖြင့် ကာလကတ္တားသည် အရှေ့တိုင်း၏ ပါရီဟု ထိုခေတ်က နာမည်တွင်ခဲ့ ဖူးသည်။ ဧည့်ခံပွဲများ ကျင်းပတိုင်း ဟူဂလီမြစ်ရိုးတစ်လျှောက်သို့ လေညင်းခံ မထွက်သော ဧည့်ခံပွဲဟူ၍ မရှိ။ ခေါင်းပေါင်း အစိမ်း၊ အနီ၊ အဖြူရောင်ဝတ်စုံ တွင် ရွှေခါးစည်းကြိုး စည်းထားသည့် လှေတော်သား လေးငါးဆယ်ခန့် လှော်သည့် ဇိမ်ခံလှေကြီးများပေါ်တွင် ဧည့်သည်များကို တင်ကာ လေညင်းခံ ထွက်တတ်ကြသည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင်လည်း ဒေင်ဥယျာဉ်ဟုခေါ်ထိုက်သည့် မြစ်ကမ်းဘေးမှာ လေညင်းခံရင်း လမ်းလျှောက်ထွက်တတ်ကြသည်။ အရှေ့တိုင်း ဗိသုကာကို ဝါသနာပါသည့် ဘုရင်ခံချုပ်တစ်ဦးက မြန်မာပြည်မှ တစ်ရစ်ပြီး တစ်ရစ် မှာယူတင်သွင်း၍ တည်ထားသော စေတီတော်တစ်ဆူလည်း ရှိသည်။ ညနေဆိုလျှင် မြို့စောင့်တပ်ရင်း ဘင်ခရာတီးဝိုင်းမှ ကြည်နူးဖွယ် တေးသံစုံဖြင့် ဖျော်ဖြေသည်။

ညပိုင်းသို့ရောက်လျှင် 'အိန္ဒိယလူမျိုးနှင့် ခွေးများ မဝင်ရ'ဟု ဆိုင်းဘုတ် တပ်ထားသည့် မြို့တော်ရှိ ကလပ်အသီးသီးတို့တွင် ပိုကာဝိုင်း၊ ဖဲ

ဗေဒင်ဝိုင်းတို့ အမြဲရှိတတ်သည်။ ထို့ထက် ညဉ့်နက်လျှင်လည်း ချောင်ရင်ဂီလမ်းရှိ အိမ်များမှ ကပွဲခန်းဆောင်များတွင်ဖြစ်စေ၊ လန်ဒန် ပျော်ပွဲစားရုံ၏ ကျွန်းသား ကြမ်းခင်းများပေါ်တွင်ဖြစ်စေ နှစ်ယောက်တွဲ ကပွဲများ အမြဲ ရှိတတ်သည်။

ဇာတ်သဘင် အနုပညာကို ဝါသနာပါသူတို့အတွက်လည်း ရွေးစရာတွေ တစ်ပုံတစ်ပင်။ ကာလကတ္တားသည် အာရှတိုက်၏ အနုပညာနှင့် အသိပညာဆိုင်ရာ မြို့တော်ကြီး မဟုတ်လော။ ပြဇာတ်ရုံသစ်ကြီးတွင် ညနေတိုင်း ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်တွေ ကနေတတ်သည်။ အခြားဇာတ်ရုံများတွင်လည်း လန်ဒန်တွင် နောက်ဆုံးပြနေသည့် ရုပ်ရှင်တွေ ပြနေတတ်သည်။

တစ်ခါတုန်းကဆိုလျှင် မစ္စက်ဗရစ်ကိုးဆိုသည့် ဂုဏ်သရေရှိ အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးက သူ့ဧည့်ခန်းကို အော်ပရာဇာတ်ရုံအဖြစ် ပြောင်းလဲပစ်လိုက်ရာ ဥရောပမှ အော်ပရာ အဆိုကျော်များကို ဖိတ်ခေါ်၍ အော်ပရာဇာတ်ပင် ကပြခဲ့ဖူးသေးသည်ဟု ကာလကတ္တားတွင်ရှိသည့် သမိုင်းဆရာတစ်ဦးဖြစ်သူ ဂျော်ဖရီမိုးက ရေးခဲ့ဖူးသည်။

ထိုအင်ပိုင်ယာ ဇာတ်ရုံကြမ်းပြင်များပေါ်တွင် ကမ္ဘာကျော် ရုရှားဘဲလေးကချေသည် အင်နာပါဗလိုနာကိုယ်တိုင် ဇာတ်ခုံလောကမှ အနားမယူမီ နောက်ဆုံး ကပြခဲ့ဖူးပြီ။ ကာလကတ္တား ဆင်ဖိုနီ တီးဝိုင်းသည် တည်ဆောက်သူ ဘင်္ဂါလီအမျိုးသား ရော့ဗရီ၏ ညွှန်ကြားမှုအောက်တွင် တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း တီးမှုတ်ခဲ့ဖူးပြီ။ ပထမကမ္ဘာစစ် ပြီးသည့်နောက် မကြာမီကလေးတွင် အာရှတိုက်တွင် နာမည်အကြီးဆုံး ပျော်ပွဲစားရုံဖြစ်သည့် ကြယ်သုံးပွင့်ရ ပျော်ပွဲစားရုံကြီး ရှိသည်။ ၁၉၇၀ တစ်ဝိုက်လောက်အထိ ဖာပို ပျော်ပွဲစားရုံသည် အရှေ့တိုင်း၏ မက္ကဇင်း ပျော်ပွဲစားရုံဟု နာမည်ကြီးသည်။

စိန်ပေါ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကြီးထဲတွင် ဘုရားဝတ်ပြုရာ ကိုယ်ပိုင်နေရာ သတ်မှတ်ထားကြသကဲ့သို့ ကာလကတ္တားမှ လူကုံထံများသည်လည်း အယ်လ်ပုံသဏ္ဍာန် ထမင်းစားခန်းကြီးထဲတွင် စားပွဲတစ်လုံးကို အမြဲ ဝယ်ထားကြသည်။ အီတာလီယန် ပျော်ပွဲစားရုံပိုင်ရှင် ဖာပိုကလည်း

လူများကို တကယ့် မင်းစိုးရာဇာကြီးသဖွယ် ဆက်ဆံတတ်သည်။

ပျော်ပွဲစားရုံသို့ လာရောက်သူများ၏ မျက်နှာအမူအရာ၊ အဝတ်အစား၊ အဆင်အပြင်တို့ကို သူ မကြိုက်လျှင် ပျော်ပွဲစားရုံထဲမှ မောင်းနှင်ထုတ်တတ်သည်။ သူ့ပျော်ပွဲစားရုံမှ တီးဝိုင်းမှာ မှူးမတ်တစ်ဦးအဖြစ်မှ ဂီတသမားတစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သော စပိန်လူမျိုး ဖရန်မစ္စတာ ကာဆာနိုဗာ၏ တီးဝိုင်း ဖြစ်သည်။ ဖာပို၏ ကပွဲခန်းမဆောင်သည် အာရှတိုက်မှ လူဖြူ နောက်ဆုံးမျိုးဆက်တို့၏ အချစ်ဇာတ်လမ်းများ မွေးဖွားရာ ဖြစ်သည်။

အနောက်တိုင်း အပျော်အပါးတို့ထက် ကြွယ်ဝသော ဘင်္ဂါလီ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်တို့ကို မြတ်နိုးသူတို့သည်လည်း သူ့နည်းနှင့်သူ ပျက်စီးကြရသည်။ ဆယ့်ရှစ်ရာစုမှစ၍ ကာလကတ္တားသည် ဒဿနဆရာများ၊ ကဗျာဆရာများ၊ ပုံပြောဆရာများ၊ ဂီတပညာရှင်များကို မွေးဖွားပေးခဲ့၏။

ကာလကတ္တားသည် စာပေနိဘယ်ဆုရှင် ကဗျာဆရာ တဂိုးကို မွေးထုတ်ခဲ့၏။ သိပ္ပံနိဘယ်ဆုရှင် ဂျေဝီဗိုစ်ကို မွေးထုတ်ပေးခဲ့၏။ ခေတ်သစ် သူတော်စင်များဟု ခေါ်ထိုက်သည့် ရာမာကရစ်သူဏနှင့် ဆွာမိဝိဝေကန္တာတို့ကို မွေးထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်လောကတွင် ဟိုးဟိုးကျော်ခဲ့သည့် ဒါရိုက်တာ ဆတ်ရာဂျစ်ရေးကို မွေးထုတ်ပေးခဲ့၏။ ယောဂဆရာကြီး ရှင်ဩရိဗိန္ဒနှင့် ရီလေတစ်ဗစ်တီသီအိုရီ သုတေသနပညာရှင် ဆတ်ယင်ဘိုစ်တို့ကို မွေးထုတ်ပေးခဲ့၏။

ကာလကတ္တားမြို့ကြီး၏ ကံကြမ္မာသည် အနိမ့်အမြင့်တို့ကို ကြုံခဲ့သည့်တိုင် အတိတ် အမွေအနှစ်တို့ အားလုံးသည် လုံးဝ ပျက်စီးသွားခြင်း မရှိ။ ကာလကတ္တားသည် ယခုတိုင် အိန္ဒိယပြည်ကြီး၏ အနုပညာနှင့် အသိပညာ မီးရှူးတန်ဆောင်ကြီးဖြစ်လျက် ရှိသေးသည်။ ကာလကတ္တား၏ ယဉ်ကျေးမှုသည် ယခုတိုင် ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ရှိသေးသည်။ လမ်းမများတွင် စာအုပ်ဆိုင်တွေ ပြည့်လျက်။

ပထမအကြိမ်ထုတ် စာအုပ်များ၊ စာအုပ်ငယ်များ၊ ထူထဲသော ဂန္ထဝင် စာအုပ်ကြီးများနှင့် စာအုပ်အမျိုးမျိုးတို့ကို ရနိုင်သည်။ ဘင်္ဂါလီ ဘာသာဖြင့် ရေးထားသော စာအုပ်များ၊ အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသား ဘာသာ

အမျိုးမျိုးဖြင့် ပုံနှိပ်သော စာအုပ်များ အများအပြား ရှိသေးသည်။ ဘင်္ဂါလီ လူဦးရေသည် ကာလကတ္တား လူဦးရေ၏ တစ်ဝက်မျှသာ ရှိသည့်တိုင် ကာလကတ္တားသည် ပါရီနှင့် ရောမ နှစ်မြို့ပေါင်းထက် စာရေးဆရာဦးရေ ပိုများသည်။

လန်ဒန်နှင့် နယူးယောက်တို့ထက် စာပေဝေဖန်ရေး ဂျာနယ်များ ပိုများသည်။ နယူးဒေလီထက် ရုပ်ရှင်ရုံ၊ ဇာတ်ရုံ ပိုများသည်။ ကျန် အိန္ဒိယတစ်ပြည်လုံးထက် ထုတ်ဝေသူ ပိုများသည်။ ညနေပိုင်းရောက်လျှင် ဇာတ်ရုံများတွင် ပြဇာတ်တွေ၊ ကဗျာရွတ်ပွဲတွေ အမြဲရှိသည်။ ကမ္ဘာကျော် ရာဇီရှန်ကာလို လူရွှင်တော်တွေက အစ လမ်းဘေးတွင် ပုလွေကလေး တစ်ချောင်း၊ တာတာပလာပုံကလေး တစ်လုံးဖြင့် တီးနေသည့် ပန်တျာ သည် အဆုံး အားလုံး ရှိပြီး သူတို့အားလုံးလည်း ကိုယ့်ပရိသတ်နှင့်ကိုယ် ရှိကြသည်။

အိန္ဒိယပြည်၏ ဇာတ်သဘင်အဖွဲ့ တစ်ဝက်ကျော်လောက်သည် ကာလကတ္တားမှ မွေးထုတ်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂါလီအမျိုးသား တစ်ယောက်ကဆိုလျှင် သူတို့ ဘင်္ဂါလီ ပညာရှင်များသည် အင်္ဂလိပ်တို့ မကြားဖူးခင်ကတည်းက ပြင်သစ် ပြဇာတ်ဆရာကြီး မော်လျဲ၏ ပြဇာတ် များကို ဘင်္ဂါလီဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပြီးပြီဟု ကြွေးကြော်သည်။

သို့ရာတွင် ဟာစရီပါးတို့လို တောမှ ပြေးလာသော သန်းပေါင်း များစွာသော ဒုက္ခသည်များအဖို့သော်မူ ကာလကတ္တားမြို့ကြီးသည် ယဉ် ကျေးမှု အချက်အချာလည်း မဟုတ်။ ခမ်းနားသော အတိတ်သမိုင်းလည်း မဟုတ်။ သူတို့အဖို့ကား ကာလကတ္တားသည် နောက်တစ်နေ့ ဆက်လက် အသက်ရှင်ရန်အတွက် ထမင်းကျန်၊ ဟင်းကျန်ကလေးကို ပေးနိုင်မည့် မျှော်လင့်ချက် မှိန်မှိန်ကလေးတစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ သည်လောက် ကြီး မားသည့် မြို့ကြီးထဲတွင် ကုန်းကောက်စရာ ထမင်းကျန်၊ ဟင်းကျန်ကလေး တော့ ရှိပေလိမ့်မည်။ ရေကြီးနေသည့် သူတို့ရွာ၊ သို့မဟုတ် မိုးခေါင် သဖြင့် ပပ်ကြားတွေ အက်နေသော သူတို့ရွာတစ်ဝိုက်တွင်မူ ထမင်းကျန်၊ ဟင်းကျန်ပင် ရနိုင်စရာ မရှိတော့ပြီ။

ရသေး၏။

သူတို့တစ်သိုက်သည် ဆန်စေ့လှော်ကို တိတ်ဆိတ်စွာ ဝါးနေကြ၏။ သားအငယ်ဆုံးက သူတို့ဝေစု ကုန်သွားသည်တွင် သူ ဝါးနေသည်ကို လှမ်းကြည့်နေသဖြင့် ဟာစရီပါးက 'ရော့ ... ရော့ ... လူလေး၊ ဒါလေး ဝါးလိုက်'ဟု လှမ်းပေးသည်။

အာလောကသည် သူ့ယောက်ျား၏ ဖြစ်ပုံကို ကြည့်၍ ရင်ထဲတွင် ဆို့သွား၏။

ဟာစရီပါးမှာ ကာလကတ္တားသို့ ရောက်သည့်နောက်တွင် တဖြည်းဖြည်းနှင့် ပိန်ချုံးလာခဲ့လေပြီ။ အရိုးကြီးတွေက ငေါထွက်နေ၏။ မုတ်ဆိတ်အောက်မှ မေးတို့က ချိုင့်ဝင်လျက်။ မည်းနက် တောက်ပြောင်နေသည့် ဆံပင်တို့က ဖြူရောင်သမ်းစ ပြုနေပြီ။ သူတို့ ရသည့် လမ်းဘေး ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် ကျောဆန့် အိပ်လိုက်သည့် ဟာစရီပါးကို ကြည့်ရင်း 'ငါ့ယောက်ျားလည်း တော်တော်ကို ကျသွားရှာတယ်'ဟု အာလောက တွေးနေသည်။ သူ့ရုပ်ကိုကြည့်ပြီး ပထမဆုံးအကြိမ်တွေ့စဉ်က ရုပ်ပုံကို ပြန်အမှတ်ရလာ၏။ သူတို့ တဲကလေးရှေ့က မင်္ဂလာဆောင်မဏ္ဍပ် လုပ်ထားသည့် မျက်နှာကြက်ကလေးအောက်တွင် မားမားမတ်မတ် ရပ်လျက်။ သူ့ကို သူ့ဆွေမျိုးများနှင့် အပေါင်းအသင်းများက သူတို့ရွာမှ ဝေါဖြင့် တင်ဆောင်လာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ပုဏ္ဏားက သူ့နဖူးကို ဆန်မှုန့် တို့ ပေးပြီး သပြေရွက်ဖြင့် ရေဖျန်းပေးသည်။ သူ့အဝတ်အစားမှာ ဖြူဆွတ်လျက်။ ခေါင်းတွင်လည်း အဝါရောင် ခေါင်းပေါင်းကို ပေါင်းထားသည်။ မင်္ဂလာအခမ်းအနား ပြီးသည့်နောက် သူ့အမေနှင့် သူ့အဒေါ်တို့က သူနှင့် ဟာစရီပါးတို့ နှစ်ယောက်တည်း ထားပစ်ခဲ့သည့်အခါတွင် သူ့ရင်တွေ တုန်ကာ အထိတ်တလန့်ဖြစ်နေပုံကို သူ သတိရနေသည်။ ထိုစဉ်က သူက ဆယ့်ငါးနှစ်အရွယ်၊ ဟာစရီပါးက ဆယ့်ရှစ်နှစ်အရွယ်။ ယခင်က သူတို့ နှစ်ယောက် တစ်ခါမျှ မတွေ့ဖူးကြ။ မိဘများ၏ စီစဉ်ချက်ဖြင့် အကြင်လင်မယား ဖြစ်လာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဟာစရီပါးက သူ့ကို စူးစိုက်ကြည့်ပြီး သူ့နာမည်ကို မေး၏။

'နင်က သိပ်လှတာ။ နင့်လို လှတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ဟာ

ငါနဲ့ မလိုက်ပါဘူးဟာ'ဟု ပြောသည်။ အာလောကသည် သူ့ကို ပြုံးကြည့်လိုက်၏။ သူတို့ထုံးစံအရ လက်ထပ်ပြီးစ မိန်းကလေးတစ်ယောက်သည် မင်္ဂလာဆောင်သည့်နေ့တွင် သူ့ယောက်ျားနှင့် ရင်းနှီးစွာ စကားပြောလျှင် မတင့်တယ်ဟု ယူဆသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အာလောက၏ မျက်နှာသည် ရှက်သွေးဖြန်းသဖြင့် ရဲနေ၏။ သို့ရာတွင် သူ့ကို နူးညံ့စွာ ဆက်ဆံသည့် ဟာစရီပါးကို မြင်ရသည့်အခါတွင် အနည်းငယ် ရဲလာကာ စာတတ်သလားဟု မေးကြည့်သည်။

‘စာတော့ မတတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒီပြင် အလုပ်တွေကိုတော့ ငါကောင်းကောင်း လုပ်တတ်ပါတယ်’

အာလောကသည် ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် လှဲနေသည့် သူ့ယောက်ျားကို ကြည့်ကာ ထိုနေ့က သူတို့ မင်္ဂလာဆောင်ကို ပြန်၍ အမှတ်ရနေသည်။

‘အဲဒီတုန်းကတော့ သူက တောင့်တောင့်တင်းတင်းကြီးပဲ။ တို့ရွာထိပ်က မျှစ်ပျဉ်းကြီးများလိုပဲ’

ယခုမူ သူ့ယောက်ျား ဟာစရီပါးသည် သူ့အတွက်ရသည့် ပလက်ဖောင်း နေရာကွက်ကလေးပေါ်တွင် ပျော့ခွေလျက်။ သူ့ကို သန်မာသည့် လက်မောင်းကြီးများဖြင့် ပွေ့ဖက်ခဲ့သူသည် သူမှ ဟုတ်ပါလေစဟု သံသယဖြစ်မိသည်။ အဒေါ်လုပ်သူက တိုးတိုးတိတ်တိတ် မှာသွားသည့်တိုင် မင်္ဂလာဦးညက သူ့လက်မောင်းကြီးများဖြင့် ဖက်လိုက်သည့်အခါတွင် အာလောကသည် ကြောက်လန့်တကြားဖြင့် ရုန်းထွက်မိသည်။

‘မကြောက်ပါနဲ့ဟာ။ နင်နဲ့ ငါ လင်မယားဖြစ်ပြီပဲ။ နောက်ကျရင် ကလေးတွေတောင် မွေးပေးရဦးမှာ’

အာလောကသည် အမှောင်ထဲသို့ ငေးစိုက်ကာ ထိုအကြောင်းများကို တွေးနေသည်။ ထိုစဉ် သူတို့အနီးမှ ဆူဆူညံညံ အသံတွေကြောင့် သူ့အတွေး ပြတ်သွား၏။ ဆူဆူညံညံဖြစ်ရခြင်းမှာ အခြားကြောင့် မဟုတ်။ သူတို့ကို ပလက်ဖောင်းနေရာကလေး ပေးခဲ့သည့် မိသားစုတို့၏ သမီးငယ်ကလေး ပျောက်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကလေးမကလေးက ရုပ်ချောချော၊ ဆယ့်သုံးနှစ်အရွယ် ကလေးမလေး ဖြစ်သည်။ ဆံပင်ကို ဖွတ်မြီးထိုးထားပြီး ကျောပေါ် ဖြန့်ထားသည်။ မျက်လုံးစိမ်းကလေးတွေနှင့်။

သူ့အမည်က မာယားဟု ခေါ်သည်။ မာယားသည် မနက်လင်းသည်နှင့် ချောင်ရင်ဂီလမ်းမကြီးက ဟိုတယ်ကြီးအဝင်တွင်းသို့လည်းကောင်း၊ ပန်းခြံ လမ်းသို့လည်းကောင်း သွား၍ အတောင်းအရမ်း ထွက်သည်။ ထို ဟိုတယ်ကြီးများတွင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များနှင့် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ တည်းခိုတတ်၏။ ထိုလမ်းပေါ်တွင် လူမိုက်ဂိုဏ်းတစ်ခုက ကြီးစိုးထားသည်။ သူတို့ ခွင့်ပြုချက်ရမှ ထိုလမ်းပေါ်သို့ လာ၍ တောင်းရမ်းနိုင်သည်။ သူတို့ ခွင့်ပြုချက်မရှိလျှင် မည်သူမျှ လာ၍တောင်းရမ်းခြင်း မပြုရဲကြ။ ညနေ အလုပ်ချိန်ကုန်လျှင် မာယားသည် သူ တောင်း၍ ရသည့် ပိုက်ဆံကလေးကို လူမိုက်ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်သို့ အပ်ရ၏။ ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်က သူ့ နေ့စဉ်လုပ်ခကို ပြန်ပေးသည်။ မာယားသည် လုပ်ခအဖြစ် ငါးကျပ်ခန့် ရ၏။ ထိုနေရာတစ်ဝိုက်တွင် တောင်းရမ်းခွင့် ရသည်မှာ မာယား ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုရလိမ့်မည်။ လူမိုက်ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်များသည် ကိုယ်ခန္ဓာချို့တဲ့နေသည့် ကလေးငယ်များ၊ သို့မဟုတ် အင်္ဂါချွတ်ယွင်းနေသည့် လူများကို လိုချင်သည်။ သူတို့ကို ပြု၍ ပိုက်ဆံတောင်းရသည် မဟုတ်လော။ ပေးကမ်းသူကလည်း ရက်ရက်ရောရော ပေးကမ်းသွားမည် မဟုတ်လား။ ခြေထောက်ပြတ်နေသူ၊ ဗိုက်ပူနံ့ကားနှင့် ကလေးငယ်ကလေးကို ချီထားသည့် စုတ်စုတ်ပြတ်ပြတ် သားသည်အမေ စသည်တို့ကို ပို၍ လိုချင်သည်။ သူတို့နှင့်ဆိုလျှင် ပိုက်ဆံ ပိုတောင်းကောင်းသည်။ အချို့ကလေးငယ်များဆိုလျှင် မွေးကင်းစကတည်းက ခြေလက်တို့ ချွတ်ယွင်းသွားအောင် လုပ်ပစ်ကာ ထိုလူမိုက်ဂိုဏ်းများသို့ ရောင်းစားလေ့ ရှိသည်ဟုပင် ဆိုကြသည်။

မာယားသည် တောင်းရမ်းရမည်ဆိုသည့်အခါတွင် အကြီးအကျယ် စိတ်ထိခိုက်ခြင်း ဖြစ်ရသည်။ မနက်လင်း၍ 'အလုပ်' ဆင်းခါနီးပြီ ဆိုသည်နှင့် မာယားသည် အမေရင်ခွင်ထဲသို့ ခေါင်းငှေ့၍ဝင်ကာ ရှိုက်ကြီးတင် ငိုသည်။ ထိုရှုခင်းမျိုးမှာ ကာလကတ္တားမြို့ လမ်းမများတွင် ရိုးနေလေပြီ။ သို့ရာတွင် မာယားသည် သူ့အလုပ်ကို ကျိုးကျိုးနွံနွံပင် လုပ်သည်။ ငါးကျပ်ဆိုသော ငွေသည် သူ့မိသားစုအတွက် သေရေးရှင်ရေးကိစ္စ မဟုတ်လော။

ထိုနေ့ညကမူ မာယားသည် သူတို့နေရာသို့ ပြန်ရောက်မလာ။ မိုးချုပ်လာသည်နှင့် အဖေနှင့် အမေသည် မာယားအတွက် စိုးရိမ်စပြုလာကြ၏။ ထလိုက်၊ ထိုင်လိုက်၊ လမ်းလျှောက်လိုက်ဖြင့် ဆောက်တည်ရာ မရ ဖြစ်နေကြ၏။ သူတို့သည် ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် နေလာခဲ့သည်မှာ သုံးလ ရှိခဲ့လေပြီ။ သုံးလအတွင်းတွင် သူတို့သည် အဖြစ်အပျက်မျိုးစုံကို မြင်ခဲ့ရဖူးပြီ။ ထို့ကြောင့် သူတို့ စိုးရိမ်သောက ရောက်နေခြင်းကို အဆိုးမဆိုသာ။ ကာလကတ္တားတွင် ကလေးများကို ဖြားယောင်းခေါ်ယူသွားမှုများသည် ဒုနဲ့ဒေး။ လူမိုက်ဂိုဏ်းများသည် အထူးသဖြင့် ဆယ်နှစ်နှင့် ဆယ့်ငါးနှစ်အတွင်း မိန်းကလေးများကို ဖြားယောင်း ခေါ်ငင်သွားလေ့ရှိကြသည်။ သို့တိုင် ယောက်ျားကလေးများကိုလည်း အလွတ်ပေးသည်မဟုတ်။ ထိုကလေးများကို မကောင်းသည့်အိမ်များသို့ ရောင်းသည်။ ထိုအိမ်များက ကလေးငယ်များကို ဝယ်ပြီး မဒရပ်၊ ဘုံဘော၊ ဒေလီ စသည့် မြို့များသို့ ပို့ပေးသည်။ အချို့ဆိုလျှင် ပါသျှန်းပင်လယ်ကွေ့တွင် ရှိသည့် အာရပ်နိုင်ငံ မြို့ကြီးများသို့ပင် တင်ပို့သည်ဟု ဆိုသည်။ သူတို့ကို ဘယ်တော့မှ ပြန်၍မတွေ့ကြရတော့။ ကာလကတ္တားရှိ ပြည့်တန်ဆာအိမ်များသို့ အရောင်းခံရသူများမှာ ကံကောင်းသည်ဟုပင် ဆိုနိုင်သည်။

အာလောကသည် သူတို့အိမ်နီးနားချင်းတို့၏ အဖြစ်ကို သိရသဖြင့် အိပ်ပျော်နေသော သူ့ယောက်ျား ဟာစရီပါးကို အိပ်ရာမှ နှိုးသည်။ ဟာစရီပါးက မာယားကို သူနှင့်အတူ လိုက်ရှာမည်ဟု သူ့အဖေကို ပြော၏။ သို့ဖြင့် သူတို့နှစ်ယောက်သည် ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် လူတွေ့ ပြည့်နေအောင် အိပ်ကြသည့် လမ်းသေးလမ်းမြွာတကာတွင် လျှောက်ရှာကြသည်။ သို့ရာတွင် မြို့ကြီးမှာ အိမ်တွေကလည်း ဆင်တူ၊ လမ်းတွေကလည်း ဆင်တူကြသဖြင့် သူတို့ တောမှာလို ရှာရသည်မှာ မလွယ်လှ။

သူတို့နှစ်ယောက် ထွက်သွားသည့်အခါတွင် အာလောကသည် အိမ်နီးနားချင်း မိန်းမအနီးသို့ သွားထိုင်၏။ ကျောက်ပေါက်မာတို့ ထင်လျက်ရှိသည့် သူ့မျက်နှာတွင် မျက်ရည်တွေရွဲလျက်။ သူ့ဆာရီထဲတွင်မူ ကလေးငယ်လေး တစ်ယောက်ကို ပိုက်ထား၏။ သားငယ်လေး နှစ်ယောက်မှာ သူ့ဆား ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် အိပ်ပျော်လျက်ရှိသည်။ သူငယ်ကလေး

နှစ်ယောက်မှာ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်မောကျနေကြသည်။ လမ်းပေါ်တွင် တဝှမ်းလုံး ဖြတ်မောင်းသွားသည့် လော်ရီကားကြီးများ၏ အသံကိုလည်း မကြား။ သူတို့ခေါင်းပေါ်ရှိ မီးရထားတံတားမှ ဖြတ်မောင်းသွားသည့် ရထားသံကိုလည်း မသိ။ ဗိုက်ထဲမှ ဆာလောင်နေသည်ကိုလည်း သတိမပြု။ သူတို့သည် သည်ပလက်ဖောင်းကလေးပေါ်တွင် လာနေကတည်းက တစ်သက်လုံး နေထိုင်သွားတော့မည့်နှယ် အိပ်သည့်နေရာနှင့်၊ ထမင်းချက်သည့် နေရာနှင့်။ ထမင်းချက်သည့်နေရာတွင် မီးသွေးမီးဖိုနှင့် ပန်းကန်အိုးခွက်များကို ချထားသည်။ ဆောင်းတွင်းဖြစ်၍ မိုးစိုမှာကို မကြောက်ရ။ သို့ရာတွင် ဆောင်းလယ်ရောက်၍ ဟိမဝန္တာဘက်ဆီမှ မြောက်လေအေးကြီး တိုက်လာသည့်အခါမျိုးတွင်မူ ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် အေးသည်။ ချောင်းဆိုးသံ၊ သလိပ်ထွေးသံ၊ လည်ချောင်းရှင်းသံ၊ တံထွေးထွေးသံတို့ကို ကြားရတတ်သည်။ အာလောက စိတ်အညစ်ဆုံးမှာ ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် အိပ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

မနက်လင်းသည်နှင့် ကိုင်ရိုက်ထားသည့်နှယ် ကိုယ်လက်တွေ တောင့်တင်းနေတတ်သည်။ သူတို့နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ပလက်ဖောင်းပေါ်က ကြော်ငြာဆိုင်ဘုတ်ကြီးတစ်ခုက သူတို့ကို လှောင်နေသည့်နှယ်။ ထိုကြော်ငြာကြီးမှာ မွေ့ရာကြော်ငြာဖြစ်ပြီး မဟာရာဇာကြီးတစ်ဦးက မွေ့ရာထူထူကြီးပေါ်တွင် အိပ်နေသည့်ပုံ ဖြစ်သည်။ ဆင်မွန် မွေ့ရာတစ်ခုကို လက်ဆောင်ပေးဖို့များ စိတ်မကူးမိဘူးလားဟု မဟာရာဇာကြီးက မေးနေဟန် ကြော်ငြာစာ ရေးထားသည်။

မာယားအဖေနှင့် ဟာစရီပါးတို့သည် တော်တော်နှင့် ပြန်မလာကြ။ ပြန်လာသည့်အခါတွင်လည်း မာယား ပါမလာ။ ထိုစဉ် အာလောကသည် သူ့ယောက်ျား၏ အမူအရာကို မြင်၍ အံ့အားသင့်နေသည်။ ညနေ ဘာရားဘဇား ဈေးကြီးက ပြန်လာခဲ့စဉ်က သူ့ယောက်ျားသည် မောပန်း၍ အားအင် ကုန်ခန်းနေသည့် လူတစ်ယောက်။ ယခု ကြည့်လိုက်သည့်အခါတွင် ဟာစရီပါးသည် ဖျတ်လတ်တက်ကြွနေသည်။ မာယား၏ အဖေမှာလည်း ထိုအတိုင်းပင်။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် ထိုင်ပြီး တဟားဟား ရယ်နေကြသည်။

ကြည့်စမ်း၊ ကြည့်စမ်း၊ အရေးထဲမှာ အရက်တွေ သောက်လာကြ
တယ်’

အာလောကသည် စိတ်ဆိုးသွား၏။ ဟာစရီပါးသည် သူ့မယား
စိတ်ဆိုးနေသည်ကို ရိပ်မိသွားဟန်ဖြင့် ခပ်စောစောက ခွေးလေတစ်ကောင်
လို အိပ်ပျော်နေရာ ပလက်ဖောင်းပေါ်သို့ ပြန်ခွေနေလိုက်သည်။ သူတို့
အိမ်နီးနားချင်း မိန်းမက ဘာမျှမပြောသည်ကို ထောက်လျှင် သူ့ယောက်ျား
မှာ အရက်သောက်နေကျ ဖြစ်ဟန်တူသည်။

လူဦးရေ အဆမတန်များနေသည့် မြို့ကြီးများ အားလုံးကဲ့သို့ပင်
ကာလကတ္တားသည်လည်း အရက်ဆိုင်များ၊ ကစားဝိုင်းများ မှီလိုပေါက်
နေသည်။ ဆင်းရဲသားများသည် ညံ့ဖျင်းလှသည့် ချဉ်စုတ်စုတ် အရည်ကို
ပြား အနည်းငယ်ပေး သောက်ခြင်းဖြင့် သူတို့၏ ဆင်းရဲမှုတို့ကို ခဏ
တစ်ဖြုတ် မေ့ပျောက်ထားလိုက်ကြသည်။

အာလောကသည် အိမ်နီးချင်း၏ ဇနီးသည်ကို တစ်ညလုံး ဖျောင်းဖျ
နှစ်သိမ့်ခြင်းပြု၏။ ဆယ့်ငါးနှစ်အရွယ် သူ့သားအကြီးဆုံးမှာ ထောင်ထဲ
သို့ ရောက်နေသည်ကို သူ သိရသည့်အခါတွင် အာလောကသည် သူ့
အတွက် ပို၍ စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည်။

သူ့သား အကြီးသည် မိုးချုပ်သည်နှင့် ထွက်သွားပြီး မနက်လင်းသည်
နှင့် ငွေတစ်ဆယ်ဖြင့် ပြန်လာတတ်သည်။ သူ့သားသည် ရထားတွဲများ
ပေါ်တွင် လိုက်သည့် လူဆိုးဂိုဏ်းထဲတွင် ပါနေခြင်း ဖြစ်၏။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်လလောက်ကမူ သူ့ကို ပုလိပ်က လာဖမ်းသွား၏။
ထိုနောက်မှစ၍ အငယ်သုံးယောက်သည် ဆာသဖြင့် တစာစာ ငိုကြရပြန်
သည်။

‘အင်း ... သူ့ခမျာလည်း ဒုက္ခ။ သမီးကလည်း ဘယ်ရောက်လို့
ရောက်မှန်း မသိ။ လင်ကလည်း အရက်မူး၊ သားက ထောင်ထဲမှာ ...’

အာလောကသည် သူ့အိမ်နီးချင်းအတွက် စိတ်မကောင်း။ သို့ရာ
တွင် သူ့ယောက်ျားသာ အလုပ်ရှာမရခဲ့လျှင် သူတို့လည်း ထိုနည်းလည်း
ကောင်း အတိုင်းပင် ဖြစ်မည်ဟု တွေးမိသဖြင့် လန့်သွားသည်။

မနက် လင်းအားကြီးလောက်တွင် မာယား ပြန်ရောက်လာသည်။

အမေက မာယားကို ဖက်၍ ငို၏။

‘တစ်ညလုံး ဘယ်ပျောက်နေတာလဲ သမီးရယ်’

မာယား၏ မျက်နှာက သုန်မှုန်လျက်။ သူ့နှုတ်ခမ်းပေါ်တွင် နှုတ်
ခမ်းဆိုးဆေးတို့ စွန်းနေသည်။ သူ့ကိုယ်မှ ရေမွှေးနံ့ ထွက်နေသည်။
မာယားသည် အမေ့လက်ထဲမှ ရုန်းထွက်ကာ အမေ့ကို ဆယ်တန်တစ်ချပ်
လှမ်းပေးလိုက်ပြီး ကလေးနှစ်ယောက်ဘက်သို့ မေးငေါ့ပြကာ ...

‘ဒီနေ့ သူတို့ ငိုတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး’ဟု ပြောသည်။

(၇)

တံလျှပ်မြို့တော်ကြီးထဲတွင် သူတို့ကဲ့သို့ သောင်တင်နေကြသည့် ဒုက္ခသည်ပေါင်း သုံးသိန်း ရှိသည်။ အခြားသူများမှာမူ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက် သုံးထောင်မှ တဲကလေးများထဲတွင် ပြတ်သိပ်နေကြသည်။

ဆင်းရဲသားရပ်ကွက် ဆိုသည်မှာ မြို့သစ်များမဟုတ်။ ကျေးလက် တောရွာများမှ ပြေးလာကြသူများ နေထိုင်သည့် မြို့စွန် စက်ရုံရပ်ကွက် များကို ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်များတွင် နေရပုံကလည်း စိတ်ပျက်စရာပင်။ အများအားဖြင့် အလုပ်မရှိသူတွေ။

အလုပ်ရသူကလည်း လုပ်ခက နည်းနည်းကလေး။ ထိုအထဲတွင် အရွယ်မရောက်သည့် ကလေးများကလည်း အလုပ်လုပ်ကြရသေးသည်။ အပိုအလျှံ စုဆောင်းဖို့ မပြောနှင့်။ ဘယ်တော့မှ ပြန်ဆပ်နိုင်မည် မဟုတ် သော ကြွေးတို့ကလည်း လည်ပင်းသို့ရောက်နေပြီ။ ရှိသည့် ပစ္စည်းကလေး များကို ပေါင်နှံသုံးသည့်အခါမျိုးတွင်လည်း ရွေးနိုင်စရာ လမ်းမမြင်ရတော့။

အိမ်များတွင် အစားအသောက် အပိုအလျှံဟူ၍ မထားနိုင်။ ဈေး ဝယ်တော့လည်း ဆား ဆယ်ပြားဖိုး၊ ထင်း ပြားနှစ်ဆယ်ဖိုး၊ မီးခြစ်တစ်လုံး၊ သကြား တစ်ဇွန်းလောက်သာ ဝယ်နိုင်သည်။ အိမ်ကလေးတစ်လုံးတွင် လူ ဆယ်ယောက်၊ ဆယ့်နှစ်ယောက် စုပြုံနေကြသဖြင့် လွတ်လပ်မှုလည်း မရှိ။

သို့ရာတွင် သူတို့ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်များတွင် မေတ္တာနှင့် ကရုဏာကို တွေ့နိုင်သည်။ သူတို့ကြားထဲတွင် ဇာတ်နိမ့်၊ ဇာတ်မြင့် ရွေးခြင်းမရှိ။ သူစိမ်းတစ်ရံဆံကို ကူညီတတ်သည်။ သူတောင်းစားများ၊ ဒုက္ခိတများ၊ ကိုယ်ရေပြားရောဂါသည်များနှင့် စိတ်မနှံ့သူများကို ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတတ်ကြသည်။ အားနည်းသူကို ကူညီစောင့်မကြသည်။ မိဘမဲ့သူများကို မွေးစားကြသည်။ အဘိုးအို၊ အဘွားအိုများကို စောင့်ရှောက်ကြသည်။

ကာလကတ္တားရှိ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်များမှ ပစ္စည်းမဲ့ တစ်ဖြစ်လဲ လယ်သမားများသည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ အခြားသော မြို့ကြီးများမှ မြို့စွန့် ရပ်ကွက်သားများနှင့် မတူ။ သူတို့သည် အခြေအနေမဲ့များ မဟုတ်။ သူတို့ ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက်ကလေးထဲတွင် သူတို့ ကျေးလက်ဘဝကို ပြန်၍ ထူထောင်ကြသည်။

သို့ရာတွင် ကျေးလက်ဘဝနှင့်မူ မတူနိုင်တော့။ သို့တိုင်အောင် ဆင်းရဲခြင်းသည် သူတို့ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခု ဖြစ်နေလေပြီ။ သူတို့သည် ကျေးလက်မှာတုန်းကလိုပင် သူတို့ ဓလေ့ထုံးစံများကို လိုက်နာမြဲ လိုက်နာသည်။ သူတို့ ယုံကြည်မှုကို ဆက်လက် ကိုးကွယ်သည်။ သူတို့ ဆင်းရဲခြင်းသည် သူတို့အပြစ်ကြောင့် မဟုတ်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ကာလကတ္တား၏ အဓိက အကျဆုံးနှင့် ရှေးအကျဆုံးသော ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက်သည် ဟောင်ရာဘူတာကြီးနှင့် ဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့် ခြေကျင်ခရီးတွင် ရှိ၏။ ထိုရပ်ကွက်မှာ ဒေလီ-ကာလကတ္တားသွား ရထားလမ်းတာရီးနှင့် စက်ရုံကြီးနှစ်ရုံ ကြားတွင် ရှိသည်။ ရာစုနှစ် အစလောက်တုန်းက စက်ရုံပိုင်ရှင်သည် ထိုနေရာတွင်ရှိသည့် ငှက်ဖျားထူသော စိမ့်တောကြီးကို ဖို့ကာ ထိုမြေပေါ်တွင် သူ့အလုပ်သမားများကို နေရာချပေးခဲ့ပြီး ထိုနေရာကို အာနန်နဂရ (သုခမြို့တော်) ဟု အမည်ပေးခဲ့၏။

ထိုစက်ရုံ ပိတ်သွားသည့်တိုင် အလုပ်သမား သားစဉ်မြေးဆက်များ သည့် ထိုနေရာတွင် ကျန်ရစ်ကာ ရပ်ကွက်သည်လည်း ကျယ်သည်ထက် ကျယ်လာခဲ့သည်။ ယခုမူ အားကစားကွင်း နှစ်ကွင်းစာလောက်ရှိမည့် ထိုရပ်ကွက်ထဲတွင် လူပေါင်း ခုနစ်သောင်း အခြေတကျ နေထိုင်လျက် ရှိလေပြီ။

ထိုအထဲတွင် ဘာသာတူသူများက သူတို့ အစုကလေးများနှင့် သူတို့ စုနေကြရာ ၇၂ ရာနှုန်းမှာ မွတ်စလင်၊ ၂၇ ရာနှုန်းက ဟိန္ဒူဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဂျိန်းဘာသာ၊ ဆစ်ဘာသာ စသည့် ဘာသာဝင်တွေလည်း နည်းနည်းစီ ရှိကြသည်။

အိမ်ကလေးတွေက ငယ်ငယ်ကလေးတွေ။ အလယ်ကောင်တွင် ကွက်လပ်ကလေးတစ်ခုထားပြီး ပတ်ပတ်လည်တွင် ဆောက်ထားကြခြင်း ဖြစ်သည်။ လမ်းကျဉ်းကလေးတွေကလည်း အထဲတွင် ရှုပ်ယှက်ခတ်နေသည်။

သုခမြို့တော်သည် မြို့သစ်တစ်ခုနှင့်မတူဘဲ မြို့စွန် စက်ရုံရပ်ကွက် တစ်ခုနှင့် တူနေသည်။ ထိုနေရာသည် စတုရန်း တစ်မိုင်ပတ်လည်တွင် လူဦးရေ နှစ်သိန်း မှီတင်းနေထိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုရပ်ကွက်တွင် လူဦးရေ သုံးထောင်လျှင် သစ်ပင်တစ်ပင်မျှပင် မရှိ။ ပန်းတစ်ပွင့် မရှိ။ လိပ်ပြာတစ်ကောင် မမြင်ရ။ ငှက်တစ်ကောင် မတွေ့ရ။ ငှက်ဟု ခေါ်မည်ဆိုလျှင် ကျီးကန်းနှင့် လင်းတများသာ ရှိသည်။ ထိုရပ်ကွက်မှ ကလေးများသည် ချုံဆိုသည်ကို နားမလည်ကြ။ သစ်တော ကို မမြင်ဖူးကြ။ ရေကန်ကို မတွေ့ဖူးကြ။ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်နှင့် ကန့်န့ကြောင့် လေထုသည် ညစ်ညမ်းလျက်ရှိကာ ထိုလေထုကြောင့် တစ် အိမ်ထောင်လျှင် တစ်နှစ်ကို တစ်ယောက် သေနေကြသည်။

မိုးတွင်းမဟုတ်သည့် ရှစ်လတွင် ထိုရပ်ကွက်မှ လူများနှင့် တိရစ္ဆာန် များသည် ပေါင်းဖိုကြီးထဲတွင် ထည့်၍ အပြုတ်ခံရသလို ဖြစ်နေပြီး မိုး တွင်းဆိုလျှင် ရွံ့အိုင်၊ အညစ်အကြေးအိုင်၊ ရေအိုင်တို့ထဲတွင် လူးနေကြ သည်။ ကိုယ်ရေရောဂါ၊ ချောင်းဆိုးသွေးပါ ရောဂါ၊ ဝမ်းကိုက်ရောဂါတို့ ကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူသက်တမ်း အတိုဆုံးသောနေရာ ဖြစ်သည်။

နွားချေးပုံကြီးများအနီးတွင် ချည်ထားသည့် ရှစ်ထောင်သော ကျွဲ၊ နွားတို့က ရောဂါပိုးများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသော ကျွဲနို့၊ နွားနို့တို့ကို ထုတ် လုပ်ပေးသည်။ သုခမြို့တော်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အဆင်းရဲဆုံးနေရာ လည်း ဖြစ်သည်။ လူဆယ်ယောက်လျှင် ကိုးယောက်သည် တစ်နေ့ကို ငွေတစ်ကျပ်ပင် ပြည့်အောင် မကိုင်နိုင်ကြ။

ထို့ပြင် သုခမြို့တော်မှ လူများသည် အခြားမြို့ကြီးများရှိ ဆင်းရဲ

သား ရပ်ကွက်များမှ လူများကဲ့သို့ပင် အငြင်းပယ်ခံ၊ ဥပေက္ခာအပြုခံရသူများ ဖြစ်သည်။ ရာဇဝတ်မှုနှင့် သပိတ်မှောက်မှုတို့ ဖြစ်ပွားသည့်အခါ ကျမှသာ သူတို့တစ်တွေ လူရာသွင်းခံရသည်။

စင်စစ် သုခမြို့တော်သည် သီးခြားကမ္ဘာ။ ကမ္ဘာလောကကြီးနှင့် အဆက်ပြတ်နေသော ကမ္ဘာ။

မျိုးဆက်ပေါင်း များစွာတို့ လာရောက် သောင်တင်ခဲ့ကြသဖြင့် သုခမြို့တော်တွင် အိန္ဒိယတိုက်ငယ်တွင်ရှိသည့် လူမျိုးပေါင်းစုံကိုလည်း တွေ့နိုင်သည်။ အာဖဂန်လူမျိုးများ၊ ပန်ချာပီများ၊ နီပေါလူမျိုးများ၊ တိဘက်လူမျိုးများ၊ အာသံလူမျိုးများ၊ ဘင်္ဂါလီများ။

(၈)

ကာလကတ္တားသို့ ဟာစရီပါးတို့ မိသားစု ရောက်လာပြီးနောက် များမကြာမီတွင် ဟောင်ရာဘူတာကြီးထဲသို့ ဥရောပတိုက်သားတစ်ယောက် ရောက်လာပြန်သည်။ ထိုသူမှာ နှာခေါင်းချွန်ချွန်၊ မုတ်ဆိတ်ပါးပါး၊ ခေါင်းပြောင်ပြောင်နှင့် ဖြစ်သည်။ သူ့ လမ်းလျှောက်ပုံမှာ ပေါ့ပါးသွက် လက်ပြီး အမေရိကန် ဇာတ်လိုက်မင်းသား ဂျက်နီကိုလ်ဆန်နှင့် ဆင်သည်။ ထိုလူသည် အိန္ဒိယအမျိုးသားများ ဝတ်လေ့ရှိသော ရုပ်အင်္ကျီ၊ ဂျင်းဘောင်းဘီနှင့် ဘတ်စကက်ဘော ဖိနပ်တို့ကို စီးထား၏။ သူ့တွင် ပစ္စည်းဆို၍ ပခုံးတွင် လွယ်ထားသည့် အဝတ်ကျောပိုးအိတ်တစ်လုံးသာ ပါသည်။ သူ့လည်ပင်းတွင် ဆွဲထားသည့် အနက်ရောင် သတ္တုလက်ဝါးကပ်တိုင်သည် သူ့အခြေအနေကို ဖော်ပြနေ၏။ ထိုသူမှာ အသက် သုံးဆယ့်နှစ်နှစ် အရွယ်ရှိ ပိုလန်လူမျိုး ဗရင်ဂျီဘုန်းကြီး ကိုဗာစကီး ဖြစ်သည်။

သူ့အဖို့ ကာလကတ္တားသည် ရှည်ဝေးသော ခရီးပန်းတိုင်အဆုံး ဖြစ်၏။ ကိုဗာစကီးသည် ပိုလန်ပိုင် ဆိုက်လေးရှားပြည်နယ် ကျောက်မီးသွေးတွင်း မြို့ကလေးတစ်မြို့ဖြစ်သည့် ကရစ်နစ်မြို့ကလေး၌ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့၏။ သူ့ ဘိုးဘွားမိဘ အားလုံးသည် ကျောက်မီးသွေးတွင်း အလုပ်သမားများ ဖြစ်သည့်အလျောက် ကိုဗာစကီးသည် မည်းမှောင်

ညစ်ထေးသော ကျောက်မီးသွေးတွင်းများ တစ်ဝိုက်တွင် ကြီးပြင်းလာခဲ့သည်။ သူ့အသက် ငါးနှစ်သို့ ရောက်သည့်အခါတွင် အဖေသည် သူတို့ မိသားစုကို ခေါ်ကာ သူ့ညီဝမ်းကွဲတစ်ဦးရှိရာ ပြင်သစ်ပြည် မြောက်ပိုင်းသို့ ပြောင်းလာခဲ့၏။ ပြင်သစ်ပြည်တွင် ကျောက်မီးသွေးတွင်း အလုပ်သမားတို့၏ လစာမှာ ပိုလန်ပြည်မှာထက် ခြောက်ဆ၊ ခုနစ်ဆခန့် များသည်။ ၁၉၄၆ ခု၊ တစ်ညနေတွင် လူနာတင်ကားတစ်စီး သူတို့အိမ်ရှေ့သို့ ထိုးဆိုက်လာသည်ကို ကိုဗာစကီး မြင်လိုက်ရ၏။ သူ့အဖေကို လူနာတင် ကားထဲမှ ထမ်းထုတ်လာကြသည်။ သူ့အဖေမှာ တစ်ခေါင်းလုံး ပတ်တီးတွေ အဖွေးသားနှင့်။ ထိုနှစ်မှာ ပြင်သစ်ပြည်မြောက်ပိုင်း ကျောက်မီးသွေး ချိုင့်ဝှမ်းကြီးတစ်ခုလုံး ရပ်တန့် ငြိမ်သက်သွားစေသည့် ကျောက်မီးသွေး တွင်းတူးသမားများ၏ သပိတ်ကြီး ပေါ်ပေါက်သည့်နှစ် ဖြစ်သည်။ ပုလိပ်နှင့် သပိတ်မှောက် အလုပ်သမားများ အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ကြသည်တွင် ကိုဗာစကီး အဖေသည် မီးလောင်ကာ မျက်လုံးတစ်ဖက် ပျက်သွားခဲ့သည်။ ကိုဗာစကီး အဖေသည် စကားနည်း၍ ဘာသာတရား ကိုင်းရှိုင်းသည့် လူတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ နာကြည်းဖွယ်ကောင်းသော အတွေ့အကြုံကြောင့် သူ့အဖေသည် သူတို့ ကျောက်မီးသွေးတွင်းတူးသမား၏ ဘဝကို မကျေမနပ်ဖြစ်လာကာ အလုပ်သမားလှုပ်ရှားမှု ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ နောင်တွင် လက်ဝဲစွန်း နိုင်ငံရေးအဖွဲ့တစ်ခုတွင် ပါဝင်ကာ အဓိကရုဏ်းများ၊ တိုက်ပွဲများတွင် မကြာခဏ ခေါင်းဆောင်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဤတွင် အဖမ်းခံရ၏။ နောက်ရက်များ မကြာမီတွင် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များသည် သူ့ဇနီးထံသို့ ရောက်လာကာ သူ့ယောက်ျားသည် အကျဉ်းတိုက်ထဲတွင် သူ့ကိုယ်သူ ကြိုးဆွဲချ အဆုံးစီရင်သွားပြီဖြစ်ကြောင်းဖြင့် လာရောက် အကြောင်းကြားကြသည်။

ကိုဗာစကီးသည် သူ့အဖေ၏ ဖြစ်အင်ကို ထိုအတိုင်းပင် ကြည့်နေခဲ့ရသည်။ သူ့အဖေ အဆုံးစီရင်သွားခြင်းသည် သူ့အဖို့ တုန်လှုပ် ချောက်ချားစရာကြီးတစ်ခု ဖြစ်နေ၏။ ကိုဗာစကီးသည် အစားအသောက်ကိုလည်း ကောင်းစွာ မစားတော့။ ဘေးမှ လူများကပင် သူ့အတွက် စိုးရိမ်စပြုလာကြ၏။ ကိုဗာစကီးသည် အခန်းထဲတွင်အောင်းကာ သူ့အဖေက ပေးခဲ့သည့်

‘ကျူရင်မြို့မှ အလောင်းတော်ခြံလွှာ’ အမည်ရှိ ဘုရားကားရှေ့တွင် ထိုင်၍ တရားကျင့်သည်။ သူ့အခန်းထဲတွင် လက်ဝါးကပ်တိုင်မှ အဆင်း ခရစ်တော်၏ မျက်နှာတော်ကို ရေးထားသည့် ပန်းချီကား၊ ထိုစဉ်က ပြင်သစ်ပြည်တွင် နာမည်အကျော်ဆုံး အမျိုးသမီး အဆိုတော် အီးဒစ်ပီးယက်၏ ရုပ်ပုံ၊ ဆာဟာရ သဲကန္တာရထဲတွင် သွား၍ သာသနာပြုရန် ဘုန်းကြီးဝတ်သွားသော ပြင်သစ် မှူးမတ်တစ်ဦးဖြစ်သည့် ရှားလ်ဒီဖိုးကော၏ စာအုပ်တချို့ အပါအဝင် စာအုပ်အချို့သာရှိပြီး ထိုအရာများသာလျှင် သူ့အဖော် ဖြစ်နေ၏။ တစ်နေ့ မနက်၌ ကိုဗာစကီးသည် ကျောင်းသွားခါနီးတွင် အမေကို ဖက်ယမ်း နှုတ်ဆက်ကာ ‘ကျွန်တော် ကြီးလာရင် သာသနာပြု လုပ်မယ် အမေ’ဟု ပြောသည်။

ကိုဗာစကီးသည် အချိန်အတန်ကြာ စဉ်းစားခဲ့ပြီးမှ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့အဖေ မရှိသည့်နောက် သူလည်း အိမ်မှာ မနေချင်တော့ပြီ။ ထို့ပြင် သူ့အဖေက အကြမ်းနည်းဖြင့် ကြိုးစားခဲ့သည့်အရာကို အနုနည်းဖြင့် အောင်မြင်အောင် ကြိုးစားမည်ဟုလည်း သူ စိတ်ကူးလာခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က ပြင်သစ်ပြည်မြောက်ပိုင်း ကျောက်မီးသွေးတွင်းများတွင် နိုင်ငံခြား အလုပ်သမားတွေ အများကြီး ရောက်နေကြသည်။ အာဖရိကန်လူမျိုးတွေ၊ တူရကီလူမျိုးတွေ၊ ဆင်နီဂယ်လူမျိုးတွေ၊ ယူဂိုဆလပ်လူမျိုးတွေလည်း ပါဝင်ကြသည်။

‘အဖေက သူ့ကိုယ်သူ တစ်ရပ်တစ်ကျေးက ပြောင်းလာတဲ့သူလို့ မထင်ဘူးလေ။ ဒီတော့ သူတို့နဲ့ တရင်းတနီး နေတယ်။ သူ့အလုပ်သမားအဖွဲ့တွေထဲကို ပါလာအောင် စည်းရုံးတယ်။ ဒီလိုနဲ့ သူတို့အဖွဲ့သားတွေဟာ မိသားစုတစ်ခုတည်းလို ဖြစ်လာပြီး အဖေကိုလည်း ဖခင်တစ်ယောက်လို ရိုသေလေးစားကြတယ်။’

တချို့ဆိုရင် ကျောက်မီးသွေးတွင်းထဲက တက်လာပြီး အိမ်ကိုတောင် မပြန်ကြသေးဘဲ ကျွန်တော်တို့အိမ် ရောက်လာပြီး အဖေနဲ့ စကားစမြည် ပြောကြတယ်။ အဲဒီတုန်းက တယ်လီဗီးရှင်းတို့၊ ဘာတို့လည်း မပေါ်သေးတော့ အိမ်ရောက်တယ်ဆိုရင် ထွေရာလေးပါး ပြောကြတော့

တာပဲ။ အများအားဖြင့် တရားမျှတမှု၊ သွေးစည်းမှု၊ ညီရင်းအစ်ကို ချစ်
ခင်မှု စတဲ့ နိုင်ငံရေး အကြောင်းအရာတွေပေါ့လေ။

တစ်နေ့တော့ ဘာဖြစ်လို့မှန်း မသိဘူး။ ဆီနီဂယ် အမျိုးသား တစ်
ယောက်က အဖေ့ကို ထပြီး ဝေဖန်တယ်။ ခင်ဗျားက ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား
ကျွန်တော်တို့ လူမည်းတွေနဲ့ အတူတူပါပဲလိုတော့ ပြောတာပဲ။ ဒါပေမဲ့
ကျွန်တော်တို့ ဘဝကို ခင်ဗျား သေသေချာချာ နားမလည်ပါဘူး။

‘ကျွန်တော်တို့ အလုပ်သမားတွေကို တကယ်ချစ်ရင် ခင်ဗျား
အာဖရိကန်တွေ နေတဲ့ မြို့သစ်တို့၊ ကွက်သစ်တို့ကို သွားနေကြည့်ပါလား။
အဲဒီအခါကျရင် ကျွန်တော်တို့ ဘဝမှန်ကို သေသေချာချာ သိလာလိမ့်မယ်
လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီလူကြီးရဲ့ စကားကို ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ မမေ့
တော့ဘူး’ဟု ကိုဗာစကီးက ပြောသည်။

ကိုဗာစကီးသည် သူ့စကားများကို နားထဲတွင် စွဲနေသည်။ ၁၉၄၀
တစ်ဝိုက်လောက်တုန်းက သူတို့ ကျောက်မီးသွေးတွင်းဝန်းက ပေတစ်ရာ
ကြီးပေါ်တွင် နောက်မှလိုက်လာသော ဂျာမန် စစ်တပ်ကြီးကို လွတ်အောင်
ပြေးလွှားနေကြသော ဘယ်လ်ဂျီယံ ဒုက္ခသည်များကို မြင်ခဲ့ဖူးသည်။

ကျောင်းက ဆင်းသည့်အခါတွင် ကိုဗာစကီးသည် ဒုက္ခသည်များကို
ဆီး၍ ရေတိုက်သည်။ ထို့နောက် ရေဝတီ ကလေးငယ်များအား နာဇီ
တို့က ဝိုင်းဝန်းဖမ်းဆီးသွားသည်ကိုလည်း သူ မြင်ခဲ့ဖူးပြီ။ သူ့မိဘများနှင့်
အတူ ကိုဗာစကီးသည် ရေဝတီများကို ချုပ်နှောင်ထားသည့် သံဆူးကြိုး
အနီးသို့ သွားကာ ပေါင်မုန့်များ၊ ဒိန်ခဲများ၊ ပိုက်ဆံများကို ပစ်ပေးခဲ့ဖူး
သည်။

စစ်ကာလ တစ်လျှောက်လုံးပင် ကျောက်မီးသွေး အလုပ်သမားများ
သည် သူတို့တွင်ရှိသည့် မဝရေစာကလေးထဲမှ ဝေကာခြမ်းကာ ရေဝတီ
အကျဉ်းသားများကို တစ်လျှောက်လုံး ကျွေးမွေးလာခဲ့ကြသည်။ ထိုမတရား
မှုတို့ကို မြင်ရာမှ ကိုဗာစကီးသည် တရားမှုကို ချစ်ခင်တတ်လာခြင်း ဖြစ်
သည်။ ထိုရက်စက်မှုတို့ကို တွေ့ကြုံရာမှ မေတ္တာနှင့် ကရုဏာတို့၏
အဓိပ္ပာယ်တို့ကို သူ ပို၍ သဘောပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ကိုဗာစကီးသည် ကျောက်မီးသွေးတွင်းတူး အလုပ်သမားများ၏

မြို့ကလေးမှ ထွက်လာခဲ့ကာ ဘယ်လ်ဂျီယံရှိ ကျမ်းစာသင်ကျောင်း တစ်
 ကျောင်းတွင် ကျောင်းတက်သည်။ ခရစ်ဝင်ကျမ်းကို ဖတ်ရင်း ဆင်းရဲသား
 များထဲတွင် သွား၍ ခရစ်ယာန် သာသနာပြုချင်စိတ် ပေါ်လာခဲ့သည်။
 ထို့ကြောင့် ဘယ်လ်ဂျီယံပြည်ရှိ လိုဗ်နီး ကျမ်းစာသင်ကျောင်းမှ ဆရာ
 တစ်ယောက်နှင့် တွေ့သည်တွင် ဆင်းရဲသားတိုင်းပြည်များသို့ သွား၍
 သာသနာပြုလုပ်ငန်း လုပ်ရန် စီစဉ်ပေးသည်။

ကိုဗာစကီးသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် သိက္ခာ
 တော်ရ ဘုန်းကြီးအဖြစ် သင်္ကန်းစီးသည်။ ထိုအချိန်၌ သူသည် အသက်
 ၂၇ နှစ် ရှိလေပြီ။ ထိုနေ့ ညနေတွင် သူသည် ရထားဖြင့် အမေထံ လိုက်
 လာခဲ့၏။ အမေမှာ နှလုံးရောဂါကြောင့် ဆေးရုံတက်နေရ၏။

အမေသည် သူ့သားကို နောက်ဆုံးအကြိမ် ပွေ့ဖက် နှုတ်ဆက်ပြီး
 နောက် စက္ကူဖြင့် ပတ်ထားသည့် သေတ္တာကလေးတစ်လုံးကို ပေးလိုက်၏။
 ထိုသေတ္တာကလေးထဲရှိ ဝမ်းဖတ်ပေါ်တွင် အနက်ရောင်သတ္တုဖြင့် လုပ်
 ထားသည့် လက်ဝါးကပ်တိုင်ကလေးတစ်ခု ပါရှိသည်။ ထိုလက်ဝါးကပ်
 တိုင်ပေါ်တွင် သူ့မွေးနေ့နှင့် သူ ရဟန်းခံသည့် နေ့စွဲ နှစ်ခုကို ရေးထိုး
 ထား၏။

‘ဒီလက်ဝါးကပ်တိုင်ကလေးနဲ့ ဘယ်တော့မှ မခွဲနဲ့နော် ငါ့သား။
 လည်ပင်းမှာ အမြဲ ဆွဲထား။ ဘယ်သွားသွား အန္တရာယ်ကင်းတယ်’ဟု
 အမေက ပြောသည်။

ကမ္ဘာတွင် အဆင်းရဲဆုံး လူမျိုးများမှာ ဥရောပတွင် မရှိ။ တတိယ
 ကမ္ဘာ နိုင်ငံများတွင် ရှိကြောင်းကို သူ သိသည်။ ထို့ကြောင့် တောင်အမေ
 ရိကသို့ သွားမည်ဟု စိတ်ကူးကာ ကျမ်းစာသင်ကျောင်း နောက်ဆုံးနှစ်
 တွင် စပိန်ဘာသာကို သင်သည်။ သို့ရာတွင် သူတို့ သာသနာပြုအဖွဲ့က
 သူ့ကို အိန္ဒိယပြည်သို့သွားရန် ညွှန်ကြားလိုက်၏။

အိန္ဒိယပြည် ဆိုပါကလား။ သဘာဝပစ္စည်းတို့ အလျှံပယ် ပေါကြွယ်
 သည့် တိုင်းပြည်ကြီး။ သို့တိုင် အလွန် ဆင်းရဲနံ့ချာသည့် တိုင်းပြည်ကြီး။
 စိတ်တန်ခိုးစွမ်းအင်ကို အလွန် အရေးပေးသည့်တိုင် ပြင်းထန်သည့် လူ
 မျိုးရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေး ပဋိပက္ခတို့ဖြင့် ပြည့်နှက်လျက်ရှိသည့်

တိုင်းပြည်ကြီး။ ဂန္ဓိ၊ ရာမာကရစ်သျှဏနှင့် ဆွာမိဝိဝေကနန္ဒာတို့လို သူတော်စင်တွေ ရှိသည့်တိုင် ယုံနိုင်စရာမရှိအောင် အကျင့်ပျက်နေသည့် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေ ပေါသည့် တိုင်းပြည်ကြီး။

ဒုံးပျံနှင့် ဂြိုဟ်တုများကို လွှတ်တင်နေသည့်တိုင် လူဆယ်ယောက် လျှင် ရှစ်ယောက်တို့မှာ လှည်းဖြင့်သာ ခရီးသွားဖူးသည့် တိုင်းပြည်ကြီး။ လှပသည့် ရှုခင်း၊ အဆန်းဆန်း အကြယ်ကြယ်တို့ ပေါသည့်တိုင် ဘုံဘေ နှင့် ကာလကတ္တားတို့မှာကဲ့သို့ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်များမှ အနိဋ္ဌာရုံတို့ကို မြင်နေရသည့် တိုင်းပြည်ကြီး။ မြင့်မြတ်မှုသည် ယုတ်နိမ့်မှုနှင့် ဘေးချင်း ယှဉ် ရပ်နေသည့် တိုင်းပြည်ကြီး။

ကိုဗစ်ကူးသည် အိန္ဒိယပြည်တွင် ပဝတ္တိနေသူအဖြစ် ဗီဇာလျှောက် သည်။ သို့ရာတွင် တော်တော်နှင့် မရ။ ငါးနှစ်မျှ ကြာသည်။ အိန္ဒိယ အရာရှိတို့ကမူ သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများ ရပါစေမည်ဟု ကတိ ပေးကြ၏။ သို့ရာတွင် သူ့ဗီဇာမျိုးမှာ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် ဗီဇာမျိုးမဟုတ်။

ပဝတ္တိအဖြစ် နေထိုင်သူ ဗီဇာမျိုးဆိုလျှင် သံရုံးမှပေး၍မရ။ ဒေလီ ရှိ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနမှသာ ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ ထိုအထဲတွင် သူ့ ဗီဇာတွင် သူ့အလုပ်အကိုင်မှာ သာသနာပြုဟု ရေးထားသည့်အတွက် ပို၍ ခက်သည်။

အိန္ဒိယသည် သာသနာပြုများကို ဝင်ခွင့်မပေးခဲ့သည်မှာ ကြာလှ ပြီ။ အကြောင်းကိုမူ မသိရ။ သို့ရာတွင် ဟိန္ဒူဘာသာဝင် အများအပြား ခရစ်ယာန်ဖြစ်သွားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အိန္ဒိယအစိုးရက အတိအလင်း ရှုတ်ချထားသည်။

သူ ဘုန်းကြီးဖြစ်ပြီး ငါးနှစ်မြောက်နေ့ ဖြစ်သည့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင်မူ ကိုဗစ်ကူး စိတ်မရှည်နိုင်တော့ပြီ။

သာသနာပြုအဖွဲ့မှ အာဏာပိုင်များ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့သွားရန် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် ဗီဇာတစ်ခု လျှောက်လိုက် သည်။ သူ့ အလုပ်အကိုင်ကိုလည်း သာသနာပြုဟု ဖော်ပြခြင်းမပြုတော့ဘဲ ကျွမ်းကျင် စက်ရုံအလုပ်သမားဟု ဖော်ပြလိုက်သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင်မူ သူ့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်နှင့်အတူ အိန္ဒိယ

နိုင်ငံတော်တံဆိပ် ခတ်နှိပ်ထားသည့် ဗီဇာတစ်ခု သူ့ထံ ရောက်လာသည်။
 ဗီဇာထဲတွင် သုံးလ နေခွင့်ပြုသည်ဟု ဆိုထားသည့်တိုင် ကိုဗာစကီး၏
 စွန့်စားခန်းသည် အစပြုနိုင်လေပြီ။ သူ့ပန်းတိုင်ဖြစ်သည့် ကာလကတ္တား
 သို့ ရောက်လျှင် အိန္ဒိယပြည်တွင် ရာသက်ပန် နေထိုင်ခွင့်ရအောင် ကြိုး
 စားမည်ဟု သူ စိတ်ကူးသည်။

ဘုံဘောသို့ရောက်လျှင် ကာလကတ္တားသို့ တိုက်ရိုက် မသွားသေး။
 အိန္ဒိယပြည်နှင့် ကျွမ်းဝင်ရင်းနှီးအောင် အဝေးဆုံးလမ်းမှ သွားရန် သူ
 ဆုံးဖြတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘုံဘောမြို့ရှိ ဝိတိုရိယ ဘူတာရုံကြီးသို့ ရောက်
 လျှင် တတိယတန်း လက်မှတ်တစ်စောင်ကို ဝယ်ကာ တောင်ဘက်ရှိ
 ထရီဗာဒရမ်သို့ လိုက်လာခဲ့သည်။

မီးရထားသည် ဘူတာတိုင်းတွင် ရပ်၏။ ဘူတာရပ်လျှင် ခရီးသည်
 တို့က အောက်သို့ဆင်းကာ ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ကိုယ်လက် သန့်စင်ခြင်းတို့
 ကို လုပ်ကြသည်။ အနားတွင် ခွေးတွေ၊ နွားတွေ၊ ကျီးကန်းတွေ၊ ဈေးသည်
 တွေ၊ ကူလီတွေထဲမှာပင် သူတို့တစ်တွေ ချက်ပြုတ်စားကြသည်။ သူများ
 တွေ နေသလို သူ နေသည်။ သူများတွေ စားသလို သူ စားသည်။

တစ်ခါတွင် လိမ္မော်သီးတစ်လုံး ဝယ်သဖြင့် ငွေတစ်ကျပ် ထုတ်
 ပေးလိုက်၏။ လိမ္မော်သီးသည်က ပြန်မအမ်း။ ပြန်အမ်းဖို့ ပြောသည့်အခါ
 တွင် လိမ္မော်သီးသည်က စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် 'သခင် ဆပ်တစ်ယောက်
 လုပ်နေပြီး ဒီလောက် ဘိုင်ကျရသလား'ဟု ဆောင့်ကြီးအောင့်ကြီးဖြင့်
 ပြောသည်။

လိမ္မော်သီးကလေးကို နွားစားမည်အပြုတွင် သူ့ရှေ့တွင် မျက်လုံး
 ခိုပြာဆေး ဆိုးထားသည့် ကလေးမတစ်ယောက် လာ၍တောင်းသဖြင့်
 တစ်ခြမ်းကို ခွဲဝေ ပေးလိုက်ရသေးသည်။

'ကျွန်တော်က လိမ္မော်သီးပေးလိုက်တော့ ကလေးမလေးက ပြန်
 ပြေးတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော် လိုက်ကြည့်တော့ လိမ္မော်သီးကလေး တစ်
 ခြမ်းကို သူ့ညီအစ်ကို မောင်နှမတစ်သိုက် ဝေစားနေတာ တွေ့ရတယ်'ဟု
 ကိုဗာစကီးက သူ့အမေထံ စာရေးသည်။

ဖိနပ်တိုက်သည့် ကောင်လေးတစ်ယောက် သူ့အနားတွင် ရစ်ဝဲ

ရစ်ဝဲ လုပ်နေသဖြင့် သူက ပြုံးပြသည်။ သို့ရာတွင် သူ့အပြုံးသည် ဝမ်း
ဗိုက်ကို အဆာပြေအောင် မတတ်နိုင်။

ထို့ကြောင့် ဆာလျှင် စားဖို့ သူ့ကျောပိုးအိတ်ထဲတွင် ထည့်ထား
သည့် ငှက်ပျောသီးတစ်လုံးကို ပေးလိုက်ရ၏။ 'ဒီလိုသာ ပေးနေရရင်တော့
ကြာရင် ကျွန်တော်ပါ ငတ်ပြီး သေလိမ့်မယ်'ဟု ကိုဗာစကီးက ပြောသည်။

ရထားတွဲတွင် လူတွေကလည်း ပြတ်သိပ်နေသည်။ အပူရှိန်ကလည်း
ပြင်းသည်။ ဖုန်ကလည်း ထူသည်။ ရထားစီးရင်း သူ့လည်ချောင်းတွေ
ကွဲစပြုလာသည်။ စကားပြောသံ၊ ငိုသံ၊ ရယ်သံ၊ လူနဲ့တို့ဖြင့် ပြုံးပြွမ်းနေ
သော ထိုမီးရထားခရီးသည် လူထုများဆီသို့သွားမည့် မဟာခရီး ဖြစ်သည်။
တောင်ပိုင်း ဘူတာရုံတစ်ခုသို့ ရောက်သည့်အခါ ကိုဗာစကီးသည် အိန္ဒိယ
တိုင်းရင်းသားတို့၏ အစားအသောက်နှင့် ပထမဆုံး ဖူးစာဆုံရတော့သည်။

'ကျွန်တော်လည်း သူတို့လို ထိုင်ပြီး သူတို့ကို အကဲခတ်ကြည့်တယ်။
သူတို့က လက်နဲ့စားတော့ ကျွန်တော်ကလည်း လက်နဲ့စားတယ်။ သူတို့
ဟင်းတွေက စပ်လိုက်၊ ပူလိုက်တာ အမေရယ်။ လူတွေကတော့ ကျွန်
တော့်ကို အထူးအဆန်းဆိုပြီး ဝိုင်းကြည့်ကြတာပေါ့'ဟု ကိုဗာစကီးက သူ
အမေထံသို့ ရေးသည်။

နောက် ဆယ်ရက် ကြာသောအခါတွင် ကိုဗာစကီးသည် ကာလ
ကတ္တားသို့ ရောက်လာခဲ့လေသတည်း။

(၉)

အိန္ဒိယလူမျိုးသည် ကမ္ဘာတွင် အသန်အကြိုက်ဆုံးလူမျိုး ဖြစ်သည်။ မည်မျှ ဆင်းရဲ ဆင်းရဲ ကာလကတ္တားမြို့ကြီးထဲက ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် မည်သို့နေရ နေရ၊ သူတို့ ထုံးစံကိုမူ ပြောင်းလဲခြင်း မပြု။ ဓာတ်ရထား လမ်းမှ မနက်အစောကြီး ဓာတ်ရထားသံကို ကြားသည်နှင့် ဟာစရီပါး သည် အိပ်ရာမှထကာ 'သဘာဝကိစ္စ'တို့ကို ဆောင်ရွက်သည်။

သူတို့လမ်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ မြောင်းနှုတ်ခမ်းသို့ သွားကာ အခြားသူများနည်းတူ ကိုယ်လက်သုတ်သင်သည်။ သို့ရာတွင် အစာရေစာ ကောင်းစွာ မစားရသည့်အလျောက် သူ့ကိစ္စသည် ဘာမျှမကြာလိုက်။ သူတို့အချင်းချင်း တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကြည့်လည်း မကြည့်။ သူတို့သည် ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုနေကြခြင်းသာ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။

အာလောကနှင့် အမျိုးသမီးများသည်လည်း ယောက်ျားများထက် စော၍ အိပ်ရာမှထကာ သူတို့ကိစ္စကို လုပ်ဆောင်ပြီးစီးကြလေပြီ။ ထို့ နောက် ဟာစရီပါးသည် ရေချိုးရန် ဘုံပိုင်သို့သွား၍ တန်းစီ၏။ အမှန် အားဖြင့် ရေချိုးသည့် ရေဘုံပိုင်မဟုတ်။ မီးသတ်ပိုက်ခေါင်းတစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။

ညစ်ပတ် နောက်ကျိနေသော ရေသည် မီးသတ်ပိုက်ခေါင်းမှ ဒလ

ဟော ထွက်နေ၏။ သူ့အလှည့်သို့ရောက်သော် ဟာစရီပါးသည် ဆောင့်
ကြောင့်ထိုင်ကာ ခေါင်းကို ရေတစ်ခွက် လောင်းသည်။ ထို့နောက် သဲ
ဆပ်ပြာကြမ်းဖြင့် သူ့တစ်ကိုယ်လုံးကို ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး ခပ်ကြမ်းကြမ်း
ပွတ်သည်။ မည်မျှလောက် ချမ်းအေးသည်ဖြစ်စေ၊ မည်မျှလောက် ဆာ
လောင်သည်ဖြစ်စေ ထိုသန့်စင်ခြင်းကိုကား လူကြီးလူငယ်မရွေး မနက်
တိုင်း လုပ်ကြသည်။

ထို့နောက်တွင်မူ ဟာစရီပါးသည် သူ့ကလေး အကြီးနှစ်ကောင်ကို
ခေါ်၍ ဈေးကြီးသို့ ထွက်လာခဲ့၏။ ဈေးကြီးထဲတွင် ပုပ်ရိစပြုနေသော
စားစရာတွေ တစ်ပုံကြီးရှိသည်။ ထိုအပုံကြီးထဲမှ ကောင်းနိုးရာရာကို ရွေး
၍ ကောက်သည်။ သူတို့လိုပင် စွန့်ပစ်သည့် ပစ္စည်းပုံထဲတွင် ကောက်
နေသူတွေ တစ်ပုံတစ်ပင်။

ကာလကတ္တားသို့ သူတို့ ရောက်သည်မှာ ခြောက်ရက်ရှိသွားလေ
ပြီ။ ထိုနေ့မနက်၌ ဟာစရီပါးသည် ကလေးနှစ်ယောက်ကို အမှိုက်ပုံတွင်
ထားပစ်ခဲ့ကာ သူ့ကိုယ်တိုင်မှာမူ ဈေးကြီးထဲတွင် လျှောက်၍ သူတို့ရွာမှ
ကူလီကောင်လေးကို လိုက်ရှာသည်။ ရှာရင်းလည်း ဆိုင်တကာဆိုင် ဝင်
၍ ကူလီလိုသလားဟု စုံစမ်းသည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင် တစ်ခါတုန်းကလို အားပြတ်၍ လဲကျသူရှိလျှင်
ဝင်၍လုပ်နိုင်ရန် ပစ္စည်းတွေ တနင့်ကြီး တင်သွားသည့် ချယ်ဂါရီကြီးများ
နောက်သို့ မယောင်မလည်ဖြင့် လိုက်သွားတတ်သည်။

ဝမ်းဗိုက်ကလည်း ဆာလှပြီ။ ခေါင်းကလည်း မူးလှပြီ။ စိတ်ပျက်
အားငယ်မှုကြောင့် သူ့ရင်ထဲတွင်လည်း လေးလံနေပြီ။ ဟာစရီပါးသည်
မူးသလိုလို ဖြစ်လာသဖြင့် နံရံတစ်ခုကိုမှီ၍ ထိုင်လိုက်သည်။

‘ပိုက်ဆံကလေး၊ ဘာလေးရတဲ့ အလုပ် လုပ်မလား’ဟု မေးသံ
တစ်သံကို ကြားလိုက်ရသဖြင့် မျက်လုံးများကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်၏။

အရပ်ပုပု၊ လူခပ်သေးသေး တစ်ယောက်၊ မျက်မှန်နှင့်။ သူ့ကို
ကြည့်ရသည်မှာ ဈေးသည်နှင့် မတူ။ ရုံးအမှုထမ်းတစ်ယောက်နှင့် တူ
သည်။ ဟာစရီပါးသည် သူ့ကို တအံ့တဩဖြင့် လှမ်းကြည့်ကာ ခေါင်း
ညိတ်ပြလိုက်၏။

‘ဒါဖြင့် လာ၊ ငါနဲ့ လိုက်ခဲ့။ တစ်နေရာရောက်ရင် မင်းသွေးကို ဖောက်ယူလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ မင်းကို ငွေသုံးဆယ် ပေးလိုက်လိမ့်မယ်။ အဲဒီအထဲက မင်းက ဆယ့်ငါးကျပ်ယူ၊ ငါ့ကို ဆယ့်ငါးကျပ်ပေး’

‘ဗျာ ... ကျွန်တော့်သွေးကို ငွေသုံးဆယ် ပေးမယ်၊ ဟုတ်လား။ ကျွန်တော့်လို ဆင်းရဲသားရဲ့သွေးကို ဘယ်သူက ငွေသုံးဆယ်ပေးမှာလဲဗျ’

‘မင်း နားမလည်ပါဘူးကွာ။ သွေးဟာ သွေးပဲပေါ့။ ပညာရှိဆီက လာလာ၊ သူတောင်းစားဆီက လာလာ၊ မိုက်ကြီးရွဲနေသော မာရဝါရီ ကုန်သည်ကြီးဆီကပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မင်းလို လမ်းဘေးက ဆင်းရဲသားဆီကပဲ ဖြစ်ဖြစ် သွေးဟာ သွေးပဲပေါ့’

ဟာစရိပါးသည် သူပြောသည့် စကားကို သဘောပေါက်သွား၏။ ထိုင်ရာမှ ထကာ သူ့နောက်သို့ လိုက်လာခဲ့သည်။

ထိုသူမှာ ကာလကတ္တားမြို့အနံ့တွင် တွေ့ရတတ်သည့် သွေးပွဲစား ဖြစ်၏။ ကာလကတ္တားတွင် ဘယ်အလုပ်ဖြစ်ဖြစ် ပွဲစားတွေ ပြည့်နေသည်။ ယခု ထိုသူမှာလည်း ကာလကတ္တားမြို့တွင်ရှိသည့် သွေးဘဏ်များအတွက် သွေးရှင်ကို လိုက်ရှာနေသည့် ပွဲစား ဖြစ်သည်။

သွေးပွဲစားသည် စက်ရုံများ၊ ဈေးများ၊ အလုပ်စခန်းများသို့ သွားကာ အလုပ်မရှိသူများကို လိုက်ရှာသည်။ အစွလာမ်ဘာသာဝင်တို့မှာ သွေးလှူ ခြင်းကို တားမြစ်ထားသဖြင့် သွေးပွဲစားသည် ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များကို အဓိကထား၍ လိုက်ရှာတတ်သည်။

ကြိရာမရဖြစ်နေသူ တစ်ယောက်အဖို့ သူ့ အသက်ရှင်ရေးအတွက် ဒီနည်းမှလွဲ၍ အခြားနည်း မရှိတော့ပြီ။ ဤတွင် အချောင်သမားတို့က လည်း ထိုသွေးဖြင့် စီးပွားရှာကြသည်။ ကာလကတ္တားမြို့ကြီးတစ်မြို့မှ ဆေးရုံများ၊ ဆေးခန်းများအတွက် တစ်နှစ်လျှင် သွေးပုလင်း ထောင် ဆယ်ပေါင်းများစွာ လိုသည်။

ဘင်္ဂလားပြည်နယ် အစိုးရသည် သွေးလှူဘဏ်လေးခုလောက် ဖွင့် ထားသည့်တိုင် ထိုဘဏ်များမှ သွေးသည် ဆင့်ပါးစပ်ကို နှမ်းပက်သည့် နှယ်။ ဤတွင် ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးသမားများက သွေးအရောင်းအဝယ် ဈေးကွက်သို့ ဝင်လာကြသည်။ ဆရာဝန်တစ်ယောက်နှင့်ပေါင်းပြီး ဆေး

ခန်း လိုင်စင်ရအောင် ကျန်းမာရေးဌာနတွင် လိုင်စင်လျှောက်သည်။

အခန်းကလေးတစ်ခု ငှားသည်။ ရေခဲသေတ္တာတစ်လုံး ဝယ်သည်။ ဆေးထိုးအပ်၊ သွေးပိုက်၊ သွေးပုလင်းတို့ကို ဝယ်ကာ ဆေးခန်းကလေး တစ်ခန်း ဖွင့်ပြီး ဆရာဝန်တစ်ယောက်ကို ငှားသည်။ တစ်လလျှင် ဆယ် သန်းလောက် ဝင်ငွေရှိသည် ဆို၏။ အပြိုင်အဆိုင် များလာလျှင်မူ ဝင်ငွေ လျော့သွားတတ်သည်။

ဟာစရိပါးသည် သူ့ကို ပိုက်ဆံရှာပေးမည့် မျက်မှန်နှင့် ကျေးဇူးရှင် မောင်မင်းကြီးသားနောက်သို့ လိုက်လာခဲ့သည်။ သူ့ကို လမ်းကွေ့ လမ်း ကောက်များအတိုင်း ခေါ်သွားပြီး ချောင်ရင်ဂီလမ်းကြီးသို့ ရောက်သည်။

ထို့နောက် ပျော်ပွဲစားရုံ၊ ကပွဲများ၊ ဇိမ်ခံပစ္စည်း စသည့်ဆိုင်များ ရှိသည့် ပန်းခြံလမ်းသို့ ခေါ်သွားသည်။ ထို့နောက် အထက်ဆုံးဘလောက် သို့ ခေါ်သွားပြီး ဆေးခန်းတစ်ခန်းရှေ့တွင် ရပ်လိုက်သည်။ ထိုနေရာမှာ ယခင်က ကားရုံဟောင်းတစ်ခု ဖြစ်၏။

မရှေးမနှောင်းပင် ဆေးခန်းဝမှ မျက်နှာချုံးကျလျက် ကွမ်းတွေ ဝါး ထားသည့် လူတစ်ယောက် ထွက်လာကာ 'ဘာလဲ ... သွေးရောင်းမလို့လား' ဟု ခပ်တိုးတိုး မေးသည်။ မျက်မှန်နှင့်လူက ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်၏။

'ဒါဖြင့် လာ၊ ကျွန်တော်နဲ့လိုက်ခဲ့။ ဒီဆေးခန်းက သိပ်ဈေးမပေး ဘူး။ လေးဆယ်ပေးတဲ့ ဆေးခန်းတစ်ခန်း ရှိတယ်။ ငါးကျပ်ကို ကျွန် တော် ပေး။ ကျန်တာတော့ ခင်ဗျားတို့ ယူကြပေါ့'

ထိုလူမှာလည်း ကြားပွဲစား တစ်ယောက်ပင်။ လမ်းနှစ်လမ်းကျော် ရှိ ဆေးခန်းမှ ပွဲစားလည်း ဖြစ်၏။

ဆေးခန်းရှေ့တွင် ပိုင်ရှင်သုံးဦး၏အမည် အတိုကောက်ကို ဆိုင်း ဘုတ် ချိတ်ထား၏။ ထိုဆေးတိုက်၏အမည်မှာ စီအာစီ ဆေးတိုက်ဖြစ် ပြီး ကာလကတ္တားတွင် ရှေးအကျဆုံးသော ဆေးခန်းတစ်ခန်းလည်း ဖြစ် ၏။ သူများ ဆေးခန်းထက် ငွေတစ်ဆယ် ပိုပေးခြင်းမှာ စေတနာကောင်း သောကြောင့် မဟုတ်။

သူများ ဆေးခန်းက သွေးရှစ်အောင်စ ထုတ်ယူသည်ကို သူတို့ ဆေးခန်းက သွေးဆယ်အောင်စ ထုတ်ယူလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့

ကြောင့် အပိုကြေးအဖြစ် သွေးရောင်းသူအား ငှက်ပျောသီးတစ်လုံး၊ ဂလူးကို့စ် ဘီစကွတ် သုံးချပ်လည်း ကျွေးလိုက်သေးသည်။ ထိုဆေးခန်းတွင် အကြီးအကဲမှာ နာမည်ကျော် သွေးပါရဂူတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဒေါက်တာရာနာ ဆိုသူ ဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာရာနာသည်လည်း သွေးအရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းတွင် ခွေးသွားစိပ်ကလေးတစ်ခု ဖြစ်၏။ သူသည် အစိုးရ သွေးလှူဘဏ်တစ်ခု တွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးဖြစ်နေသဖြင့် သူ့ဘဏ်သို့လာ၍ သွေးလှူသူများ၊ သွေးဝယ်သူများကို သူ့ကိုယ်ပိုင်ဆေးခန်းများသို့ သွားရန် ညွှန်ကြားလေ့ ရှိ၏။

သူ့နေရာမှာနေ၍ ထိုအလုပ်ကို လုပ်ရသည်မှာ လွယ်ဘိခြင်း။ သွေးလှူလာသူ၊ သွေးရောင်းလာသူကို သူ့ဆေးခန်းသို့ ညွှန်လိုက်ရုံသာ ရှိ၏။ သွေးဝယ်လာသူကိုလည်း ထိုဆေးခန်းတွင် လိုသည့် သွေးအုပ်စုကို ရနိုင်ကြောင်း ပြောလိုက်ရုံမျှသာ။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ သွေးအရောင်းအဝယ်ကိစ္စ ထက် ဆိုးသည့်ကိစ္စ ရှိသေး၏။ အချို့ဆေးတိုက်များ၌ သွေးဝယ် သွေးရောင်း ကိစ္စများတွင် လိုအပ်သည့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ကာကွယ်မှုများကို ပြုလုပ်ခြင်း မရှိကြ။ သွေးမထုတ်မီတွင် မည်သို့ စမ်းသပ် စစ်ဆေးရမည်ကို ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေး အဖွဲ့ကြီးက ထုတ်ထားသည့် စည်းမျဉ်းတွေ ရှိသည်။ ထိုစည်းမျဉ်းများမှာလည်း ဘာမှ ခက်ခက်ခဲခဲ မဟုတ်ပါ။

အသည်းရောင် ဘီ ဗိုင်းရပ်စ် ရောဂါပိုး၊ ကာလသား ရောဂါပိုး စသည်တို့ ရှိ မရှိ စမ်းသပ်ကြည့်ရုံမျှသာ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် စီအာစီ အပါအဝင် ပုဂ္ဂလိက သွေးလှူဘဏ်များတွင် ထိုဗိုင်းရပ်စ် ရောဂါပိုးများ သည် ဘာမျှ အရေးမကြီး။ သူတို့အဖို့ အရေးကြီးသည်မှာ အမြတ်အစွန်း ရရေးသာ ဖြစ်သည်။

ဆေးခန်းသို့ ရောက်သည့်အခါတွင် ဟာစရီပါးအား ခွေးခြေကလေး တစ်လုံးပေါ်တွင် အထိုင်ခိုင်းသည်။ အမျိုးသား သူနာပြုတစ်ဦးက သူ့လက်မောင်းအိုးတွင် ကြက်ပေါင်ကြိုးတစ်ခုကို ပတ်ပြီး ခပ်တင်းတင်း ချည်လိုက်သည်။

အခြားတစ်ယောက်က သူ့လက်မောင်းအကွေး ချိုင့်ထဲတွင် ထင်း

ထင်းကြီး ပေါ်လာသည့် သွေးကြောထဲသို့ အပ်တစ်ချောင်း စိုက်လိုက်၏။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် ပုလင်းထဲတွင် တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်လာသော နီရဲရဲ အရာဝတ္ထုကို စိုက်ကြည့်နေကြသည်။

သွေးကို မြင်၍လော၊ သို့မဟုတ် ဘာရားဘဇားထဲတွင် တွေ့ရသော ရေရောင်းသူ လက်ထဲက ဆိတ်ရေခွံအိတ်ကြီးထဲက ရေတွေလို မိမိသွေး တွေ ထွက်သွားသည်ကို သိလိုက်သောကြောင့်လော၊ အဘယ့်ကြောင့် ဟူ၍ မသိ။

ဟာစရိပါးသည် အားပျော့နုံးခွေစ ပြုလာသည်။ အမြင်က မှုန်ဝါးစ ပြုလာသည်။ ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းနေသည့်တိုင် သူ့မျက်နှာပေါ်တွင် ချွေးသီးချွေးပေါက်ကြီးတွေ ကျလာသည်။ သူ့နာပြုနှစ်ယောက်၏ အသံ သည် အခြားသောဂြိုဟ်မှ ပြောနေသည့်နှယ် သဲ့သဲ့မျှသာ ဖြစ်နေသည်။

မှုန်ဝါးနေသော မျက်လုံးများဖြင့် မျက်မှန်နှင့် ကျေးဇူးရှင်ကို သူ လှမ်းကြည့်၏။ ထို့နောက် လက်နှစ်ဖက်သည် သူ့ကို လာကိုင်ကာ ခွေး ခြေကလေးပေါ်သို့ တွဲအထိုင်ခိုင်းလိုက်သည်ကို သူ သတိရသည်။ ထို့ နောက် ခေါင်းထဲတွင် မိုက်ခနဲဖြစ်သွားကာ သတိလစ်သွားသည်။

သူတို့အဖို့သော် ထိုအဖြစ်မျိုးသည် ရိုးနေလေပြီ။ အလုပ်လုပ်ပင် မပျက်ကြ။ သူ့လို သွေးလာရောင်းရင်း မူးမေ့လဲကျသွားသူတို့ကို တွေ့ရ ဖန် များနေလေပြီ။ သူတို့ သဘောအတိုင်းသာဆိုလျှင် တစ်ကိုယ်လုံး ခန်းခြောက်သွားအောင် သွေးထုတ်ပစ်ဆိုလျှင်လည်း စုတ်ထုတ်ပစ်ကြ မည်သာ။ သူတို့ကိုလည်း သွေးပုလင်းက ထမင်းကျွေးထားသည် မဟုတ် လော။

သတိရ၍ မျက်လုံးကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ အိပ်မက်ဆန်ဆန် မြင်ကွင်းတစ်ခုကို မြင်ရ၏။ တစ်ကိုယ်လုံး ဝတ်ရုံဖြူဝတ်ထားသူ တစ် ဦးက သူ့ကို ငှက်ပျောသီးတစ်လုံး လှမ်းပေးသည်။

‘ကဲကဲ ... စားလိုက်ဦး ကလေးမ။ ဒီငှက်ပျောသီးကို စားလိုက်ရင် ဗိမ္မိမှာလို အားရှိလာလိမ့်မယ်’ဟု တစ်ယောက်က သူ့ကို လှောင်သည်။ (ဗိမ္မိမဟာ ဘာရတဇာတ်ထဲမှ ညီနောင်ငါးဦးတွင် ခွန်အားအကောင်းဆုံး ညီထွေး ဖြစ်သည်)

ဝတ်ရုံဖြူနှင့် လူသည် သူ့အိတ်ထဲမှ ပြေစာ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဆွဲထုတ်၏။

‘နာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ’

ဟာစရိပါးက နာမည်ကို ပြောသည့်အခါ ခပ်သော့သော ရေးချပြီး စာရွက်ကို ဆုတ်လိုက်သည်။

‘အဲ ... ဟိုမှာသွား လက်မှတ်ထိုး’

ဟာစရိပါးသည် လက်အုပ်ချီကာ သူ ပြောသည့်နေရာသို့ သွား၍ ငွေထုတ်၏။ ငွေလေးဆယ်ကို အိတ်ထဲသို့ ထည့်လိုက်သည့်အခါတွင် သူ့ကို သည်ဆေးတိုက်သို့ လာပို့သည့် လင်းတနှစ်ကောင်က အငမ်းမရ သည့် မျက်လုံးများဖြင့် ကြည့်နေကြသည်။ အပြင်ရောက်လျှင် ပိုက်ဆံကို ခွဲဝေပေးရဦးမည်။

သူ လက်မှတ်ထိုးခဲ့သည့် ပြေစာပေါ်တွင် ငွေလေးဆယ် မဟုတ်ဘဲ လေးဆယ့်ငါးကျပ် ရေးထားသည်ကိုမူ ဟာစရိပါး မသိ။ ဆေးတိုက်မှ သူနာပြုများက သူတို့အတွက် ကော်မရှင်ကို နုတ်ယူလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဟာစရိပါးသည် ခေါင်းထဲတွင် မူးရိပ်ရိပ်ဖြစ်ကာ ဒယီးဒယိုင်ဖြင့် ပြန်လာခဲ့သည်။ သူတို့နေသည့် ပလက်ဖောင်းကို တော်တော်နှင့် ရှာမတွေ့။ ဇနီးသည်နှင့် ကလေးတွေက သူ့ကို မျှော်လှပြီ။ ပွဲစားနှစ်ယောက်ကို ပေးပြီး သူ့အိတ်ထဲတွင် ကျန်သည့် ငွေဆယ့်ခုနစ်ကျပ်ခွဲအနက် ငွေငါးကျပ်ကို သူ့မိသားစုနှင့်အတူ ‘လူမဆန်သော မြို့ကြီး’ထဲတွင် ပထမဆုံး လုပ်ခအဖြစ် ရသည့်အတွက် အောင်ပွဲခံသည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် သုံးရန် ဆုံးဖြတ်သည်။

ဟာစရိပါးသည် ဘာလီတစ်ပေါင် ဝယ်သည်။ ထို့နောက် ဂျုံစေ့ပြုတ် အချိုရည်ဆမ်း နည်းနည်းဝယ်သည်။ ဆန်လှော်စေ့ အထုပ်နှစ်ဆယ် ဝယ်သည်။ ဆန်လှော်စေ့ကို သူ့အိမ်နီးနားချင်းများကိုလည်း ကျွေးရဦးမည် မဟုတ်လော။ ထို့နောက် သူ့ကိုယ်တိုင်အတွက် ကွမ်းယာမွှေးတစ်ယာ ဝယ်သည်။ ကွမ်းယာသည် အားကိုဖြစ်စေသည် မဟုတ်လော။ ခံတွင်းချဉ်သည်ကိုလည်း ပြေပျောက်စေသည် မဟုတ်လော။

အာလောကသည် သူ့ယောက်ျားကို မြင်လိုက်သည့်အခါတွင် လန့်
သွား၏။ သူ့ယောက်ျား သည်ည အရက်တွေ သောက်လာပြန်ပြီလား
မဆိုနိုင်။ လက်ထဲတွင် ပိုက်လာသည့် အထုပ်တွေကို မြင်သည့်အခါတွင်
လည်း သူ့ယောက်ျား အလစ်သုတ်လာပြီဟု ထင်လိုက်မိသည်။

ယောက်ျားထံ အပြေးအလွှား လာ၍ကြိုသော်လည်း ကလေးတွေက
သူ့ရှေ့က ရောက်နေကြလေပြီ။ ဒရယ် မိလာသည့် ခြင်္သေ့ကြီးရှေ့တွင်
ရောက်နေသည့် ခြင်္သေ့ပေါက်ကလေးများလို လုယူနေကြသည်။

ဟာစရီပါး၏ လက်မောင်းကွေးထဲတွင် ယခုတိုင် မြင်နေရသေး
သည့် သွေးစို့နေသည့် အပ်ရာကလေးကိုမူ မည်သူမျှ သတိမထားမိကြ။

(၁၀)

သည်နေရာ၊ သူ သွားချင်နေသည့် နေရာသည် သည်နေရာ ဖြစ်သည်။ ယခု သူတို့ အတူနေနိုင်သည့်နေရာသို့ ရောက်လေပြီ။ ညစ်ပတ်သော၊ မွဲညစ်နေသော၊ ဆင်းရဲသော၊ သနားစရာကောင်းသော၊ ရွံ့ပုပ်စော်နံ့သော သည်နေရာသည် သူ သွားချင်နေသည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ မိန်းမတွေ၊ ယောက်ျားတွေ၊ ကလေးတွေ၊ တိရစ္ဆာန်တွေနှင့် လုံးထွေးနေသော သည်နေရာသည် သူ သွားချင်ခဲ့သည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ ရွံ့တွေ၊ အညစ်အကြေးပုံတွေ၊ မြောင်းပုပ်တွေ၊ ကန့်နံ့နှင့် အနံ့အသက် ပေါင်းစုံတွေ၊ အသံဗလံ မျိုးစုံတွေ၊ အော်သံတွေ၊ ငိုသံတွေ၊ တဒိုင်းဒိုင်း ထုသံတွေ၊ တဂျုန်းဂျုန်း မြည်သံတွေ၊ အသံချဲ့စက် အသံတွေ ပြည့်နှက်နေသည့် သည်နေရာသည် သူ သွားချင်ခဲ့သည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ ဟုတ်သည်။ ဘုရားသခင်သည် ကမ္ဘာ့အစွန်အဖျားရှိ လူဆင်းရဲ ရပ်ကွက်ကလေးတစ်ခုသို့ သူ့ကို ပို့လိုက်လေ၏။

‘ကျွန်တော် ရောက်ချင်လှတဲ့နေရာကို ရောက်ရတဲ့အတွက် ဘယ်လောက် ပျော်သလဲ ဆိုတာတော့ မပြောနဲ့တော့။ ပျော်လွန်းလို့ မီးကျိုးခဲ့တွေပေါ့ လျှောက်ပြဆိုရင်တောင် လျှောက်ပြမိမှာပဲ’ဟု နောင်တွင် ကိုဗာစကီးက ပြောသည်။

ကိုဗာစကီးသည် ရထားမှ ဆင်းလျှင်ဆင်းချင်း ကာလကတ္တားရှိ ဂိုဏ်းချုပ်ထံသို့ သွားသည်။ ဂိုဏ်းချုပ်၏အိမ်မှာ ကိုလိုနီခေတ်က ဆောက်ထားခဲ့သည့် အိမ်ကြီး။ လှပ၍ ဘေးတွင် ပန်းခြံကြီးကလည်း ကျယ်သည်။

ဂိုဏ်းချုပ်မှာ အသက်ငါးဆယ်ခန့်ရှိသည့် အင်္ဂလိပ်-အိန္ဒိယ ကပြားတစ်ဦး ဖြစ်ပြီး ဝတ်ရုံဖြူကြီးနှင့် ခန့်ညားသော အသွင်ကို ဆောင်နေသည်။ ခေါင်းပေါ်တွင် ဗရင်ဂျီဘုန်းကြီးတို့ ဆောင်းသည့် ဦးရစ်ကလေးကို ဆောင်းထားကာ လက်တွင် ဗရင်ဂျီဘုန်းကြီးတို့ ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသည့် လက်စွပ်ကို ဝတ်ထား၏။

‘ဆင်းရဲသားတွေနဲ့ နေရအောင် ကျွန်တော် လာပါတယ်’ဟု ကိုဗာ စကီးက ပြောသည်။

‘ဆင်းရဲသားတွေကို တွေ့ဖို့ မခက်ပါဘူး။ နေရာတကာမှာ ရှိပါတယ်’ဟု ဂိုဏ်းချုပ်က ပြောသည်။

ဗရင်ဂျီဂိုဏ်းချုပ်သည် မြစ်တစ်ဖက်ကမ်း အလုပ်သမားရပ်ကွက် ရှိ ဗရင်ဂျီဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ကျောင်းသို့ သူ့ကို ထောက်ခံစာ ရေးပေး လိုက်သည်။

ဗရင်ဂျီဘုရားရှိခိုးကျောင်းက ဖြူဖွေးနေသည့် စုလစ်မွန်းချွန် အမြင့် ကြီးတွေနှင့် အဝေးကပင် မြင်နိုင်သည်။ ပြတင်းပေါက်၊ တံခါးပေါက်ကြီး များတွင် ရောင်စုံမှန်တွေ တပ်ထားလျက်။ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းထဲတွင်လည်း သူတော်စင်ရုပ်တုတွေ အများအပြား ရှိသည်။ အချို့နေရာများတွင် အလှူခံ သေတ္တာကြီးများကို တွေ့ရသည်။ ဘုရားဝတ်ပြုရာ ခုံတန်းများ အထက် တွင်မူ ပန်ကာများ တွဲလွဲဆိုင်လျက်။ ရှေ့ကွက်လပ်နှင့် ဘေးပတ်ပတ် လည် လမ်းကျဉ်းကလေးများထဲတွင် စခန်းချနေကြသည့် ဒုက္ခသည် ဆင်း ရဲသားများအား ဘုရားရှိခိုးကျောင်းအမည်က စိန်ခေါ်နေပုံရသည့်နှယ်။ ရှေ့ဝင်ပေါက် မှန်ဦးကြီး တစ်ခုလုံးပေါ်တွင် စာလုံးကြီးများဖြင့် ‘ချစ်ခင် ကြင်နာသော နှလုံးသားပိုင်ရှင် မယ်တော် ဘုရားရှိခိုးကျောင်း’ဟု ကမ္မည်း ထိုးထားသည်။

ထိုဘုရားရှိခိုးကျောင်း သင်းအုပ်ဆရာသည် ဂိုအာမှ ရောက်လာ သော ဘုန်းတော်ကြီး အယ်လ်ဘာတိုကော်ဒေရို ဖြစ်သည်။ အသားမှာ မည်းနက် ပြောင်လက်လျက်ရှိပြီး ဆံပင်မှာ လှိုင်းတွန့်လို ဝေလျက်ရှိ၏။ ပါးစုန့်အစ်အစ်၊ ဗိုက်ပူပူ၊ ဖြူဖွေးနေသည့် ဝတ်ရုံရှည်ကြီးနှင့်ဖြစ်ပြီး သူ့ ကို ကြည့်ရသည်မှာ ဆင်းရဲသားတွေကြားတွင် သွားနေသည့် သာသနာ

ပြု တစ်ဦးနှင့် မတူဘဲ ရောမ မှူးမတ်ကြီးတစ်ဦးနှင့် တူနေသည်။ ဘုရား ရှိခိုးကျောင်း ဝင်းထဲတွင် သူ့ကားကြီးက အခန့်သား ရပ်လျက်။ ဘုရား ရှိခိုးကျောင်း တစ်ကျောင်းကို အုပ်ချုပ်ရသည့် သင်းအုပ်ဆရာတစ်ယောက် နှင့် ညီအောင် များစွာသော ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တို့က သူ့ကို လိုလေ သေး မရှိ လှူဒါန်းကြရသည်။

ယခု ဂျင်းဘောင်းဘီနှင့် ဘတ်စကက်ဘော ကစားသည့် ရွက်ဖျင် ဖိနပ်ဖြူတို့နှင့် ပေါက်လာသော သာသနာပြု ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကို တွေ့ လိုက်သည့်အခါ၌ သင်းအုပ်ဆရာသည် တော်တော် စိတ်ပျက်သွား၏။

‘ခင်ဗျားမှာ ကိုယ်ရုံ (သင်္ကန်း) မပါဘူးလား’ဟု သင်းအုပ်က မေး သည်။

‘ဒီလောက် ပူတဲ့အိုက်တဲ့ ခင်ဗျားတို့ တိုင်းပြည်မှာ ဒါကြီးကို ဘယ် နှယ်လုပ် ခြုံနေနိုင်မှာလဲဗျ’

‘အင်း ... ခင်ဗျားတို့ နိုင်ငံသားတွေကတော့ ထင်ရာလုပ်ပြီး လုပ် တိုင်းလည်း တင့်တယ်နေကြတယ်ပေါ့လေ။ ကျုပ်တို့ အိန္ဒိယတိုင်းသား ဗရင်ဂျီ ဘုန်းကြီးတွေကျတော့ ဒီကိုယ်ရုံသင်္ကန်းဟာ သာသနာတော်ရဲ့ သင်္ကေတဆိုလည်း ဟုတ်တာပဲ။ ကျုပ်တို့အတွက် အကာအကွယ်ဆိုလည်း ဟုတ်တာပဲ။ ဘာသာတရားကို အထွတ်အမြတ်ထားတဲ့ တိုင်းပြည်မျိုးမှာ ကိုယ်ရုံသင်္ကန်းကို ဝတ်ထားရင် အခွင့်အရေးရတာပေါ့ဗျာ’

အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသား သင်းအုပ်ဆရာသည် ဂိုဏ်းချုပ် ပေးလိုက် သော ထောက်ခံချက်ကို ဖတ်ကြည့်ပြီးနောက် ...

‘ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက်တွေထဲမှာ ခင်ဗျား တကယ်သွားနေမှာလား၊ နေကော နေနိုင်ပါ့မလား’

‘နေဖို့ ကျွန်တော် ဒီကို ရောက်လာတာပဲ’

ဘုန်းတော်ကြီး ကော်ဒေရီသည် မျက်နှာ ဖြူဖပ်ဖြူရော် ဖြစ်သွား၏။ ထို့နောက် လေးနက်စွာ စဉ်းစားလျက်ရှိဟန်ဖြင့် အခန်းထဲတွင် ခေါက် တဲ့ခေါက်ပြန် လျှောက်နေသည်။

‘ကျွန်တော်တို့ သာသနာပြုအဖွဲ့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဒီလို ဆင်းရဲ သားတွေထဲကို သွားနေဖို့ မဟုတ်ဘူးလေ။ သူတို့အထဲ သွားနေရင် ခင်

ဗျား ဒုက္ခရောက်သွားမှာပေါ့။ ခင်ဗျားကတော့ လက်ဖျားထိပ်ကလေး လောက်ကိုပဲ ပေးတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့က ဒီလောက်နဲ့ ကျေနပ်မှာမဟုတ်ဘူး။ လက်မောင်း တစ်ဖက်လုံးကို ဖြုတ်ယူသွားကြမှာ။ ဒီမှာ ခင်ဗျား သူတို့နဲ့ အတူသွားနေလို့လည်း သူတို့မှာ ဘာမှ အကျိုးထူးလာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျား ဒီလို သွားနေရင် သူတို့ ပျင်းတာ၊ ဖျင်းတာတွေကို အားပေးသလို ဖြစ်နေမှာပေါ့။ ပြီးတော့ သူတို့ကလည်း ခင်ဗျား အပေါ်မှာ အစဉ်သဖြင့် မှီခိုနေကြတော့မှာပေါ့’

ဘုန်းတော်ကြီး ကော်ဒေရိုသည် လမ်းလျှောက်နေရာမှ ကိုဗာစကီး ရှေ့သို့ အရောက်တွင် မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်လိုက်သည်။

‘ပြီးတော့ ခက်တာက ခင်ဗျားလည်း သူတို့အထဲမှာ အစဉ်အမြဲ နေနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားက တစ်နေ့ကျရင် ကိုယ့်တိုင်းပြည် ကိုယ်ပြန်သွားမှာ။ ဒီတော့ အဲဒီလူတွေ ကျုပ်အိမ်ထဲ လာပြီး သာသနာဘက်က ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သူတို့အတွက် ဘာမှ လုပ်မပေးကြဘူးလို့ ပြောကြဆိုကြဦးမှာ။ တကယ်လုပ်ပေးတော့လည်း ကျုပ်တို့လို အိန္ဒိယ သင်းအုပ်ဆရာတွေကို အထင်ကြီးတာ မဟုတ်ပါဘူး’

ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်ထဲသို့ သွားပြီး သူတို့နှင့်အတူ နေထိုင်ဖို့ ဆိုသည်ကို ဘုန်းတော်ကြီး ကော်ဒေရို တစ်ခါမှ စိတ်ကူး မထည့်ဖူးသေး။ အမှန်အားဖြင့် အိန္ဒိယ သင်းအုပ်ဆရာများသည် ဆင်းရဲသားများအပေါ်တွင် စေတနာကင်းသောကြောင့် မဟုတ်။ သာမန် ဆင်းရဲသားလူထုများနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ပွန်းပွန်းတီးတီး မနေလိုခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကို ကိုဗာစကီး တွေ့လာရ၏။ အိန္ဒိယပြည်တွင် ဇာတ်နိမ့်၊ ဇာတ်မြင့် ခွဲခြားသည့် ထုံးစံအတိုင်း အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသား သာသနာပြုဆရာများသည်လည်း သူတို့နှင့် ဆင်းရဲသားများသည် လူနေမှုအဆင့်အတန်းချင်း မတူကြဟု ယူဆကြပုံရသည်။

သင်းအုပ်ဆရာ ကော်ဒေရိုသည် ခပ်အင်အင် လုပ်သည့်တိုင် တတ်နိုင်သမျှ ကူညီပါ၏။ ကော်ဒေရိုသည် သူတို့ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းအနီးရှိ အာနန်နဂရအမည်ရှိ သုခမြို့တော်ခေါ် ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်ကလေးထဲတွင် အခန်းတစ်ခန်း ရှာပေးရန် သူ့လက်ထောက်တစ်ယောက်ကို သူ

နှင့်အတူ ထည့်လိုက်သည်။

ကိုဗာစကီးနှင့် သူ့လမ်းပြတို့သည် နောက်တစ်နေ့ညနေ ငါးနာရီ ခန့်တွင် ထိုဆင်းရဲသားရပ်ကွက်ကလေးထဲသို့ ရောက်လာကြ၏။ နေလုံး ကြီးသည် မှိုင်းမှောင်သည့် မီးခိုးများကြားထဲတွင် ဖျော့တော့လျက် ရှိ၏။ ညနေစာ ချက်ပြုတ်ချိန်ဖြစ်သဖြင့် အိန္ဒိယပြည် အနှံ့အပြားတွင် တွေ့ရ တတ်သည့်အတိုင်း လေသည် နွားချေးနံ့၊ ထင်းမီးဖိုနံ့ဖြင့် မွန်နေသည်။ လမ်းကျဉ်းကလေးများထဲသို့ ရောက်လျှင် စူးရှ နံစော်သည့် အနံ့များ ကြောင့် အဆုတ်တွေ၊ လည်ပင်းတွေ ပူလောင်သွားမည်လောဟုပင် ထင် ရ၏။ အခြား အသံဗလံများထဲမှ ထူးထူးခြားခြား သိသိသာသာ ပေါ်ထွက် နေသော အသံတစ်သံကိုကား အမြဲ ကြားနေရ၏။ ထိုအသံမှာ ရင်ဘတ် များစွာတို့ကို ပွင့်ထွက်စေမည့် ချောင်းဆိုးသံများ ဖြစ်သည်။

ကာလကတ္တားကို မလာခင်တုန်းက ကိုဗာစကီးသည် မဒရပ်အနီးရှိ သတ္တုတွင်းတစ်ခုနားက ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်ကလေး တစ်ခုထဲမှာ နေ ကြည့်ခဲ့ဖူးသေးသည်။ ထိုဆင်းရဲသားရပ်ကွက်မှာ အလင်းရောင်နှင့် မျှော် လင့်ချက်တို့ အပြည့်ရှိနေသော ဆင်းရဲသားရပ်ကွက် ဖြစ်သည်။ အလုပ် သမားများသည် မနက်စောစော အလုပ်ဆင်းကြသည်။ တစ်နေ့တွင် သူတို့နေရာကလေးသည် ကြီးမားသည့် စက်မှုရပ်ကွက်ကလေးတစ်ခု ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု သူတို့ သိကြသည်။ အာနန်နဂရခေါ် သုခမြို့တော် တွင်မူ ထိုသို့မဟုတ်။ သူတို့ဘဝသည် မျောက်လောင်း၊ မျောက်လောင်း မျှသာ ဟုသာ သဘောထားကြသည်။ သူတို့ ရပ်ကွက်ကလေးသည် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား၊ သွားသွားလာလာ၊ ပြေးပြေးလွှားလွှား၊ ရုတ်ရုတ်ရက်ရက် ဖြင့် အသက်ဝင်နေသည်။ ထိုမျှ လှုပ်ရှားနေသော လူများသည် ဂိုဏ်းအုပ် ပြောလိုက်သလို လူပျင်း လူဖျင်းများ ဖြစ်နိုင်ပါမည်လောဟု ကိုဗာစကီး သံသယရှိသည်။ အဘိုးအိုမှ ကလေးငယ်အထိ သူတို့အားလုံးသည် ပုရွက် ဆိတ်များလို အလုပ်များနေကြသည်။ အိမ်လှေကားရင်းများ၊ အိမ်တံခါး ပေါက်များ၊ အလုပ်ရုံကလေးများ၊ အိမ်ဆိုင်ကလေးများထဲတွင် လူတွေ ရောင်းလျက်၊ ဝယ်လျက်၊ သန့်ရှင်းရေးလုပ်လျက်၊ ထုတ်လုပ်လျက်၊ ဖိနပ် ချုပ်လျက်၊ ဖာထေးလျက်၊ ပြင်ဆင်လျက်၊ ရွေးချယ်လျက်၊ လှည်းကျင်း

လျက်၊ တူထုလျက်၊ သံရိုက်လျက်၊ ကော်ကပ်လျက်၊ လွန်ပူဖောက်လျက်၊ သယ်ယူလျက်၊ ဆွဲငင်လျက်၊ တွန်းပို့လျက်။

အမှတ် ၄၉၊ နိုင်ငံဇာမူဒင်လမ်းသွယ်၊ ရွှံ့တဲကလေးတစ်လုံးရှေ့တွင် တံခါးအဖြစ် သံရိုက် ပိတ်ထားသည့် ပျဉ်ပြားနှစ်ချပ်ပေါ်တွင် အိမ်နံပါတ် ရေးထား၏။ အကျယ်မှာ သုံးပေ၊ အလျား ခြောက်ပေလောက် ရှိလိမ့် မည်။ မြေကြီးက ရွှံ့မဲလျက်၊ ခေါင်မိုးက အုတ်ကြွပ်ပြားအချို့ လန်နေ သဖြင့် ကြယ်မြင်၊ လမြင်။ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂ မရှိ။ လျှပ်စစ်မီး မရှိ။ ရေ မရှိ။ သူ ရှာနေသည့် ဆင်းဆင်းရဲရဲ စုတ်စုတ်ချာချာ ပတ်ဝန်းကျင်မျိုး ဖြစ်သဖြင့် ကိုဗာစကီး သဘောကျသည်။

တံခါးမှ ထွက်လိုက်လျှင် အန်ချင်စရာကောင်းသည့် ညစ်ပတ် နံ့စော်သော မြောင်းပုပ်ရှိသည်။ မြောင်းပုပ်၏တစ်ဖက်တွင် အမှိုက်ပုံကြီး က ဟည်းလျက်။ လက်ဝဲဘက်နားတွင် မြောင်းကို ခွဆောက်ထားသည့် ဝါးကပ်မိုး လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးတစ်ဆိုင် ရှိသည်။ သည်ရပ်ကွက်တွင် နေသူများ အားလုံးမှာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ပိုင်ရှင် အဘိုးကြီးမှ လွဲလျှင် အားလုံး မွတ်စလင်များ ဖြစ်ကြသည်။ လက်ဖက်ရည်ရောင်းသည့် အဘိုး ကြီး တစ်ယောက်သာလျှင် ဟိန္ဒူ ဖြစ်၏။

ကိုဗာစကီး ငှားနေသည့် အခန်းကလေးကို ပိုင်သူမှာ အနောက် တိုင်း ဝတ်စုံကို ဝတ်ထားသည့် ဘင်္ဂါလီအမျိုးသားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူတို့ ရပ်ကွက်ကလေးထဲတွင်မူ ဧရာမ သူဌေးကြီးပေတည်း။ လမ်းထိပ် ရှိ အိမ်သာများ၊ ရေတွင်းများ တစ်ဝိုက်တွင်လည်း သူ ပိုင်သည့် အိမ် တန်းလျားတစ်လုံး ရှိသေးသည်။

‘ဒီနေရာဆိုရင် ဆရာကြီး သဘောကျမှာပါ’ ဟု အိမ်ပိုင်ရှင်က ဆို၏။

‘သဘောကျပါတယ်။ အိမ်လခကကော ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ’

‘တစ်လကို နှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်ပါ။ ကြိုတော့ ပေးထားရမယ်’

‘ဘာ ... နှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်၊ ဟုတ်လား။ ဒီလောက်နေရာကလေးကို

နှစ်ဆယ့်ငါးကျပ် ပေးရမလား။ သက်သက် ဓားပြတိုက်တာ’ ဟု ကိုဗာစကီး

ကို လိုက်ပို့သည့် ကပြား သင်းအုပ်ဆရာက ပြောသည်။

‘ရပါတယ်’ ဟု ကိုဗာစကီးက ပြောကာ သုံးလစာ ကျသင့်ငွေကို

ထုတ်ပေး၏။

သို့ဖြင့် ကိုဗာစကီး၏ အိန္ဒိယ ညဦးသည် အစပြု၏။

ညက မှောင်ပိန်းနေတာပဲ။ အပူပိုင်းဇုန်ဒေသမှာ ခပ်စောစော မိုးချုပ်တတ်တယ်။ အိမ်တစ်အိမ်က ငှားလို့ရတဲ့ ရေနံဆီမီးခွက်ကလေးကို ထွန်းလိုက်တယ်။ အလိုက်တသိပဲ၊ ကျွန်တော့်ဖို့ဆိုပြီး မီးခြစ်ဘူးလည်း ထားပစ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်ကို လာပေးထားတဲ့ ဖျာကလေးတစ်ချပ်ကို မြေကြီးပေါ်ခင်း၊ နံရံကို ကျောမှီပြီး ခြေဆင်း ထိုင်နေမိတယ်။ မာဆေးလ် မှာတုန်းက အာရပ် ရပ်ကွက်တစ်ခုက ဝယ်လာခဲ့တဲ့ ကျောပိုးအိတ်ကို ဖွင့်လိုက်တယ်။ အိတ်ထဲက မုတ်ဆိတ်ရိတ်ဓားကို ထုတ်၊ မုတ်ဆိတ်ရိတ် သုံး ဝက်မှင်ဘီး၊ သွားပွတ်တံ၊ မိတ်ဆွေတွေက ပေးလိုက်တဲ့ ဆေးသေတ္တာ ကလေးနဲ့ သမ္မာကျမ်းစာအုပ်ကို ထုတ်တယ်။ တစ်နည်းပြောရရင်တော့ ကျွန်တော့်မှာရှိတဲ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားလုံး ဆိုပါတော့။ ခရစ်ဝင်ကျမ်းစာ ကြားထဲမှာတော့ တစ်လျှောက်လုံး ကျွန်တော့် ကိုယ်နဲ့မကွာ ဆောင်ခဲ့တဲ့ ဓာတ်ပုံကလေး ညှပ်ထားတယ်။ အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ကြုံတုန်းမှာ ဆိုရင် ကျွန်တော် ကြည့်နေကျ ဓာတ်ပုံကလေး။ ခုလည်း အဲဒီဓာတ်ပုံ ကလေးကို ကျွန်တော် ဖွင့်ကြည့်လိုက်တယ်။

ထိုဓာတ်ပုံမှာ ကျူရင်မြို့မှ အလောင်းတော်ခြံလွှာ ဆိုသည့်ဓာတ်ပုံ ဖြစ်ပြီး သူ့အဖေက ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုခြံလွှာပေါ်တွင်မူ ခရစ်တော်၏ မျက်နှာတော်၊ စက္ခုမြေကို ချလျက်။ ပါးတို့က ယောင်အန်းလျက်။ နဖူး ပြင်တွင် ဒဏ်ရာတွေ ပြည့်လျက်။ မုတ်ဆိတ်တို့က ဖရိုဖရဲဖြစ်လျက်။ လက်ဝါးကပ်တိုင်ပေါ်တွင် အသက်ကို စွန့်လှူခဲ့ရသော ကိုယ်တော်၏ ရုပ်ပုံတော်။ ထိုနေ့ညနေတွင်မူ ထိုရုပ်ပုံတော်သည် သူ့လို ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက်တွင် လာရောက်၍ သာသနာပြုကြသော သာသနာ့အာဇာနည် တို့ ဝင်စားထားရာ ရုပ်ပုံတော်ဟု ထင်မိ၏။

ကိုဗာစကီးသည် ခရစ်တော်ပုံတော်ကို နံရံတွင်ကပ်ကာ မီးခြစ်ဆံ တစ်ချောင်းဖြင့် ညှပ်ထား၏။ ဝတ်ပြုဆုတောင်းရန် ကြိုးစားသေးသည်။ သို့ရာတွင် ဝတ်ပြု၍မရ။ သူသည် ကြောင်တက်တက် ဖြစ်နေသည်။ သူ့ ပတ်ဝန်းကျင်၊ သူ့ဘဝသစ်နှင့် နေသားကျအောင် လုပ်ရဦးမည်။ ထိုသို့

သူ စဉ်းစားနေစဉ် တံခါးဝတွင် ကလေးမတစ်ယောက် လာ၍ ရပ်သည်။
 ဖိနပ် မပါ။ အဝတ်အစားတို့က စုတ်စုတ်ပြတ်ပြတ်။ သို့ရာတွင် ကျစ်ဆံ
 မြီး ကျစ်ထားသည့် ဆံပင်အဖျားတွင် ပန်းပွင့်ကလေးတစ်ပွင့် ပန်ထား
 လျက်။ သူ့လက်ထဲတွင် ထမင်းနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကြော်များ ထည့်
 ထားသည့် ဒန်ထမင်းဘူးကလေး တစ်ဘူးကို ကိုင်ထား၏။ ကလေးမကလေး
 သည် ထမင်းဘူးကို ကိုဗာစကီးရှေ့တွင် ချကာ လက်နှစ်ဖက်ကို ယှက်၍
 နှုတ်ဆက်ပြီးနောက် ထွက်ပြေးသွားသည်။ 'ကျွန်တော့်ကို လာပြီး ထမင်း
 ကျွေးတဲ့အတွက် ဘုရားသခင်ကို ကျေးဇူးတင်မိတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့
 တစ်တွေ စားသလို လက်နဲ့စားတယ်'ဟု ကိုဗာစကီးက ပြောသည်။

ည ကိုးနာရီလောက်တွင်မူ လမ်းမမှ အသံဗလံများသည် တိတ်
 ဆိတ်သွားကြလေပြီ။ ထိုအခါတွင်မူ ကိုဗာစကီးသည် သူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှ
 ပဲ့တင်သံများကို သတိပြုမိသည်။ အခန်းနီးချင်းမှ စကားပြောသံ၊ ငြင်းခုံ
 သံ၊ ငိုသံ၊ ချောင်းဆိုးသံ။

ထို့နောက် အသံချဲ့စက်မှ မိန်းမသံ စူးစူးဖြင့် ရွတ်ဖတ်နေသော
 ကိုရန်ကျမ်းစာဖတ်သံကို ကြားရသည်။ ထိုအသံပြီးလျှင် လက်ဖက်ရည်
 ဆိုင်မှ ဟိန္ဒူအဘိုးကြီး၏ 'ဥုံ' ရွတ်သံ ပေါ်လာပြန်သည်။ သန်းခေါင်
 ကျော်သည့်အခါတွင်မူ သုခမြို့တော်သည် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စ ပြုလေ
 ပြီ။ ဘုရားစာရွတ်သံ၊ ဥုံရွတ်သံ၊ ကလေးငိုသံ၊ ချောင်းဆိုးသံတို့သည်လည်း
 တိတ်ဆိတ်သွားခဲ့လေပြီ။ သုခမြို့တော်သည် အိပ်မောကျလေပြီ။ ကိုဗာ
 စကီးသည် စိတ်လှုပ်ရှားနေသည်။ အိပ်စက် အနားယူချင်လှပြီ။ သူသည်
 သူ့ဂျင်းဘောင်းဘီနှင့် ရှပ်အင်္ကျီကို ခေါက်၍ ခေါင်းအုံး လုပ်၏။ ဖျာကျဉ်း
 ကလေးပေါ်တွင် ကိုယ်ဆန့်၍ လှဲလိုက်သည်။ ယခုမှ သူ့အခန်းသည် သူ့
 အရပ် ခြောက်ပေနှင့် အံ့ကိုက်ဖြစ်နေသည်ကို သူ သတိပြုမိသည်။ ကိုဗာ
 စကီးသည် နံရံတွင်ညှပ်ထားသည့် ခရစ်တော်ပုံကို ကြည့်ကာ မှန်အိမ်ကို
 ငြိမ်းလိုက်သည်။

ထိုစဉ် ခေါင်မိုးပေါ်မှ တရုန်းရုန်းအသံများကို ကြားရ၏။ မှန်အိမ်
 ထွန်းကြည့်လိုက်သည့်အခါတွင် ကြွက်တစ်အုပ်သည် ဝါးလုံးထုပ်တန်း
 ပေါ်တွင် ပြေးလွှားနေကြရာမှ ဆူညံသော အသံကိုပြုကာ နံရံအတိုင်း

အောက်သို့ ဆင်းလာသည်ကို မြင်ရ၏။ ကိုဗာစကီးသည် ထ၍ခုန်ကာ ကျူးကျော်သူတို့ကို သူ့ဖိနပ်ဖြင့် အသာ လိုက်ရိုက်သည်။ အခန်းနားနီးချင်း တွေ နီးမည်စိုးသဖြင့် ဆူဆူညံညံ မလုပ်ရဲ။ သို့ရာတွင် တစ်အုပ် ထွက် သွားသည်နှင့် နောက်တစ်အုပ်သည် ခေါင်မိုးပေါ်မှ အောက်သို့ ဆင်းလာ ပြန်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် မတတ်နိုင်သည့်အတွက် ကိုဗာစကီး လက် လျှော့လိုက်ရ၏။ ကြွက်များနှင့် ပေါင်းဖော်နေထိုင်ရသည်မှာ မည်မျှ စက် ဆုပ် ရွံရှာဖွယ် ကောင်းပါသနည်း။ သို့ရာတွင် မတတ်နိုင်ပြီ။ ထိုအရာ များသည် သူ့ဘဝသစ်တွင် လွှဲရှောင်၍ရသော အရာများ မဟုတ်။ ထို့ ကြောင့် ကိုဗာစကီးသည် စိတ်နှလုံးကို တုံးတုံးချကာ အိပ်ရာပေါ်သို့ ပြန် လှဲသည်။ ထိုစဉ် ဆံပင်တွေထဲက လှုပ်လှုပ် လှုပ်လှုပ် ဖြစ်လာသဖြင့် ကိုဗာစကီးသည် မှန်အိမ်ကို ထွန်းရပြန်သည်။ ကြည့်လိုက်သည့်အခါ တွင် အမွေးထူထူနှင့် ကင်းခြေများကြီးတစ်ကောင်။ ကိုဗာစကီးသည် မဟတ္တမဂန္ဓီကို ကြည့်ညို၍ အကြမ်းမဖက်ရေးတရားကို ယုံကြည်သည့် တိုင် ကင်းခြေများကိုမူ နင်းချေသတ်ပစ်လိုက်၏။ ကိုဗာစကီးသည် အိပ် ရာပေါ်သို့ ပြန်၍လှဲ၏။ သို့ရာတွင်မူ သုခမြို့တော်ကြီး၏ အံ့ဩဖွယ်တို့ သည် ကုန်နိုင်ဖွယ်မရှိ။ ခြင်ကောင်များသည် မကိုက်ခင်တွင် ကိုက်ရအံ့ လော၊ မကိုက်ရအံ့လောဟု စဉ်းစားနေဟန်ဖြင့် တဝီဝီသော မြည်သံကို ပြုနေကြ၏။

သို့ဖြင့် ကိုဗာစကီးသည် သုခမြို့တော်၏ အံ့ဖွယ်တို့ကို တစ်ခုပြီး တစ်ခု တွေ့ကြုံပြီးနောက် အိပ်ပျော်သွား၍ မကြာမီမှာပင် ဝုန်းခနဲ မြည် သော အသံကြီးတစ်သံကြောင့် အိပ်ရာမှ နိုးလာ၏။ တံခါးကို ဖွင့်ကြည့် လိုက်ရာ မီးသွေးဆိုင်သို့လာ၍ မီးသွေးပို့သည့်လှည်း ဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရပြန်သည်။ ပြန်အိပ်မည်ပြုစဉ် အမှောင်ထဲတွင် ချောင်းနေသည့် သူခိုးပေါက်စ နှစ်ယောက်ကို လှမ်းမြင်ရပြန်သည်။ မီးသွေးဆိုင်ရှင်လည်း ထိုသူခိုးလေးများကို မြင်ပုံရသည်။ ထို့နောက် သူခိုးဟူသော အော်သံများနှင့် အတူ လိုက်သံပြေးသံများကို ကြားရပြီးနောက် အညစ်အကြေး မြောင်း ကြီးထဲသို့ လူတစ်ယောက် ကျသွားသံကို ကြားလိုက်ရသည်။

(၁၁)

သွေး ရောင်းရသည့် ပိုက်ဆံကလေးသည် ဟာစရိပါးတို့မိသားစု၏ လေးရက်စာ ထမင်းဖိုး ဖြစ်၏။ ထမင်းဖိုးဆိုသည့်တိုင် ထိုရက်များအတောအတွင်း၌ သူတို့မိသားစုသည် ငှက်ပျောသီးဖြင့် ကိစ္စပြီးရသည်။ ငှက်ပျောသီးမှာ ပစ္စည်းလည်းပေါ၊ ဈေးလည်း ချိုသဖြင့် သူတို့အဖို့ ဘုရားပေးသည့် အစာဟုပင် ဆိုရတော့မည်။ အာဟာရလည်းဖြစ်၊ ဆေးဖက်လည်းဝင်သည့်အတွက် ကာလကတ္တားမှ သူဆင်းရဲများသည် ငှက်ပျောကို ကိုးကွယ်လေ့ ရှိကြသည်။ အခါကြီး ရက်ကြီးများ၌ သူတို့သည် မြို့စောင့်နတ်သမီး ဒူးရံဂါကို ပူဇော်သောအားဖြင့် ပလ္လင်များပေါ်တွင် ငှက်ပျောပင်များကို တင်၍ ကိုးကွယ်ကြသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်သော နတ်မင်း ဂါနက်သူ၏ ကြင်ရာနတ်သမီးကို ပူဇော်သောအားဖြင့် ငှက်ပျောပင် လုံးပတ်ကို အနီကွပ်သည့် ဆာရီတွေပတ်၍ လွှမ်းခြုံကိုးကွယ်လေ့ ရှိကြသည်။

ဟာစရိပါးက အလုပ်ထွက်ရှာနေချိန်တွင် ကလေးအကြီး နှစ်ယောက် ဘာရေးဘေးထဲက ကောက်လာခဲ့သည့် စားစရာကလေးများကို စားကြရ၏။ သူတို့ ကောက်လာသည့် အာလူး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ကို အိမ်နီးချင်း၏ မီးဖိုပေါ်တွင် ချက်ပြုတ်ရန်အတွက် နွားချေးလေး လေးပြား

ဝယ်လိုက်သည့်အခါတွင်ကား သူတို့တွင် ရှိသမျှသော နောက်ဆုံးပိုက်ဆံကလေးသည် ကုန်သွားလေပြီ။ နောက်ဆုံး ဘာမှမကျန်တော့သည့်အခါ၌ ဟာစရီပါးသည် ရဲရင့်သော ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကို ချရပြန်သည်။ အခြားမဟုတ်။ သွေးပွဲစားဆီသို့ သွား၍ သွေးရောင်းရန် ဖြစ်သည်။

ဆေးပညာအမြင်ဖြင့် ကြည့်လျှင် ကိုယ့်သွေးကို ရောင်းစားရသည့် ကိစ္စသည် ရူးသွပ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော။ များစွာသော မြို့နေဆင်းရဲသားများသည် ကြိရာမရသည့် အဆုံးတွင် သွေးဘဏ်သို့လာ၍ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ သွေးရောင်းလျက်ရှိကြောင်းဖြင့် သွေးဘဏ် အစီရင်ခံစာတစ်စောင်တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ထိုသူများသည် အသက်ရှည်ရှည် မနေကြရတော့။ သွေးအားနည်းရောဂါကြောင့် လမ်းမပေါ်တွင် လဲကျသေဆုံးသူတို့ သေဆုံးကြသည်။ အချို့မှာလည်း သီလရှင်ထရီဇာ၏ ဂေဟာသို့ လာရောက်ပြီး သေကြသည်။ အောက်စီဂျင်မရသဖြင့် ဟုတ်ခနဲ ငြိမ်းသွားသော ဖယောင်းတိုင်တစ်တိုင်မှ မီးတောက်ပမာ ဤသို့ ဘဝဆုံးသွားခဲ့ကြရသည်။ ထိုအစီရင်ခံစာအရ သွေးရောင်းသူတို့အနက် လေးယောက်လျှင် တစ်ယောက်သည် သတ်မှတ်ထားသည့် ဟေမိုဂလိုဘင်ဓာတ်၏ တစ်ဝက်မျှပင် မပြည့်။ သွေးဝယ်သည့် ဌာနများကလည်း သွေးထဲတွင် ဟေမိုဂလိုဘင်ရာနှုန်း ပြည့် မပြည့်ကို ဂရုမစိုက်ကြတော့။ သို့ရာတွင် ဟေမိုဂလိုဘင် အတုကို ဘယ်လိုဖန်တီးရသည်ကို နောင်တွင် ဟာစရီပါးတို့လို တောသားတွေပင် သိလာခဲ့သည်။

ထိုနေ့က စီအာစီ သွေးဘဏ်မှပေးသော ဈေးနှုန်းမှာ မက်လောက်သဖြင့် သွေးဘဏ်ရှေ့တွင် လူတွေ ကြိတ်ကြိတ်တိုးနေကြသည်။ အချို့သော သွေးဘဏ်များမှ ပွဲစားများလည်း စီအာစီ သွေးဘဏ်ရှေ့သို့ မယောင်မလည် ရောက်လာကြကာ သူတို့ဘဏ်အတွက် လာ၍ မြို့ဆွယ်ကြသည်။ ထိုစဉ် ဟာစရီပါးအနီးသို့ ရွှေသွားနှစ်ချောင်းတပ်ထားသည့် လူတစ်ယောက် ရောက်လာသည်။ သူက ပြည့်တန်ဆာ ဈေးခေါ်သည့် လေသံမျိုးဖြင့် 'လေးဆယ် ပေးမယ်လေ။ မင်းအတွက် သုံးဆယ်။ ငါ့အတွက် တစ်ဆယ်'ဟု ပြောသည်။

သုံးဆယ်ဆိုတော့ အရင်တစ်ခါ ဆိုင်ထက် ထက်ဝက်ကြီးတောင်

ပိုသည်။ ကာလကတ္တားတွင် သွေးဈေးနှုန်းသည် ဒါလဟိုဇီပန်းခြံ ရပ်ကွက်က ကုန်စည်ခိုင်မှာ ဂုန်လျှော်ဈေးနှုန်းလို၊ မုန်ညင်းဆီဈေးနှုန်းလို နေ့တိုင်း ပြောင်းနေသည်ကို ဟာစရီပါး မသိ။ သွေးဈေးနှုန်းသည် ကြားပွဲစားများ ပါးစပ်ထဲက ပြောတိုင်း ဖြစ်နေသည်။ သူတို့ ပွဲခများများ ယူလိုလျှင် ဈေးနှိမ်သည်။ သူတို့ ပွဲခလျှော့လျှင် ဈေးပိုသည်။ သွေးပွဲစားသည် ဟာစရီပါး၏ လက်မောင်းမှ အပ်ရာကို မြင်လိုက်သည်နှင့် ဟာစရီပါးကို သွေးရောင်းသူမှန်း ချက်ချင်း သိလိုက်လေပြီ။

ထိုလူက သူ့ကို နိဗ္ဗာန်ကူးတို့ သွေးဘဏ်သို့ ခေါ်သွားသည်။ အမည်နှင့် လိုက်ပါပေ၏။ ဆေးခန်းနံရံများကို ပန်းနုရောင်ခြယ်ထားပြီး ထိုင်ခုံကြီးတွေကလည်း အိနေသည်။ သွေးဘဏ်ကို ကာလကတ္တားရှိ နာမည်ကျော် ဆေးခန်းကြီးတစ်ခန်းနှင့် တွဲပြီး ဖွင့်ထားသည်။ ထိုဆေးခန်းသို့ ချမ်းသာသည့် မာရဝါရီ ကုန်သည်ကြီးများ၊ သူတို့ မိသားစုများသာ လာရောက်ပြသလေ့ ရှိကြသည်။ တစ်ကိုယ်လုံး ဖွေးနေသည့်ဝတ်စုံကို ဝတ်ထားပြီး ဦးထုပ်ဖြူကလေးကို ဆောင်းထားသည့် သူနာပြုဆရာမသည် သွေးလာရောင်းသူကို မြင်လိုက်သည့်အခါတွင် မျက်နှာတစ်ချက် ရှုံ့လိုက်၏။ ထို့နောက် ဟာစရီပါးကို နောက်မှီကုလားထိုင် တစ်လုံးပေါ်တွင် အထိုင်ခိုင်းသည်။ သူနာပြုဆရာမသည် စိအာစီ သွေးဘဏ်မှ သူနာပြုများလို သူ့သွေးကြောထဲသို့ အပ်စိုက်ခြင်းမပြု။ လက်ညှိုးထိပ်ကို အပ်ကလေးဖြင့် ဖောက်၍ မှန်ပြားပေါ်တွင် သွေးစက်ကို ချလိုက်သည်။ ရွှေသွားနှင့် ပွဲစားက သူနာပြုဆရာမ ပညာပြနေကြောင်းကို ရိပ်မိလိုက်လေပြီ။

သူ ထင်သည့်အတိုင်းပင် ခဏအကြာတွင် ယခုသွေးမှာ သူတို့ ဆေးခန်းက သတ်မှတ်ထားသည့် အဆင့်ကို မမီဟု ဆိုသည်။ အခြားမဟုတ်။ ကာလကတ္တားမှ လူဆင်းရဲများအားလုံး ထုံးစံ သွေးထဲတွင် လိုအပ်သည့် ဟောမိုဂလိုဘင်ဓာတ် မပြည့်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဟာစရီပါးသည် စိတ်ပျက်သွား၏။
'သွေးဝယ်တဲ့ တခြားနေရာများ နောင်ကြီး သိသေးသလား'
သူတို့နှစ်ယောက် လမ်းကြားသို့ ပြန်ရောက်လာသည့်အခါတွင်

ဟာစရိပါးက ပြော၏။ ပွဲစားသည် ပခုံးကို ဖက်လိုက်ကာ ...

‘တွေ့ရာဆိုင်တွေကို လျှောက်ပြီး ရောင်းမနေနဲ့လေကွာ။ ခုလို ဆိုင်ကြီးတွေကို ရောင်းမှ ပိုက်ဆံရတာ။ ခု မင်း သွေးကြောထဲမှာ သွေးကောင်းကောင်း မရှိဘဲ ရေတွေချည်းဖြစ်နေလို့ မဝယ်တာ။ ဒီအတိုင်းသာ ကြာကြာနေရင် မင်းလည်း မကြာခင် ကိစ္စချောပြီး ပြာကို ဟူဂလီမြစ်ထဲ မျောချရတော့မှာ’

သူ ပြောသဖြင့် ဟာစရိပါးသည် တကယ်ပင် လန့်သွားသည်။

‘ကျွန်တော်တို့အားလုံး စားရမဲ့၊ သောက်ရမဲ့ ဖြစ်နေပြီဗျ။ ဒီအတိုင်း ဆို ငတ်ပြီး သေတော့မှာ ထင်ပါရဲ့’ဟု ဟာစရိပါးက ညည်းသည်။

‘ဒီလောက်လည်း အားမလျှော့ပါနဲ့ဦးကွာ။ လာ ... လိုက်ခဲ့။ မင်းကို လက်ဆောင်ပေးလိုက်မယ်’ဟု ဆိုကာ ပွဲစားသည် သူတို့အနီးရှိ ဆေးဆိုင် တစ်ဆိုင်သို့ ခေါ်သွားပြီး ဆေးတစ်ပုလင်းကို ဝယ်ပေးလိုက်သည်။ ဆွစ်ဇာလန်ပြည် ဆေးဝါးစက်ရုံများမှ ဓာတ်ခွဲပါရဂူများသည် ကမ္ဘာတွင် သူတို့ ဆေးများအား မည်သို့သုံးစွဲကြောင်းကို ကြိုတင် သိဟန်မတူ။

ပွဲစားသည် သံဓာတ်ပါသည့် ဆေးပုလင်းကို လှမ်းပေးလိုက်ရင်း

...

‘ရှေ့ ... ဟောဒီဆေးကို တစ်နေ့ သုံးလုံးနဲ့ တစ်ပတ် စားပြီးတော့ ငါ့ဆီ လာခဲ့။ မလာဘဲတော့ မနေနဲ့နော်။ မလာရင် မင်း သွေးကြောထဲမှာ သွေးတွေ သိပ်များပြီး ပေါက်ကွဲကုန်ရင်တော့ ငါ့တာဝန်မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ သွေးကောင်းကောင်းဝယ်တဲ့ ဆေးခန်းကို လိုက်ပို့မယ်။ သွေးကောင်းပုံတော့ မပြောနဲ့။ မင်းသွေးကို အကြောထဲမှာ တစ်စက်မကျန်အောင် ထုတ်မယူရင် ကံကောင်း ...’

(၁၂)

သုခမြို့တော်သို့ ကိုဗာစကီး ရောက်ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ဘာမျှ ထူးထူးခြားခြား မရှိ။ သို့တိုင်အောင် လူပေါင်း ခုနစ်သောင်းမျှ အရောရော အနှောနှော နေထိုင်၍ သန့်ရှင်းရေးအစီအစဉ် ညံ့ဖျင်းသည့် နေရာမျိုးတွင် နေ့စဉ် လုပ်ဆောင်ဖွယ်ကိစ္စကို ပြုလုပ်ရသည်မှာ အများကြီး ပြဿနာ ရှိသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းရေးကို ကြည့်လျှင် သိနိုင် သည်။ သင်းအုပ်ဆရာက ကိုယ်လက်သန့်ရှင်းရေး ကိစ္စများတွင် ဟိန္ဒူ၊ ခရစ်ယာန်များနေသည့် ရပ်ကွက်များက ရေအိမ်များသို့သွားရန် ကိုဗာ စကီးကို အကြံပေးသည်။

ဟိန္ဒူတစ်ယောက်အဖို့ 'သဘာဝကိစ္စ'ကို ဆောင်ရွက်ရခြင်းသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာများနှင့်အညီ ပြုလုပ်ရသော ကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဟိန္ဒူ တစ်ယောက် ကိုယ်လက်သန့်စင်ရန် ရွေးချယ်သောနေရာသည် ဘုရား ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်၊ ညောင်ပင်တစ်ပင်၊ မြစ်ကမ်းတစ်ခု၊ ရေတွင်း တစ်တွင်း၊ ရေကန်တစ်ကန်၊ သို့မဟုတ် လူအများ သွားလာလေ့ရှိသော လမ်းဆုံလမ်းခွဲတစ်ခု အနီးတွင် မဖြစ်စေရ။ ညီညာပြန့်ပြူး၍ လူနှင့် သူနှင့် ဝေးသော နေရာအရပ် ဖြစ်ရမည်။ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို မပြုမီတွင် ဖိနပ် ချွတ်ရမည်။ နိမ့်နိုင်သမျှ နိမ့်နိမ့်ထိုင်၍ ကိစ္စမပြီးခင် တိုးလိုးတန်းလန်းဖြင့်

မတ်တတ်ထခြင်း မပြုရ။ ကိစ္စကိုပြုနေစဉ် နေ၊ လ၊ ကြယ်တာရာ၊ မီး၊
 ဗြဟ္မဏမျိုးနွယ်၊ သို့မဟုတ် အထွတ်အမြတ်ထားသော ရုပ်ပုံကို မကြည့်ရ။
 တိတ်ဆိတ်စွာနေပြီးနောက် မိမိ၏ ကိစ္စဝိစ္စတို့ မည်သို့ ရှိမည်ဟူသော
 သဘောဖြင့် ဘေးပတ်ပတ်လည်သို့ လှည့်မကြည့်ရ။ နောက်ဆုံးတွင် မြေ
 ကြီးနှင့် ရေကို သုံး၍ ကိုယ်လက်သန့်စင်ခြင်းအမှုကို မည်သို့ အဆုံးသတ်
 ရမည် ဆိုသည့် နည်းလမ်းများအထိ အစဉ်အဆက် ကျင့်သုံးခဲ့သည့်
 ဓလေ့တွေ ရှိနေသည်။

ထိုထုံးတမ်းဓလေ့များကို ချမှတ်ခဲ့သူတို့သည် နောင် နှစ်ပေါင်း
 များစွာ ကြာသည့်အခါ၌ မြို့ကြီးများထဲတွင် လူသန်းပေါင်းများစွာ နေ
 ထိုင်ကြမည်ကို စဉ်းစားမိခဲ့ဟန် မတူကြ။ ထို့ကြောင့် သုခမြို့တော်တွင်
 မှီတင်းနေထိုင်ကြသော ဟိန္ဒူတို့အဖို့ ဟင်းလင်းဖြစ်နေသော မြောင်းကြီး
 များ ဘေးတွင်သော်လည်းကောင်း၊ မြို့စီမံကိန်း ရေးသူများက တည်
 ဆောက်ပေးခဲ့သည့် ခပ်ကျဲကျဲမျှသာရှိသော 'ရေအိမ်'များတွင်သော် လည်း
 ကောင်း သူတို့ သဘာဝကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ကြရသည်။

ထိုသို့သော နေရာမျိုးသို့ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် သွားရောက်ခြင်းသည်
 ကိုဗာစကီးအဖို့ ကြီးစွာသော စွန့်စားခန်းကြီးတစ်ခုကို လုပ်ရသည်နှင့်
 တူသည်။ မနက် လေးနာရီမျှသာ ရှိသေးသည့်တိုင် ထိုနေရာသို့ဝင်သည့်
 အဝတွင် လူတွေ တန်းစီလျက် ရှိနေလေပြီ။ ရှေ့ဆုံးမှလူမှာ ထိုနေရာတွင်
 စောင့်နေရသည်မှာ နှစ်နာရီမျှပင် ရှိနေလေပြီ။ သူတို့အထဲသို့ ဂျင်းဘောင်း
 ဘီ ဝတ်၍ ဘတ်စကက်ဘောဖိနပ်ကို စီး၍ ရောက်လာသော သခင်ဆပ်
 တစ်ယောက်ကို မြင်ရသည့်အခါတွင် သူတို့အားလုံး လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်
 သွားကြသည်။ ဟိန္ဒူတို့၏ထုံးစံကို မသိဘဲ ခွင့်မလွှတ်နိုင်သည့် အမှား
 တစ်ခုကို ကျူးလွန်သည့်အတွက်လည်း သူ့ကိုကြည့်၍ လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်
 နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအမှားကား အခြားမဟုတ်ပါ။ ရေအိမ်သုံးစက္ကူ
 သုံးလေးစကို ယူလာခဲ့မိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် လူငယ်တစ်ယောက်
 က သူ့လက်ထဲတွင် ကိုင်လာသည့် ရေထည့်ထားသည့် ဒန်ခွက်ကိုပြရင်း
 ရေဖြင့် သုံးသင့်ကြောင်း၊ ရေသုံးပြီး ခွက်ကို ဆေးကြောပစ်ရမည် ဖြစ်
 ကြောင်း ခြေဟန်လက်ဟန်ဖြင့် ပြောပြသည်။ ကြည့်လိုက်သည့်အခါ၌

လူတိုင်း၏လက်ထဲတွင် ရေအပြည့်ထည့်ထားသည့် ခွက်တွေနှင့်။

ဤတွင် အဘိုးအိုတစ်ယောက်က ရေခွက်ကို လာပေးသည်။

‘ကျွန်တော်က ကျေးဇူးတတင်နဲ့ ခွက်ကို လှမ်းယူလိုက်တယ်။ လှမ်းယူလိုက်လို့ သူတို့တစ်တွေ ဝိုင်းရယ်တော့ ကျွန်တော် နောက်ထပ် အမှားတစ်ခု လုပ်မိပြန်ပြီဆိုတာ သိရတယ်။ ကျွန်တော်က ခွက်ကို ဘယ်ဘက်နဲ့ ကိုင်လိုက်မိတာကိုး။ ဘယ်ဘက်ဆိုတာ အညစ်အကြေးတို့၊ ဘာတို့ သုတ်သင်တဲ့ လက်တဲ့။ မသန့်ဘူးပေါ့။ ရေအိမ်မရောက်ခင် အညစ်အကြေးအိုင်ကြီးကို ကျော်ဖြတ်ရသေးတယ်။ ဒါကလည်း တခြားကြောင့် မဟုတ်ဘူးဗျ။ မိလ္လာသိမ်းသမားတွေက သပိတ်မှောက်နေလို့။ သူတို့ သပိတ်မှောက်တာ ငါးလ ကျော်သွားပြီတဲ့။ အနံ့ကလည်း ဆိုးလိုက်တာ မပြောပါနဲ့တော့။ အနံ့ကပဲ ဆိုးသလား၊ မြင်ကွင်းကပဲ ဆိုးသလားဆိုတာ ကျွန်တော်ဖြင့် ခွဲတောင် မခွဲတတ်တော့ဘူး။ သူတို့အဖို့ကတော့ ရိုးနေပြီပေါ့လေ။ ရယ်လိုက်မောလိုက်၊ စကားပြောလိုက်နဲ့။ ကျွန်တော်က ခပ်သုတ်သုတ် ကိစ္စပြီးအောင် လုပ်ပြီး ရေအိမ်ဘက်က ပြန်လာခဲ့တယ်။ လူကတော့ လက်ငှေ့ကြိုးဝိုင်းအတွင်း ပထမဆုံးအချို့မှာ အလဲထိုးခံလိုက်ရတဲ့ လက်ငှေ့သမားလို ယိုင်တိုင်တိုင်ဖြစ်နေပြီ။ ဒီလောက် ဆိုးဝါးတဲ့ အနိဋ္ဌာရုံ မြင်ကွင်းမျိုးကို တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးသေးဘူးဟု ကိုဗာစကီးက ပြောသည်။

သူ ပြန်လာသည့်အခါတွင် သူ့ကို မကျေနပ်သည့် အမှုအရာများဖြင့် ကြည့်နေသူများကို တွေ့ရ၏။ တခြားကြောင့် မဟုတ်။ ကိုဗာစကီးသည် ဗရင်ဂျီ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးဖြစ်ကြောင်း သိသွားကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မွတ်စလင်များ အကြားတွင် ထိုသို့ ဗရင်ဂျီ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ရောက်လာခြင်းသည် သူတို့ကို ဇော်ကားသည့်နှယ် ဖြစ်နေသည်။

‘အဲဒီနေ့က စိတ်ဓာတ်ကျလိုက်ပုံတော့ မပြောပါနဲ့တော့။ အစာစားချင်စိတ်လည်း မရှိတော့ဘူး။ စကားပြောချင်စိတ်၊ လှုပ်ရှားချင်စိတ်ဆိုတာလည်း မရှိတော့ဘူး။ အဲ ... ဘုရားဝတ်ပြုလို့ ရသေးလို့ တော်သေးတာပေါ့’

ကိုဗာစကီးသည် မနက်လင်းသည်နှင့် တစ်နာရီခန့် ဘုရားဝတ်ပြုတရားထိုင်ခဲ့သည်မှာ ကာလအတန်ကြာခဲ့လေပြီ။ လေယာဉ်ပျံပေါ်တွင်

ဖြစ်စေ၊ ရထားပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်နေရာသို့ရောက်ရောက် ထိုဝတ်ကို မပျက်အောင် လုပ်ခဲ့သည်။ ခရစ်ဝင်ကျမ်းကို ကောက်လှန်ကာ တွေ့ရာ အပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ကို ကောက်ဖတ်သည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် သူ့စိတ်သည် အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးလျက် ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုကို ရသည်။ ထိုနေ့ မနက်တွင် ကိုဗာစကီးသည် တရားကို နှလုံးသွင်းသည့်တိုင် ဖြောင့်ဖြောင့် မသွင်းနိုင်တော့ပြီ။

ရောက်သွားသည်။ ထိုနေရာမှာ ကူလီတစ်ယောက် လဲကျသွားသဖြင့် ငွေ
 ငါးကျပ်ဖြင့် လူစားဝင်လုပ်ခဲ့သည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ ယခုတစ်ကြိမ်တွင်
 မူ အလုပ်သမားနှစ်ယောက်သည် သံမဏိလေးကြီးများကို လက်တွန်း
 လှည်းကလေးတစ်စင်းပေါ်သို့ တင်နေကြသည်။ ထိုစဉ် တစ်ယောက်က
 ကျောက်ခဲ တက်နင်းမိကာ လဲကျပြီး ခြေထောက်ကို လေးထုပ်ကြီး ပိသွား
 သည်။ သူ့ခြေထောက်မှာ ကြေသွားလေပြီ။ ဟာစရီပါးသည် သူ့ကို ထူ
 ပေးရန် ပြေးလာခဲ့၏။ သူ ဝတ်လာသည့် ဒိုတီကိုဖြုတ်ကာ လူနာ၏ ခြေ
 ထောက်ကို သွေးတိတ်ရန် စည်းပေးသည်။ ကာလကတ္တားတွင် ထိုသို့
 အရေးအကြောင်းရှိမှ ပုလိပ်အကူအညီ၊ သူနာပြုကား အကူအညီ ရဖို့ ဆို
 သည်မှာ ခက်ခဲဘိခြင်း။ ဤတွင် ရင်စေ့ စွပ်ကျယ်အင်္ကျီ ဝတ်ထားသည့်
 ခပ်ဝဝ ပိုင်ရှင်သည် အလုပ်ရုံထဲမှ ထွက်လာကာ လန်ချားတစ်စင်းပေါ်သို့
 တင်ပေးလိုက်သည်။ ပိုင်ရှင်သည် အရေးထဲတွင် ထိခိုက်မှုဖြစ်သဖြင့်
 စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် အော်ငေါက်ကာ အိတ်ထဲမှ ငါးကျပ်တန်တစ်အုပ်ကို
 ဆွဲထုတ်လိုက်ပြီးနောက် တစ်ရွက်ကို လူနာအားပေးပြီး ကျန်တစ်ရွက်ကို
 လန်ချားသမားအား ပေးလိုက်သည်။ လဲကျသွားသည့် ကူလီကို ထူမ
 ပေးသည့် ဟာစရီပါး ပြန်သည့်အခါ၌ ပိုင်ရှင်က သူ့ကိုလည်း ငါးကျပ်
 တန် တစ်ရွက် ထုတ်ပေးသည်။

‘ရှော့ ... တစ်ရွက်ကို မင်းယူ။ နောက်တစ်ရွက်ကိုတော့ ဆေးရုံထဲ
 ကို ဝင်ခွင့်ရအောင် ဂိတ်စောင့်ကို ပေး’

ပိုင်ရှင်သည် ငေး၍ကြည့်နေသော လန်ချားသမားဘက်သို့ လှည့်
 ကာ ...

‘ဟေ့ကောင် ... သွားလေ။ ဘာ ရပ်ကြည့်နေတာလဲ’ဟု အော်
 လိုက်သည်။

ဟာစရီပါးက လန်ချားပေါ်သို့ မည်သို့တက်ရမည်ကို မသိသဖြင့်
 ဆုတ်ဆုတ်ဆိုင်းဆိုင်း ဖြစ်နေသည်။ လန်ချားသမားက ...

‘ငါ့လူက လန်ချား မစီးဖူးဘူးလား’ဟု မေးသည်။
 ‘မစီးဖူးဘူးဗျ’ဟု ဖြေရင်း ဟာစရီပါးက လူနာဘေးတွင် ဝင်ထိုင်
 လိုက်သည်။

လန်ချားလှည်းသန် နှစ်ချောင်းကြားတွင် ရောက်နေသည့် လူမြင်းသည် လန်ချားကို ကောက်ကိုင်သည်နှင့် လန်ချားလည်း ဆောင့်ခနဲ ထွက်လာခဲ့၏။ ဖြူဖွေးစပြုနေသာ ဆံပင်များနှင့် ရှုံ့တွနေသည့် ပခုံးကို ထောက်သော် လန်ချားသမား၏အသက်သည် ငယ်ဟန်တော့မတူ။ သို့ရာတွင် လန်ချားသမားဆိုသည်မှာ အသက်နှင့် ခွန်အားကို မှန်း၍မလွယ်။ လန်ချားများ ဆွဲရသဖြင့် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့်လည်း အိုစနာကျချင်ကျနေတတ်သည်။

အရှိန်ရလာသည့်အခါတွင် လန်ချားသမားက လန်ချားဆွဲနေရင်းမှ ...

‘မင်းက ဒီနယ်က မဟုတ်ဘူးထင်တယ်’
 ‘မဟုတ်ဘူးဗျ။ ကျွန်တော်က ဘန်ကူလီနယ်က’
 ‘ဘန်ကူလီကလား ... ဒီလိုဆိုရင် ငါ့ရွာနဲ့ ဘာဝေးလို့လဲ။ မိုင်နှစ်ဆယ်လောက်ပဲ ဝေးတာပဲ။ ငါက ...’

မော်တော်ကား ဟွန်းသံကြောင့် လန်ချားသမား၏ ရွာနာမည်ကို သဲကွဲစွာ မကြားလိုက်သည့်တိုင် ဟာစရီပါးသည် လန်ချားပေါ်မှ ခုန်ဆင်းကာ လန်ချားသမားကို ပြေးဖမ်းလိုက်ချင်သည်။ လူမဆန်သည့် မြို့ကြီးထဲတွင် မိမိတို့ နယ်သားတစ်ယောက်ကို တွေ့ရလေပြီ။ လန်ချားဆောင့်တိုင်း လူနာက အော်လျက်ရှိသဖြင့် ဟာစရီပါးသည် သူ့ ဝမ်းသာကြောင်းကို မပြနိုင်။ လန်ချားသမားက ခြေခွင်ခွင်ကို အားကုန်နှင်ကာ ဆေးရုံကြီးဆီသို့ ပြေးနေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ရှေ့မှာ မော်တော်ကားတို့၊ လော်ရီကားတို့ ဖြတ်သဖြင့် လန်ချားသမားက တုံ့ခနဲ ရပ်လိုက်သည်နှင့် လန်ချားသည် နောက်သို့ ထောင်သွားတတ်၏။

ကာလကတ္တား ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးသည်လည်း မြို့ကြီးတစ်မြို့နှင့် တူ၏။ ဆေးရုံကြီးတွင် ဟောင်းနွမ်းအိုမင်းနေသည့်အဆောင် များစွာရှိပြီး တစ်ဆောင်နှင့်တစ်ဆောင်ကို စင်္ကြံများနှင့် ဆက်ထားသည်။ အဆောက်အအုံများ အလယ်ကောင်ရှိ ကွက်လပ်များထဲတွင်လည်း ကျူးကျော်တဲကလေးတွေ အများကြီး ရှိသည်။ ဆေးရုံကြီးအဝင်က ကျောက်ပြား တစ်ချပ်ပေါ်တွင် ‘ဤတံခါးမကြီးမှ အရှေ့တောင်ဘက် ကိုက်ခုနစ်ဆယ်အကွာ

ဓာတ်ခွဲခန်းတစ်ခုထဲ၌ ငှက်ဖျားရောဂါသည် ခြင်္သေ့ မည်သို့ကူးစက် ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို အိန္ဒိယတပ်မတော်မှ ဆရာဝန် ဗိုလ်မှူးရိုနယ်ရော့စ်က ၁၈၇၈ ခုနှစ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့သည် ဟူသော စာတန်းကို ရေးထိုးထားသည်။ လန်ချားသမားသည် လန်ချားကို အရေးပေါ် ကုသခန်းဆီသို့ တိုက်ရိုက် ဆွဲသွား၏။ နာမကျန်းဖြစ်သူများကို ဤဆေးရုံကြီးသို့ မကြာခဏ သူ ခေါ်ခဲ့ဖူးပြီ မဟုတ်လော။ ကာလကတ္တားတွင် လန်ချားများသည် အရေးပေါ် လူနာတင်ယာဉ်များအဖြစ် များစွာ အသုံးဝင်လှပါ၏။

‘ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှာ စောင့်နေတဲ့ လူတန်းကြီးက အရှည်ကြီးပဲဗျ။ ရန်ဖြစ်သံတွေ၊ အော်သံတွေကိုလည်း ကြားရတယ်။ တချို့မိန်းမတွေက ကလေးလေးတွေ ပိုက်ထားကြတယ်။ ကလေးတွေဆိုတာ ဘယ်လောက် အားနည်းနေသလဲ၊ မမေးနဲ့။ ငိုတောင် မငိုနိုင်တော့ဘူး။ ထမ်းစင်နဲ့ အလောင်းတွေ ထုတ်လာတာကိုလည်း မကြာခဏ မြင်ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အလှည့်ရောက်တော့ ကျွန်တော်က ငါးကျပ်တန်ကလေးကို အစောင့်လက်ထဲကို ထည့်လိုက်တယ်။ သူ့ဟာနဲ့သူတော့ ဟုတ်တာပဲဗျ။ တခြားလူတွေကို နှင်ထုတ်ပေးမဲ့ ကျွန်တော်တို့ကိုတော့ နှင်မထုတ်ဘူး။ အထဲက အခန်းတစ်ခန်းထဲမှာ သွားထိုင်ဖို့ ပြောလိုက်တယ်’ဟု ဟာစရီပါးက ပြန်ပြောသည်။

သူတို့နှစ်ယောက်သည် လူနာကို ထမ်းစင်တစ်ခုပေါ်သို့ ချကြ၏။ ထမ်းစင်မှာ ယခင်လူနာ၏ သွေးတို့ ပေကျံလျက်။ အခန်းတစ်ခုလုံးကလည်း ပိုးသတ်ဆေးနဲ့ စူးစူးကြီး ထွက်နေသည်။ သို့ရာတွင် အနံ့ထက် အံ့ဩစရာကောင်းသောအရာမှာ နံရံပေါ်တွင် ဖွေးဖွေးလှုပ်နေသည့် နိုင်ငံရေး ပိုစတာကြော်ငြာများ ဖြစ်သည်။ အသွေးအရောင် အမျိုးမျိုးရှိသော နိုင်ငံရေး အယူအဆတို့သည် နံရံပေါ်တွင် လာရောက်စုပေါင်းကာ ရုပ်စုံပဒေသာကပွဲကြီး ခင်းနေသကဲ့သို့ ရှိ၏။ အလံနီများ၊ တူ တံစဉ်များ၊ အင်ဒီရာဂန္ဒီ၏ ရုပ်ပုံများ၊ ကြွေးကြော်သံများဖြင့် ရှုပ်ယှက်ခတ်နေ၏။ ဟာစရီပါးသည် ထိုအရာများကို ကြည့်၍ တအံ့တဩ ဖြစ်နေသည်။ လန်ချားသမားက ...

‘အဲဒါ ရွေးကောက်ပွဲမှာ သူတို့ကို မဲထည့်ဖို့ မဲဆွယ်တဲ့ ကြော်ငြာ

တွေကွ။ သေခါနီး လူမမာဆီတောင် လိုက်ပြီး မဲဆွယ်နေသေးတယ်ဟု မြို့သား လန်ချားသမားက ပြောသည်။

‘လူနာကို ခွဲခန်းထဲမှာ ဘယ်လောက်ကြာကြာ ထားပြီး ဘာတွေ လုပ်သလဲဆိုတာတော့ ကျွန်တော်လည်း မသိဘူးဗျ။ ဒီတုန်းမှာ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာ သတိရလာတာ တစ်ချက် ရှိတယ်။ တကယ်လို့များ လူနာ သေသွားရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ။ ခွဲစိတ်ရင်း မတော်တဆ သေသွားလို့ ကျွန်တော်တို့က မကျေမနပ်ဖြစ်မှာ စိုးလို့များ ထုတ်မလာတာ လား၊ ဘာလားနဲ့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ အမျိုးမျိုး တွေးနေမိတယ်။ ဒီလို တော့လည်း မဖြစ်နိုင်ဘူး ထင်တာပဲလေ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့နဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်း အပေါက်ကနေပြီး ထမ်းစင်တွေနဲ့ လူနာတွေကို တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ထုတ်လာနေတာကို တွေ့ရတာကိုး။ ဒါပေမဲ့ လူနာပဲလား၊ လူသေတွေလားဆိုတာတော့ မပြောတတ်ဘူးပေါ့။ တကယ်လို့ တစ်ခုခုဖြစ်လာရင်လည်း ဒီ လူမဆန်တဲ့ မြို့ကြီးမှာ ကျွန်တော်တို့လို ဆင်းရဲသားတွေ ဘာမှပြောရဲကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီအတိုင်း ပဲ ငုံ့ခံနေရမှာပါ။ လန်ချားက လော်ရီကားကြီး ဝင်တိုက်မိသလို ဖြစ်မှာပေါ့’

‘နောက်ဆုံးတော့ ဆေးရုံ အလုပ်သမား နှစ်ယောက်က အထုပ်တစ်ထုပ်လို ထမ်းစင်ပေါ်မှာ ခွေခွေကလေးပါလာတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို ထမ်းစင်ပေါ် ထမ်းပြီး ထွက်လာကြတယ်ခင်ဗျ။ သူနာပြုဆရာမ တစ်ယောက်က သူ့အကြောထဲကို စိုက်ထားတဲ့ အပ်နဲ့ဆက်ထားတဲ့ ပုလင်းတစ်လုံးကို ကိုင်ပြီး ဘေးက လိုက်လာတယ်။ လူနာက အိပ်ပျော်နေတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အသာ အနားကပ်ပြီး ကြည့်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူနာရယ်ခင်ဗျ။ ခြေထောက်တစ်ဖက်မှာ ပတ်တီးထူထူကြီးတစ်ခုကို စည်းလို့။ ဒီတော့မှ သူတို့ ဘယ်လိုလုပ်လွှတ်လိုက်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သိတော့တာကိုး။ လက်စသတ်တော့ ကိုယ့်လူတွေက လူနာရဲ့ ခြေတစ်ဖက်ကို ဖြတ်လွှတ်လိုက်ကြတာကိုး ခင်ဗျ’

‘သွားသွား ... ဒီမှာ လာစောင့်မနေကြနဲ့။ လူနာက တော်တော်နဲ့ နိုးမှာ မဟုတ်သေးဘူး။ နှစ်ရက်လောက်ရှိမှ လာခေါ်လှည့်ကြ’လို့ ဆရာမ

က သူတို့ကို အော်ငေါက်လွှတ်လိုက်၏။

ဟာစရိပါးတို့ နှစ်ယောက်သည် ကွက်လပ်ထဲတွင် ဆိုက်ထားသည့် လန်ချားဆီသို့ ပြန်လာခဲ့ကာ ဆေးရုံကြီးမှ ပြန်ခဲ့ကြသည်။ အတန်ကြာ မျှ သူတို့နှစ်ယောက်သည် တိတ်ဆိတ်စွာ လျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ ဟာစရိပါးမှာ ရင်တွေတုန်ကာ စကားပင် ကောင်းကောင်း မပြောနိုင်တော့ပြီ။
'မင်းက ဒါမျိုးတွေ မြင်နေကျမဟုတ်သေးဘဲကိုးကွ။ ဒီလောက် စိတ်ထိခိုက်နေလို့ ဘာလုပ်မလဲကွာ။ နောင်မှာ ဒီထက်မကတာတွေ အများကြီး တွေ့ရဦးမှာ'ဟု လန်ချားသမားက ပြောသည်။

'ဒီလောက် မြင်ရရင် တော်ပါပြီဗျာ။ နောက်ထပ်လည်း မမြင်ချင်တော့ပါဘူး'

လန်ချားသမားက ရယ်လိုက်သည်။

'မမြင်ချင်လို့ ဘယ်ရမလဲကွာ။ မင်းလည်း အမှိုက်ပုံကြီးထဲမှာ ငါ့လို ဆယ်နှစ် နေရရင် ဒါတွေကို မမြင်ချင်ဘဲ နေလို့ ဘယ်ရမလဲ'

သူတို့နှစ်ယောက်သည် လမ်းပြ ပုလိပ်တစ်ယောက် ရပ်၍ လမ်းပြနေသော လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ လန်ချားသမားက သူ့အိတ်ထဲက အကြွေပြားတစ်စေ့ကို ထုတ်၍ လမ်းပြပုလိပ်ကို လှမ်းပေးလိုက်သည်။

'ဒါက တို့ဆီမှာ ထုံးစံပဲကွ။ ဒီလိုလုပ်လိုက်တော့ အန္တရာယ်ကင်းတာပေါ့ကွာ။ လန်ချားဆွဲဖို့ လိုင်စင်မရှိတဲ့အခါမျိုးဆိုရင် ဒီလိုလုပ်မှ အဆင်ပြေတယ်။ မင်ကော လန်ချားဆွဲမလား'

သူ့အမေးကြောင့် ဟာစရိပါးသည် အံ့အားသင့်သွား၏။ သူ့လို တောသားသည် မည်သို့ လန်ချားဆွဲတတ်ပါမည်နည်း။ သူ့ကို လေယာဉ်ပျံမောင်း မမောင်းချင်ဘူးလားဟု မေးသည်နှင့် အတူတူ။

'ကျွန်တော်ကတော့ အလုပ်မရွေးပါဘူး။ ဘယ်အလုပ်ဖြစ်ဖြစ် လုပ်ဖို့ အဆင်သင့်ပါ'

ဟာစရိပါးသည် သူ့ကို စိတ်ပါလက်ပါ ကူညီသည့် လန်ချားသမားကို ကျေးဇူးတင်သည်။

'ကဲ ... ဒါဖြင့် စမ်းကြည့်စမ်း။ ရှေ့က လှည်းသန်နှစ်ချောင်း ကြား

ထဲကို ဝင်ရပ်လိုက်။ ဟုတ်ပြီ။ ဆွဲ ... ဘီးလိမ့်ပြီး ပါလာအောင် ကိုယ်ကို ဆောင့်ရုန်းပြီး ဆွဲလိုက်'

ဟာစရိပါးက သူ ပြောသည့်အတိုင်း ကိုယ်အထက်ပိုင်းကို ရှေ့သို့ ဆောင့်ရုန်းလိုက်သည်။

'ဟုတ်တယ်ခင်ဗျ။ ကိုယ်အထက်ပိုင်းကို ဆောင့်ရုန်းလိုက်တော့ ဘီးက လိမ့်လိုက်လာတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလောက် မခက်ဘူး။ ကျွဲတစ်ကောင်လောက်နီနီး အားရှိဖို့တော့ လိုတာပေါ့လေ။ ဒါပေမဲ့ ပိုပြီး ခက်တာက ရပ်ရတာက ပိုပြီးခက်တာ။ အရှိန်နဲ့လိမ့်သွားပြီးမှ ရပ်ဖို့ဆိုတာ တော်တော်ကို ခက်တာ။ လန်ချားက အရှိန်လည်းရနေတော့ သူ့ကိုယ်တိုင် မှာများ စက်ပါလာသလား မသိဘူး။ နောက်က အတင်း လိမ့်လိုက်လာတာပဲ။ မီးပွိုင့်တို့၊ ဘာတို့ ရောက်လို့ ချက်ချင်းရပ်လိုက်ရရင် သာပြီးတောင် အရပ်ရခက်သေးတယ်။ ကျွမ်းကျင်မှုမရှိရင် ရကို မရဘူး။ ဒီအထဲမှာ လန်ချားပေါ်မှာလည်း ပါစင်ဂျာ ပါလာတော့ ကိုယ် ဆွဲလာရတဲ့ အလေးချိန်ဟာ မရှိဘူးဆိုရင် အနည်းဆုံး ပေါင်သုံးရာလောက် ရှိတယ်'ဟု ဟာစရိပါးက နောင်တွင် ပြန်ပြောသည်။

လန်ချားသမားက လှည်းသန်ပေါ်တွင် ရေးထားသည့် အမှတ်အသားကို ပြသည်။ ထိုနေရာတွင် သင်္ဘောဆေးတို့ ပြယ်နေလေပြီ။

'ဒီမှာ သေသေချာချာ ကြည့်ကွ။ လန်ချားဆွဲရာမှာ အရေးကြီးဆုံးက ကိုယ်ဆွဲမယ့် အလေးချိန်အတွက် ဘယ်နေရာဟာ ဟန်ချက်အညီဆုံးလဲ ဆိုတာ ရွေးတတ်ဖို့ လိုတယ်'

ဟာစရိပါးသည် သူ့ကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ပြသနေသည့် လန်ချားသမားကို ကြည့်၍ ကျေးဇူးတင်သည်။ ကာလကတ္တားမြို့ကြီးသည် သူ ထင်သလောက် လူစိတ်မကင်းသေးဟု ဟာစရိပါး အောက်မေ့မိသေး၏။ ဟာစရိပါးသည် လှည်းသန်ကို လန်ချားသမားလက်သို့ ပြန်၍ပေးပြီးနောက် သူ့နဖူးမှ ချွေးတို့ကို လုံချည်စဖြင့် သုတ်သည်။

'ဒီနေ့ မင်းကို လန်ချားသမား ဇာတ်သွင်းတဲ့နေ့ပေါ့၊ ဟုတ်လား။ ဒီတော့ အောင်ပွဲအနေနဲ့ အရက်ဆိုင်ကို သွားပြီး တစ်ခွက်လောက် မော့ချည်ရအောင်ကွာ။ ဘူတာကြီးနောက်ဘက်မှာ အရက်ကောင်းကောင်းရတဲ့

ဆိုင်တစ်ဆိုင် ရှိတယ်။ ဈေးလည်း ပေါတယ်’

လန်ချားသမားသည် ခပ်အင်အင် ဖြစ်နေသော ဟာစရီပါးကို ကြည့်၍ အံ့အားသင့်နေ၏။ ဟာစရီပါးက သူ ရခဲ့သည့် ငါးကျပ်တန် ကလေးကို ထုတ်ကာ ...

‘ကျွန်တော့်မိန်းမနဲ့ ကလေးတွေ ဘာမှ မစားရသေးဘူး။ သူတို့ဖို့ စားစရာကလေး ဘာလေး ဝယ်ရဦးမှာ’

‘ရပါတယ်ကွ။ ငါ တိုက်ပါ့မယ်’

သူတို့နှစ်ယောက်သည် အိမ်ကုပ်ကုပ်ကလေးများ၊ လမ်းကျဉ်းကျဉ်း ကလေးများကို ဖြတ်၍ လျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ အသံချဲ့စက်များမှ သီချင်းသံသည် ဆူညံစွာ ပေါ်ထွက်လျက် ရှိ၏။ အိမ်ခေါင်မိုးနိမ့်နိမ့် အစွန်းများအပေါ်တွင် လျှော်ပြီးသား အဝတ်များကို လှန်းထားကြသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် ဗလီတစ်ခုနှင့် ကျောင်းတစ်ကျောင်းကို ဖြတ်လာ ခဲ့ကြ၏။ မူလာကြီးတစ်ယောက်သည် အင်္ကျီရှည်၊ ဘောင်းဘီရှည်နှင့် မျက်နှာကို ဖုံးထားသည့် ကလေးမတစ်ယောက်ကို စာသင်လျက် ရှိ၏။ ထို နေရာမှာ မွတ်စလင်ရပ်ကွက် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်တွင် သူတို့သည် ကာလကတ္တားမြို့ကြီး၏ မီးနီပြ ရပ်ကွက်တစ်ကွက်ကို ဖြတ်လာခဲ့ကြ သည်။ အမျိုးသမီးများက တောက်တောက်ပပ ဂါဝန်များကို ဝတ်လျက်၊ လည်ဟိုက်အင်္ကျီများကို ဝတ်လျက်၊ မျက်နှာပေါ်တွင် မိတ်ကပ်တို့ ထူထပ် စွာ လိမ်းကျံလျက်၊ ရယ်မောလျက်၊ စကားပြောလျက်။

ဟာစရီပါးသည် သူတို့ကိုကြည့်၍ ကြက်သေ သေနေသည်။ သူ တစ်သက်တွင် ထိုသို့ ဝတ်စားထားသော အမျိုးသမီးများကို တစ်ခါမှ မမြင်စဖူး။ သူတို့ တောတွင်ဆိုလျှင် အမျိုးသမီးများသည် ဆာရီများကိုသာ ဝတ်ကြ၏။

‘တချို့မိန်းမတွေက ကျွန်တော့်ကို လှမ်းခေါ်ကြတယ်ဗျ။ မိန်းမ ဇာစ်ယောက်ကတော့ တော်တော်လေးကို လှတယ်ဗျ။ တော်တော်လည်း ချမ်းသာပုံရတယ်။ ရွှေလက်ကောက်တွေကလည်း ဝတ်ထားလိုက်တာ တံတောင်ဆစ် ရောက်နေပြီ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကတော့ သူတို့ ခေါ်တာတွေကို ဂရုမစိုက်ဘူးဗျ။ ရှေ့က စိုက်စိုက် စိုက်စိုက်နဲ့ သွားတာပဲ။

တော်တော် စိတ်ဓာတ်ခိုင်တဲ့လူဗျာ'

တစ်လမ်းလုံးမှာ လမ်းချားတွေ ပြည့်နှက်လျက် ရှိ၏။ ထိုလန်ချားများမှာ အပန်းဖြေလာကြသူများ၏ လန်ချားများ ဖြစ်ကြလေသည်။ ဆင်းရဲသားများ၊ ကူလီများ၊ အလုပ်သမားများ၊ အလုပ်လက်မဲ့များသည် စင်္ကြံများပေါ်တွင် ယောင်လည်လည်ဖြင့် လျှောက်နေကြသည်။ ကာလကတ္တားသည် ယောက်ျားတွေ အလွန်ပေါသည့် မြို့ကြီးဖြစ်သည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ဒုက္ခသည်များသည် သားမယားများမပါဘဲ ကာလကတ္တားသို့ ရောက်လာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က ဟာစရီပါး၏လက်ကို လှမ်းဆွဲလိုက်၏။ ထို့နောက် မခိုးတရံဖြင့် ကြည့်လိုက်ကာ ...

'ယူမလားဟင်။ ပျော်ရမယ်လေ။ လေးကျပ်တည်းရယ် ...'

ဟာစရီပါးမှာ ရှက်လွန်းသဖြင့် မျက်နှာတွေ နီရဲနေလေပြီ။ လန်ချားသမား ရောက်လာကာ သူတို့ကို မောင်းနှင်ထုတ်လိုက်သဖြင့် တော်ပေသေး၏။ သူ့လန်ချားဦးကြီးဖြင့်၊ လှည်းသန်ဖြင့်လည်း ပြည့်တန်ဆာ အမျိုးသမီး၏ ဝမ်းဗိုက်ကို ထိုးမည်ပြုသည်။ ပြည့်တန်ဆာ အမျိုးသမီးသည် သူတို့နှစ်ယောက်ကို တစ်လမ်းလုံးကြားအောင် ဆဲရေးတိုင်းထွာ၍ ထွက်သွား၏။ လူတွေက သူတို့နှစ်ယောက်ကို ကြည့်၍ ရယ်ကြသည်။

'မင်း လန်ချားသမားလုပ်ရင် အဲဒီလို ကောင်မမျိုးတွေ လန်ချားလာငှားတာနဲ့ ပိုက်ဆံကြိုတောင်းထား။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း သူတို့ကို သေသေချာချာ စောင့်ကြည့်နေ။ ဒီလိုမဟုတ်ရင်တော့ ငရှဉ့်များလို လက်ကြားထဲက လျှောထွက်သွားမှာ'

ပြည့်တန်ဆာတွေ ပြည့်နေသည့် လမ်းကို လွန်ပြီးနောက် သူတို့နှစ်ယောက်သည် ကွက်လပ်ကြီးတစ်ခုကို ဖြတ်ခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် မုခ်ဦးကြီးတစ်ခုအောက်သို့ ဝင်ကာ ထိုမုခ်ဦးမှနေ၍ အဆောက်အအုံများ ပတ်လည်ဝိုင်းရံနေသည့် မြေကွက်လပ်တစ်ခုသို့ ရောက်လာခဲ့ကြပြန်သည်။ အဆောက်အအုံများမှာ အိုမင်းဟောင်းနွမ်းကာ မျက်နှာစာများ၊ ဝရန်တာများမှာလည်း ပြိုပျက်နေကြလေပြီ။ ဝရန်တာများပေါ်တွင်မူ ဒိုဘီလျော်ဖွပ်ပြီး လှန်းထားသည့် အဝတ်အစားမျိုးစုံကို တွေ့ရ၏။ ကွက်လပ်ထဲ

တွင် ကျွဲ၊ နွား၊ ဆိတ်၊ ဝက်၊ ခွေး၊ ကြက် စသည့် တိရစ္ဆာန်မျိုးစုံတို့သည် စွန်လွတ်ကစားနေကြသည့် ကလေးတွေ ကြားထဲတွင် သွားလာလျက် ရှိကြ၏။ ကောင်းကင်ထဲတွင်မူ အသွေးအရောင် အမျိုးမျိုးရှိသည့် စက္ကူ စွန်ကလေးများသည် အပြောက်အပြောက် ထင်နေကြသည်။

ကွက်လပ်အစွန်း သစ်သားဝင်းထရံလေးနားရှိ သစ်သားအဆောက် အအုံတွင်မူ ညစ်ပတ်သော စွပ်ကျယ်အင်္ကျီတစ်ထည် ဝတ်ထားသည့် လူ တစ်ယောက် ထိုင်လျက်ရှိ၏။ ထိုသူမှာ အရက်ဆိုင်ရှင် ဖြစ်သည်။ လန် ချားသမားသည် ထိုလူဘေးတွင်ရှိသည့် တစ်လုံးတည်းသော စားပွဲမှ ခွေး ခြေကလေး တစ်လုံးပေါ်တွင် ဟာစရီပါးကို အထိုင်ခိုင်းသည်။ ထိုနေရာ တစ်ဝိုက်မှာ အရက်နဲ့တွေ့ ထောင်းထောင်းထလျက် ရှိပေ၏။ ဆိုင်ရှင်က လက်ခုပ်တီးလိုက်သည့်အခါတွင် နှုတ်ခမ်းကွဲနှင့် ကလေးတစ်ယောက် သည် ဖန်ခွက်နှစ်လုံးနှင့် တံဆိပ်လည်းမပါ၊ ဖော့ဆိုလည်း မပါသည့် ပုလင်းတစ်လုံးကို ယူလာသည်။ အရည်က ပြာတာတာ၊ နောက်ကျိကျိ၊ မျက်နှာပြင်တွင် အမြှုပ်ကလေးတွေ တစ်စီနှင့်။ လန်ချားသမားသည် ခါးကြားထဲမှ အထုပ်တစ်ထုပ်ကို ဖြေကာ ကျပ်တန် ဆယ့်လေးရွက်ကို သေချာစွာ ရေတွက်လိုက်ပြီးနောက် ဆိုင်ရှင်ကို လှမ်းပေးသည်။ ထို့ နောက် ဟာစရီပါး၏ ဖန်ခွက်ထဲသို့ ငှဲ့ပေး၏။ ဟာစရီပါးသည် ချဉ်စူးစူး အနံ့ကြောင့် တွန့်သွား၏။ သို့ရာတွင် သူ့အဖော်ကမူ ထိုအရည်ကို သဘော တွေ့နေပုံရသည်။ ထို့ကြောင့် ဟာစရီပါးသည် မည်သို့မျှ မပြောတော့ဘဲ ဖန်ခွက်ထဲမှ အရည်ကို ကုန်အောင် မော့ချလိုက်၏။

အရှိန်ကလေး ရလာသည့်အခါတွင်မူ လန်ချားသမား ရမ်ကျန့်ရာ သည် သူ့အကြောင်းကို ဇာတ်စုံ ခင်းပြသည်။

* * *

‘အဖေ ဆုံးတော့ ငါလည်း ရွာကထွက်လာခဲ့တာပဲ။ ငါ့အဖေလည်း သူ့အဘိုး လက်ထက်ကတည်းက အစဉ်အဆက် တင်ခဲ့တဲ့ အကြွေးကို ကြိုးစားဆပ်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီကြွေးက မကျေတော့ပါဘူးကွာ။ ဆပ် လိုက်၊ ပြန်ယူလိုက်နဲ့ နောက်ဆုံးတော့ လယ်ကို အပ်လိုက်ရတာပါပဲ။ ဒါ တောင် အတိုးမကျေဘူး။ အဖေ ဆုံးတော့ သူ့သဂြိုဟ်စရိတ် လိုတာနဲ့

ငါကလည်း အဲဒီအပေါ်က ထပ်ယူပြန်ရော။ အဖေသင်္ကြိုဟ်တော့လည်း အစဉ်အလာတွေကို မလုပ်လို့ မကောင်းဘူး မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ငါ့မှာ သင်္ကြိုဟ်စရိတ်ကချည်း နှစ်ထောင်လောက် ကုန်သွားတယ်။ ပထမ အလောင်းကို ပြင်ဖို့ဆိုပြီး ဒိုတီလေးတစ်ထည်လောက် ဝယ်ရတယ်ကွာ။ ပြီးတော့ မန္တန်ဆရာကို ကန်တော့ဖို့ ချည်စက ကိုက်တစ်ရာကျော်လောက် ဝယ်ပေးရသေးတယ်ကွ။ ပြီးတော့ ဧည့်သည်တွေ ကျွေးဖို့ဆိုပြီး ဆန်ကလည်း သုံးလေးအိတ်။ ဂျုံကလည်း သုံးလေးအိတ်။ ဆီ၊ ဆား၊ သကြား၊ အမွှေးအကြိုင်၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့၊ ဘာတို့ စသဖြင့် ဧည့်သည်တွေ ကျွေးဖို့မွေးဖို့ကလည်း တော်တော်လေး ကုန်တယ်။ ပြီးတော့ အလောင်းကို မီးသင်္ကြိုဟ်ဖို့ ထင်းတို့၊ ဘာတို့ကလည်း ဝယ်ရသေးတယ်။ သင်္ကြိုဟ်တဲ့ လူတွေကိုလည်း ပေးရသေးတယ်။ ဒီတော့ ငါ့မှာ ဝင်ငွေရတဲ့ မြေကလေးကို ပေါင်လိုက်ရပြီ ဆိုကတည်းက ဒီကြွေးကို ဘယ်နှယ်လုပ်ပြီး ဆပ်နိုင်တော့မှာလဲ။ ဘယ်တော့မှ ဆပ်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိတော့ဘူး’

‘ဒီလိုနေတုန်း ဒူရ်ဂါပွဲတော် ရောက်လာတော့ မြို့မှာ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ ငါ့သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် ရွာကို ပြန်လာတယ်။ သူက ကာလကတ္တားမှာ လန်ချားဆွဲနေတာ။ မင်း ဒီမှာမနေချင် ငါနဲ့ လိုက်ခဲ့တဲ့။ ဟိုရောက်တော့ မင်းဖို့ လန်ချားတစ်စီး ငါ ရှာပေးမယ်တဲ့။ တစ်နေ့ကို တစ်ဆယ်၊ ဆယ်နှစ်ကျပ်လောက်တော့ ရပါတယ်တဲ့။ ဒါနဲ့ ငါလည်း သူနဲ့ လိုက်လာခဲ့တာပဲ။ ငါ လာတုန်းက ငါ့မိန်းမက သားလေးကိုချီပြီး အိမ်ပေါက်ဝမှာ ငိုကျန်ရစ်ခဲ့တာကို ခုထိ မြင်နေသေးတယ်။ အရင်တုန်းကတော့ မြို့ကိုသွားပြီး အလုပ်လုပ်မယ်လို့ မကြာခဏ ပြောဖူးပေမဲ့ မသွားဖြစ်ခဲ့ဘူး။ ခုတော့ သွားဖြစ်ပြီပေါ့ကွာ။ မိန်းမက ငါ့ရှုပ်အင်္ကျီကလေး တစ်ထည်နှင့် မျက်နှာသုတ်ပဝါကလေးကို ဒိုတီ အဟောင်းကလေး ဖျက်ချုပ်ထားတဲ့ လွယ်အိတ်ကလေးနဲ့ ထည့်ပေးလိုက်တယ်။ လမ်းမှာ စားဖို့ဆိုပြီး ချာပါတီတွေ၊ ဘဂျီတွေလည်း ပေးလိုက်တယ်။ ဒီရှုခင်းကလေးကို ငါတော့ သေတောင် မျက်စိထဲက ထွက်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ မြို့ရောက်လို့ လေးလ ကြာတော့ ငါ့သူငယ်ချင်း ရှာပေးတာနဲ့ လန်ချားဆွဲတဲ့အလုပ်ကို ရရော ဆိုပါဖို့ကွာ’

‘ဟေ့ကောင်ရေ ... ဒီကာလကတ္တာဆိုတဲ့ မြို့ကြီးမှာ အလုပ်ရှာရတာ တော်တော်ခက်တယ်။ တစ်ခါတလေမှာ နှစ် ချိပြီး စောင့်ရတယ်။ ဒီကြားထဲမှာ ငတ်သေမလိုဖြစ်တာကလည်း အခါ နှစ်ဆယ်တောင် ကမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်မှာ လူခံမရှိလို့ကတော့ ငရဲပြည် သွားရတာတောင် မလွယ်ဘူး။ ဘယ်လောက်သေးဖွဲ့တဲ့ အလုပ်ကလေးဖြစ်ဖြစ် လိုချင်ရင် ကိုယ့်မှာ အဆက်အသွယ်ရှိရတယ်။ ငွေနဲ့ လိုက်နိုင်ရတယ်။ ဘယ်နေရာ ရောက်ရောက် အိတ်ထဲက ပိုက်ဆံကလေး ထုတ်ပေးလိုက်မှ အဆင်ပြေတယ်။ ကာလကတ္တာဆိုတဲ့ မြို့ကြီးဟာ ဘီလူးမကြီးနဲ့ အတူတူပဲကွ။ ကာလကတ္တာက လူတွေဟာ မင်းမှာ ရှိသမျှကလေးကို တစ်ရစ်ပြီး တစ်ရစ် ချွတ်ယူမယ့် လူမျိုးတွေချည်းပဲ။ ဒီလိုလူတွေပဲ ကြီးပွားနေကြတာ။ ငါကလည်း တောက ရောက်ခါစ ဘယ်လောက်များ အသလဲဆိုရင် ကာလကတ္တာ ရောက်တာနဲ့ ငါ့သူငယ်ချင်းကတော့ လန်ချားပိုင်ရှင်ဆီကို ခေါ်သွားပြီး လန်ချားအဆွဲခိုင်းဖို့ ငါ့ကို ပြောပေးမှာပဲလို့ အောက်မေ့နေတာ။ လန်ချားပိုင်ရှင်က ဘီဟာနယ်သားတဲ့ကွ။ လန်ချားအစင်း သုံးရာလောက် ပိုင်တယ်။ အစင်း နှစ်ရာလောက်က မှတ်ပုံတင်မရှိဘဲ ဆွဲနေတာ။ လိုင်စင်တို့၊ မှတ်ပုံတင်တို့ မရှိလည်း အကြောင်း မဟုတ်ဘူးလေ။ ပုလိပ်လက်ထဲကို စက္ကူကလေး ထည့်လိုက်ရင် ကိစ္စပြီးတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ငါ့ကို ချက်ချင်း အလုပ်ခန့်ဖို့ကိစ္စကျတော့ ငါ ထင်သလို ဘယ်လွယ်မလဲ မောင်ရာ။ လန်ချားသူဌေးကို တစ်ခါမှတောင် မမြင်ဖူးဘူး။ ဘယ်မှာနေမှန်းလည်း ဘယ်သူမှ မသိကြဘူး။ တကယ့်သူဌေးကိုးကွ။ သူ့လန်ချားကို ဘယ်သူတွေ ဆွဲနေသလဲ၊ ဘာလဲ ဆိုတာတွေကို သူ ဘယ်သိမလဲ။ သူ့အဖို့ကတော့ ညနေ လန်ချားငှားခတွေရရင် ပြီးနေတာပဲ မဟုတ်လား။ ဒါတောင် ဒီပိုက်ဆံတွေကို သူ့ကိုယ်တိုင် လက်ခံတာမဟုတ်ဘူး။ သူ့ကိုယ်စားလှယ်ရှိတယ်။ တို့ လန်ချားဆွဲဖို့ အလုပ်တောင်းရင် သူ့ကိုယ်စားလှယ်ဆီမှာ တောင်းရတယ်။ သူ့ကိုယ်စားလှယ်ကိုလည်း လွယ်လွယ် တွေ့လိမ့်မယ် မထင်နဲ့။ သူ့ကို တွေ့ခွင့်ရဖို့ကိုက တော်တော်ခက်တာ။ သူ့အသိနဲ့ တစ်ဆင့် ဆက်မှ ရတာ။ အသိက မင်းရဲ့အမျိုးအနွယ်တို့၊ ဇာတိတို့ကို ပြောပြရတယ်။ သူနဲ့တွေ့ပြီဆိုရင် တကယ့်ဆာဒူးကြီးများကို ဆက်ဆံသလို

ရိုရိုသေသေ လေးလေးစားစား ဆက်ဆံရတယ်။ လန်ချားဆွဲလို့ လုပ်ခကလေး ရတော့ လမ်းမှာ ပုလိပ်တွေ့ရင် ပေးဖို့ ပိုက်ဆံတို့၊ ဘာတို့လည်း အသင့် ဆောင်ထားရတယ်။ ဥပမာ လမ်းမကြီးတစ်ခုပေါ်မှာ ပုလိပ်နဲ့ ရင်ဆိုင်တွေ့ပြီ ဆိုပါတော့။ သူ့ကိုမြင်ရင် အသာလေး ပိုက်ဆံထုတ်ပေးလိုက်။ အဲဒီလမ်းမကြီးတွေပေါ်မှာ လန်ချားမဆွဲရဘူးလို့ သတ်မှတ်ထားတာ ကိုယ်က သွားမိတာကိုး။ ဒီတော့ သူ့ကို ပေးရမှာပေါ့။ တစ်ခါ မင်းက လန်ချားပေါ်မှာ ကုန်တွေ တင်လာတယ် ဆိုပါစို့။ အဲဒါ ပုလိပ်နဲ့တွေ့ရင် ပိုက်ဆံပေးလိုက်ဦး။ လန်ချားက လူပဲ တင်ရမှာ၊ ကုန် မတင်ရဘူးလို့ သတ်မှတ်ထားတာကိုး။ ဒီတော့ ပုလိပ်ကို မင်း ပေးလိုက်ဦး။ ပြီးတော့ ပိုင်ရှင်ရဲ့ လန်ချားထားတဲ့ တဲမှာ အိပ်ခွင့်ရအောင် မင်း ပိုက်ဆံပေးရမယ်။ မင်း လန်ချားက စပုတ်တိုင်ကျိုးသွားရင် ပြင်ဖို့ ပိုက်ဆံအဆင်သင့် ဆောင်ထားရမယ်။ ပြီးတော့ အရင်လူက သူ့လန်ချားကို မင်းကို ဆွဲခွင့်ပေးအောင် သူ့ကိုလည်း ပိုက်ဆံပေးရဦးမယ်။ ဒီတော့ အဲဒါတွေကို မင်း ပေးနိုင်မှ၊ ဝိုင်းပြီး သွေးစုပ်တာကို ခံနိုင်မှ လန်ချား ဆွဲခွင့်ရမှာ။ ဒီလောက်မှ မခံနိုင်လို့ကတော့ လန်ချားဆွဲဖို့ စိတ်မကူးလေနဲ့။ ဒီလိုမပေးနိုင်ရင် ပုလိပ်က မင်းလန်ချားကို ဖမ်းသွားမယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း ပိုင်ရှင်က မင်းကို ထုတ်ပစ်မယ်’

‘ငါက လန်ချားဆွဲတဲ့ အလုပ်ကလေးရအောင် လေးလလောက် စောင့်ခဲ့ရတယ်။ ဒါတောင် နတ်ကောင်းနတ်မြတ်များ ကယ်ပေးလို့။ ငါ့မှာ မနက်တိုင်း ထမင်းရယ်၊ ခရေဖူးရယ်၊ ငှက်ပျောသီးရယ် ဝယ်ပြီး မနက်တိုင်း ဂါနတ်သျှံ နတ်ကွန်းကိုသွားပြီး နတ်တင်နိုင်လွန်းလို့ ရတာ။ ပန်းခြံ အဝိုင်းကြီးနားမှာ ဂိုဒေါင်ပျက်ကြီးတစ်လုံး ရှိတယ်ကွ။ တို့ လန်ချား သမားတွေ အဲဒီမှာ စုနေကြတာ။ သူတို့လည်း ငါ့လို တောမှာ သားမယား ပစ်ပြီး မြို့တက်လာခဲ့ကြရတာ။ အဲဒီမှာ စပုတ်တိုင်တို့၊ လန်ချားဘီးတို့ကို ပြင်ပေးတဲ့ လက်သမား အဘိုးကြီးတစ်ယောက် ရှိတယ်ကွ။ တို့အားလုံး ဟိန္ဒူတွေဆိုတော့ အဲဒီမှာပဲ စုစားကြတာပဲ’

‘ကာလကတ္တားကို ငါ ရောက်စတုန်းက ငါ့သူငယ်ချင်းက အဲဒီ ဂိုဒေါင်ပျက်ကြီးကို ခေါ်သွားတာပေါ့။ အိပ်စရာကတော့ မြေကြီးပေါ်မှာ

နေစရာမရှိတော့လို့ ငါ့သူငယ်ချင်းက ထုပ်တန်းကလေးပေါ်မှာ ဝါးလုံးကလေး နှစ်တန်းထိုး၊ အဲဒီ နှစ်တန်းပေါ်ကမှ ပျဉ်ပြားခင်းပြီး အဲဒီပေါ်မှာ အိပ်ရတာပဲ။ အမိုးနဲ့တော့ ကပ်နေတာပေါ့ကွာ။ ငါလည်း အလုပ်ရနိုးနဲ့ မနက်လင်းတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် နတ်ကွန်းသွားပြီး ကန်တော့ပွဲတင်ရတာပေါ့။ ငါ ထင်တဲ့အတိုင်းပဲဟေ့။ တစ်မနက်မှာ ငါ နတ်ကွန်းက ပြန်လာတော့ လန်ချားသူဌေးရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ရယ် ဘိုင်စကယ်လေးစီးပြီး တို့ဂိုဒေါင်ကို ရောက်နေနှင့်တယ်။ တို့ဆီကို လန်ချားခတွေ့ လာလာသိမ်းတော့ သူ့ကို မကြာမကြာ မြင်ဖူးနေတာကိုးကွ။ သိတာပေါ့။ ဒီမှာတင် ငါ့ သူငယ်ချင်းက ငါလည်း လန်ချားဆွဲချင်တဲ့အကြောင်း သူ့ကို ပြောပြတယ်။ ကိုယ်စားလှယ်က လူခပ်သေးသေး၊ ညှက်ညှက်ကလေးရယ်ကွ။ မျက်လုံးကလေးတွေက သေးသေး ကျဉ်းကျဉ်းကလေးတွေ။ ဒါပေမဲ့ တော်တော် စူးရှတဲ့ မျက်လုံးကွာ။ မျက်လုံးထဲက မီးပွင့်တွေ ထွက်နေသလား အောက်မေ့ရတယ်။ ငါလည်း ဂိုဒေါင်ထဲကို ရောက်လာတော့ သူ့ကို ထိုင်ရှိခိုးပြီး အလုပ်ပေးပါလို့ တောင်းတာပဲ။ ဒီတော့ လန်ချားတစ်စီးက လန်ချားသမား ခြေကျိုးသွားလို့ အားနေတဲ့ လန်ချားတစ်စီး ရှိတယ်တဲ့။ အဲဒီလန်ချားကို ဆွဲတဲ့။ လောလောဆယ်တော့ သူ့ကို ငွေအစိတ် ပေးရမယ်တဲ့။ ပြီးတော့ အရင် လန်ချားသမားလို တစ်နေ့ကို နှစ်ကျပ် ပေးရမယ်တဲ့။ လန်ချားငှားခကတော့ တစ်နေ့ကို ပိုင်ရှင်ကို ခြောက်ကျပ် ပေးရမယ်တဲ့’

‘ပြီးတော့ လန်ချားက လိုင်စင် မရှိဘူးတဲ့။ ဒီတော့ ငါ့လက်ထဲမှာ လိုင်စင်မရှိလို့ ပုလိပ်ဖမ်းရင် ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် တာဝန်ယူတဲ့။ ဒီလိုနဲ့ ငါ လန်ချားသမား ဖြစ်လာခဲ့တာပဲကွ။ ခုတော့ သားကျွေးမှု၊ မယားကျွေးမှု အတွက် လန်ချားလှည်းသန် နှစ်ချောင်းကြားမှာ ရုန်းနေရဦးမှာပဲ ငါ့လူရေ ...’

(၁၄)

ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်တွင် ကိုဗာစကီး ပထမဆုံးအကြိမ် ရေချိုးပုံသည် အိန္ဒိယတိုင်းသားတို့၏ ထုံးစံနှင့် ဖိလာဖြစ်နေသည်။ ကိုဗာစကီးသည် အခြားသူများ လုပ်သလို အောက်ခံဘောင်းဘီကလေးသာ ကျန်သည်အထိ အဝတ်အစားများကို ချွတ်၏။ ထို့နောက် လက်တွင် ရေပုံးကို ဆွဲကာ တဲကလေးထဲမှ ထွက်၍ လမ်းကြားကလေးအတိုင်း လာခဲ့သည်။ ရေဘုံပိုင်နားသို့ ရောက်သော် အခြားသော အိန္ဒိယတိုင်းသားတို့နည်းတူ ခြေဖျားထောက်ပြီး ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်သည်။ အနောက်တိုင်းသားတို့အဖို့ ကား အတော် ကသိကအောက်နိုင်သည့် အနေအထားပေတည်း။ ကိုဗာစကီးသည် ခြေထောက်ကို စ၍ ရေလောင်းပြီး ကြေးတွန်းသည်။ ထိုစဉ် မျက်နှာချင်းဆိုင်က လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ပိုင်ရှင် ဟိန္ဒူအဘိုးကြီးက အလန့်တကြားဖြင့် လှမ်းအော်၏။

‘ဆရာကြီး ... ရေချိုးရင် ဒီလို မချိုးရဘူးလေ။ ခေါင်းကို ပထမဆုံး လောင်းရတယ်။ တစ်ကိုယ်လုံး လောင်းပြီး နောက်ဆုံးကျမှ ခြေထောက်ကို လောင်းရတယ်’

ကိုဗာစကီးသည် တစ်စုံတစ်ရာ ပြန်ပြောမည် ပြုသည်။ ထိုစဉ် သူ့ကို ထမင်းလာကျွေးသည့် ကလေးမငှား ပေါက်လာပြီး သူ ရေချိုး

နေပုံကို ကြည့်ကာ အားရပါးရ ရယ်သည်။

‘ဆရာကြီးက ဘာဖြစ်လို့ ရေချိုးနေတာလဲ။ ဆရာကြီး အသားက ဖြူပြီးသားပဲ’ဟု ပြောသည်။

ခဏကြာသည့်အခါတွင်လည်း ကိုဗာစကီးသည် နောက်ထပ် အမှား တစ်ခုကို ပြုမိပြန်သည်။ သူ့အိပ်ရာကို လိပ်သည့်အခါတွင် ခေါင်းရင်းဘက်မှ စ၍ မလိပ်ဘဲ ခြေရင်းဘက်မှ စ၍လိပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်နေ့ည အိပ်ရာခင်းပြန်လျှင် ခြေရင်းခေါင်းရင်းတွေက လွဲကုန်တော့မည်ဟု သူ့ကို စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြင့် ပြောကြသည်။

ရေချိုးရာမှ ပြန်လာသည့်အခါ၌ ကိုဗာစကီးသည် သူ့အား ခပ်ရှောင်ရှောင် ဆက်ဆံကြသည်ကို သတိပြုမိ၏။ လမ်းတွင် မိန်းမများက သူ့ကိုမြင်သည်နှင့် ခေါင်းမီးခြုံကို ခြုံလိုက်ကြ၏။ ဂေါ်လီရိုက်နေသော ကလေးများက သူ့ကိုမြင်သည်နှင့် ယုန်ကလေးများလို အဝေးသို့ သွားကြ၏။ သူ့ကို ဝိုင်းပယ်ခြင်းမပြုသည့်အရာမှာ ပိုးဟပ်များနှင့် ကြွက်များသာ ဖြစ်သည်။ ကြွက်များကဲ့သို့ပင် ကင်းခြေများကြီးများသည် သူ့အနားသို့ ရောက်လာကြ၏။ ယင်ကောင်များက သူ့ကို သနားသည့်နှယ် သူ့အနားတွင် ဝိုင်းဝိုင်းလည် ခစားနေကြ၏။

‘ယင်ကောင်တွေ များလိုက်ပုံကတော့ မပြောပါနဲ့တော့။ ယင်စိမ်းကြီးတွေရော၊ ယင်မည်းကြီးတွေရော၊ ယင်ကောင်ကြီးတွေရော အမျိုးကို စုံနေတာပဲ။ ပွန်းရာပဲ့ရာကလေး မရှိလိုက်နဲ့။ ရှိတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် တပ်ကြီး ချိပြီး ရောက်လာတော့တာပဲ။ ပိုပြီး ဆိုးတာကတော့ နားရွက်တွေ၊ နှာခေါင်းပေါက်တွေ၊ မျက်လုံးတွေထဲ ဝင်တာပဲ။ တစ်ခါတလေမှာလည်း အစာနဲ့ရောပြီး ပါးစပ်ထဲကို ဝင်လာကြသေးတယ်။ ရဲလိုက်တာကလည်း အလွန်ပဲ။ ရိုက်ရင်တောင် တော်တော်နဲ့ ပျံ့မပြေးချင်ဘူး။ တစ်နေရာမှာ နားလို့ ခြောက်လိုက်ရင် နောက်တစ်နေရာမှာ ပျံ့နားကြတယ်။ သူတို့ နှိပ်စက်သမျှကို ခံနေရတော့တာပဲ။ နောက်ဆုံး မတတ်နိုင်တော့ ယင်တွေ အနားခံပြီး စိတ်ချမ်းသာစရာကိုပဲ တွေးရတော့တယ်။ ကျွန်တော် အကြိုက်ဆုံး မုန့်လုပ်ပေးဖို့ ကြက်ဥခေါက်နေတာ၊ ညနေတိုင်ရင် မျက်နှာမှာ ကျောက်မီးသွေးမှုန့်တွေ ပေပြီး အဖေ အိမ်ပြန်လာတာ စတဲ့ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်